

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA APLIKOVANÝCH VĚD

KATEDRA GEOMATIKY

Diplomová práce

Potenciál rozvoje města Švihov

The potential of development of the Švihov town

Bc. Petra Augustinová

Plzeň 2021

Zde vložený ORIGINAL ZADÁNÍ diplomové práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Potenciál rozvoje města Švihov“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne

.....

podpis autora

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu práce panu doc. PaedDr. Jaroslavu Dokoupilovi, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce, čas věnovaný při konzultacích a cenné rady a připomínky. Mé poděkování rovněž patří panu PaedDr. Václavu Petrusovi, starostovi města Švihov, za veškerou pomoc při zpracování této práce a rovněž panu Bc. Lukáši Bojčukovi, kastelánovi hradu Švihov, za poskytnutí potřebných údajů o státním hradu Švihov.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá tématem potenciálu rozvoje města Švihov. První část práce je věnována teoretickému rámci rozvoje obcí a strategickému plánování obcí na základě studia odborné literatury. V další části práce je vyhodnoceno naplnění „Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020“. Dále je v práci zhodnocen potenciál rozvoje města Švihov ve vybraných oblastech na základě provedené geografické charakteristiky. Charakteristiky města Švihov jsou tvořeny za využití dat z různých zdrojů. Nakonec je vytvořena SWOT analýza ukazující silné a slabé stránky a příležitosti a ohrožení města, jejíž pomocí jsou následně navrženy prioritní oblasti rozvoje města. V práci je využito přehledných map, grafů a tabulek, které vizualizují data a sledují trendy vývoje.

Klíčová slova: rozvojový potenciál, rozvoj obcí, strategické plánování

Abstract

The diploma thesis deals with the topic of the potential of development of the Švihov town. The first part of the work is devoted to the theoretical framework of the development of municipalities and strategic planning of municipalities based on the study of professional literature. The next part of the work evaluates the implementation of the „Development Program of the Švihov town for the period 2016–2020“. Furthermore, the potential of the development of the Švihov town in selected areas is evaluated using the performed geographical characteristics. The characteristics of the Švihov town are created using data from various sources. Finally, a SWOT analysis is created. SWOT analysis shows the strengths and weaknesses and opportunities and threats of the town. Priority areas of development of the town are proposed using SWOT analysis. Clear maps, graphs and tables, which visualize data and monitor development trends, are used in the work.

Key words: development potential, development of municipalities, strategic planning

Obsah

ÚVOD.....	9
1 ROZBOR LITERATURY	11
2 METODIKA	13
3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA K ROZVOJI OBCÍ	16
3.1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ Z OBLASTI STRATEGICKÉHO A ÚZEMNÍHO ROZVOJE OBCÍ	16
3.2 AKTÉŘI ROZVOJE OBCE.....	21
3.3 NÁSTROJE ROZVOJE ÚZEMÍ	22
3.4 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ OBCÍ.....	24
3.4.1 <i>Vývojové souvislosti</i>	24
3.4.2 <i>Přístupy ke strategickému plánování</i>	24
3.4.3 <i>Problémy strategického plánování</i>	25
4 VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ „PROGRAMU ROZVOJE MĚSTA ŠVIHOV NA OBDOBÍ 2016–2020“	28
4.1 VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ AKTIVIT	28
4.2 VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ OPATŘENÍ	33
5 ROZVOJOVÉ PŘEDPOKLADY DLE DOKUMENTACE ÚZEMNÍHO A STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	35
6 GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA ŠVIHOV SE ZAMĚŘENÍM NA POTENCIÁL ROZVOJE	37
6.1 POLOHA A OSÍDLENÍ MĚSTA ŠVIHOV	37
6.2 HISTORICKÉ SOUVISLOSTI	40
6.3 ANALÝZA VYBRANÝCH SLOŽEK FYZICKOGEOGRAFICKÉHO PROSTŘEDÍ MĚSTA ŠVIHOV	41
6.3.1 <i>Land use</i>	41
6.3.1.1 Potenciál rozvoje v oblasti land use ve Švihově.....	44
6.3.2 <i>Hydrologické poměry</i>	44
6.3.2.1 Povodně	44
6.3.2.2 Potenciál rozvoje v oblasti hydrologických poměrů ve Švihově	46

6.3.3	<i>Životní prostředí a ochrana přírody</i>	47
6.3.3.1	Ochrana přírody	47
6.3.3.2	Znečištění životního prostředí	49
6.3.3.3	Potenciál rozvoje v oblasti životního prostředí ve Švihově	49
6.4	ANALÝZA VYBRANÝCH SLOŽEK SOCIOEKONOMICKÉHO PROSTŘEDÍ MĚSTA ŠVIHOV	50
6.4.1	<i>Obyvatelstvo a bydlení</i>	50
6.4.1.1	Vývoj počtu obyvatel	50
6.4.1.2	Pohyb obyvatel v souvislosti s výstavbou nových bytů	52
6.4.1.3	Využití domů	54
6.4.1.4	Věková struktura obyvatel	54
6.4.1.5	Vzdělanostní struktura obyvatel	56
6.4.1.6	Potenciál rozvoje v oblasti obyvatelstva a bydlení ve Švihově	57
6.4.1.7	Limity vymezování zastavitelných ploch pro bydlení	58
6.4.2	<i>Hospodářství</i>	59
6.4.2.1	Primární sektor	60
6.4.2.2	Sekundární sektor	60
6.4.2.3	Terciární sektor	60
6.4.2.4	Nezaměstnanost ve městě Švihov	61
6.4.2.5	Potenciál rozvoje v oblasti hospodářství	62
6.4.3	<i>Občanská vybavenost</i>	63
6.4.3.1	Školství	63
6.4.3.2	Sociální služby	64
6.4.3.3	Zdravotnické služby	65
6.4.3.4	Informovanost občanů ze strany města	65
6.4.3.5	Kultura	65
6.4.3.6	Volnočasové aktivity	66
6.4.3.7	Potenciál rozvoje v oblasti občanské vybavenosti ve Švihově	67
6.4.4	<i>Cestovní ruch</i>	70
6.4.4.1	Nejvýznamnější památky ve Švihově	70
6.4.4.2	Naučné stezky, cyklotrasy	73
6.4.4.3	Turistická infrastruktura	75

6.4.4.4	Potenciál rozvoje v oblasti cestovního ruchu ve Švihově.....	76
6.4.5	<i>Dopravní infrastruktura</i>	79
6.4.5.1	Dopravní dostupnost.....	79
6.4.5.2	Intenzita dopravy na komunikacích	80
6.4.5.3	Dopravní obslužnost.....	81
6.4.5.4	Potenciál rozvoje v oblasti dopravy ve Švihově	81
6.4.6	<i>Technická infrastruktura</i>	82
6.4.6.1	Potenciál rozvoje v oblasti technické infrastruktury ve Švihově	83
6.5	REGIONÁLNÍ VAZBY MĚSTA ŠVIHOV	83
6.6	HOSPODAŘENÍ MĚSTA.....	85
7	NÁVRH PRIORITYCH OBLASTÍ PRO ROZVOJ MĚSTA ŠVIHOV	86
	ZÁVĚR	90
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A DALŠÍCH ZDROJŮ	94
	SEZNAM TABULEK.....	99
	SEZNAM OBRÁZKŮ	100
	SEZNAM MAP	101
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	102
	SEZNAM PŘÍLOH A OBSAH PŘILOŽENÉHO CD	103
	PŘÍLOHY	

ÚVOD

Předkládaná diplomová práce se zabývá problematikou rozvoje obcí, konkrétně plánovacím nástrojem rozvoje obcí – strategickým plánováním obcí – jež je v současnosti diskutovaným tématem. Někteří odborníci na něj nahlížejí jako na proces, který zlepšil výkon veřejné správy, jiní ho kritizují, že je obtížné, nákladné a kontraproduktivní (Boyne, 2010). Historicky bylo na jakékoliv plánování v České republice nahlíženo negativně, ovšem dnes je situace výrazně odlišná, neboť současná praxe hovoří dokonce o nadměrném plánování. Obce, města, kraje a další regiony jsou v poslední době předmětem zájmu mnoha českých odborníků z různých disciplín. Touto problematikou se zabývají urbanisté, geografové, ekonomové a další vědci. Mezi nimi jsou i specialisté zabývající se strategickým plánováním a územním rozvojem (Půček, Koppitz, 2012).

Tato práce se konkrétně zabývá strategickým rozvojem města Švihov. Švihov je malé město o cca 1 660 obyvatelích, které se rozkládá na hlavním dopravním tahu (silnice I/27) mezi Klatovy a Přešticemi, respektive Plzní. Pro svůj rozvoj má výrazné předpoklady pramenící zejména z jeho výhodné geografické polohy. Město má pro období 2016–2020 vypracován *Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020* a na následující období má *Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027*. V rámci rozvoje sportu má dále vypracován *Plán rozvoje sportu na období 2019–2024*. Hlavní zaměření práce je na hledání prioritních rozvojových oblastí města Švihov. Řízení rozvoje území nám obecně napomáhá chránit krajinu před jejím poškozováním. Již ze zákona o obcích vyplývá, že „*obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů [...]*“ (Zákon č. 128/2000 Sb., § 2). K tomuto řízení rozvoje slouží nástroje rozvoje území, které jsou v této práci rovněž představeny (Půček, 2009).

Při plánování rozvoje daného území je dnes na celém světě poměrně hodně využíváno strategické plánování (Grebeníček, Hájek, 2013). Avšak v ČR není v současnosti příliš oblíbené, současná praxe ukazuje na řadu problémů strategického plánování. Mnoho lidí dnes stále nerozumí, jaký má strategické plánování význam a co nám přináší. Zároveň se mnoho odborníků shoduje na špatné kvalitě strategického plánování (Hruška, 2011). Hlavní problémy strategického plánování obcí jsou v této práci také představeny.

Účelem předkládané práce je naplnit tři hlavní cíle. Prvním cílem je vyhodnotit naplnění *Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020*, který v roce 2020 končí a na další roky je provedena aktualizace jmenovaného programu. Program bude vyhodnocen s ohledem na nové přístupy ke strategickému plánování měst a regionů. Dalším cílem je zhodnotit rozvojový potenciál města Švihov a zároveň jeho regionální vazby. Zhodnocení potenciálu rozvoje vybraných složek fyzickogeografického a socioekonomického prostředí bude založeno na provedené geografické charakteristice. Posledním cílem je představit silné a slabé stránky a příležitosti a ohrožení města Švihov formou přehledné SWOT analýzy a na jejím základě navrhnout prioritní oblasti dalšího rozvoje města Švihov. Při navrhování dalšího rozvoje bude kladen důraz zejména na zajištění udržitelnosti území.

Předkládaná diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to na teoretickou část a praktickou část. Teoretická část práce se zabývá teoretickými poznatky o zkoumané problematice. V této části jsou popsány základní pojmy z oblasti strategického a územního rozvoje obcí, dále jsou představeni aktéři a nástroje rozvoje obce. Pozornost je dále zaměřena na plánovací nástroj rozvoje obcí – na strategické plánování. Praktická část práce se věnuje hledání potenciálu rozvoje města Švihov. Zde jsou zkoumány vybrané složky fyzickogeografického a socioekonomického prostředí. V poslední kapitole této práce jsou navrženy prioritní rozvojové oblasti města Švihov. V závěru práce jsou diskutovány zjištěné poznatky a zhodnoceno naplnění cílů práce.

1 ROZBOR LITERATURY

Pro uvedení do problematiky rozvoje obce jsou významné publikace od Ministerstva pro místní rozvoj *Rozvojové možnosti obcí* (2010), publikace autorů Hany Svobodové a Antonína Věžníka *Úvod do geografie venkova* (2014) nebo publikace Milana Půčka a Davida Koppitze *Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony* (2012). První dvě jmenované publikace jsou důležité pro tuto práci, neboť představují aktéry rozvoje na lokální úrovni, jimž je v práci věnována pozornost. Dále se diplomová práce zabývá nástroji, které jsou používány k rozvoji území nejen obce ale i území vyšších územních jednotek. Pro představení těchto nástrojů jsou klíčové publikace od M. Půčka a D. Koppitze (2012) a publikace od Ministerstva pro místní rozvoj (2010) jmenované výše. Tyto zdroje definují nástroje, které slouží k rozvoji obce.

Důležitým zdrojem pro vypracování této diplomové práce je publikace *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování* od Reného Wokouna a kol. (2008). Publikace se zabývá problematikou regionálního rozvoje. Pro tuto práci byla využita zejména část týkající strategického regionálního plánování, kterou napsal Jiří Ježek. Jsou zde vysvětleny základní aspekty problematiky strategického regionálního plánování, např. význam a proces strategického plánování nebo vztah strategického a územního plánování, které jsou přínosné pro teoretickou část práce.

Užitečným zdrojem pro vypracování této práce je článek *Strategické plánování obcí a měst v České republice – quo vadis?* od Jiřího Ježka (2017) a rovněž článek *K tématu strategického plánování regionálního rozvoje* autorů Pavla Grebeníčka a Oldřicha Hájka (2013). První jmenovaný článek se zabývá analýzou vztahů českých představitelů obcí a měst ke strategickému plánování. Článek rovněž seznamuje čtenáře se základními poznatky strategického plánování, které jsou při psaní této práce přínosné. Druhý článek řeší celou řadu otázek strategického plánování a zabývá se také konceptem strategického managementu. Tyto poznatky jsou velmi prospěšné k pochopení celé problematiky strategického plánování a rovněž širšího konceptu strategického managementu.

Velmi cenný je rovněž článek Jiřího Ježka (2013) *Strategické plánování obcí a měst: nové přístupy a cesty k jeho zefektivnění*. Článek pojednává o přístupech ke strategickému plánování a řeší zefektivnění strategického plánování. Tento článek je

rovněž přínosný pro teoretickou část práce, neboť přibližuje možné přístupy ke strategickému plánování, jimž je v práci rovněž věnována pozornost.

Pro vytvoření geografické charakteristiky města Švihov jsou důležitými zdroji především *Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020* (dále jen PR 2016–2020), *Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027* (dále jen PR 2021–2027) a oficiální webové stránky města Švihov (<http://www.svihov.cz/>). PR 2016–2020 je rovněž podstatný, neboť v této práci je hodnoceno, jak byl tento program naplněn (protože program rokem 2020 končí). Z elektronických zdrojů je dále využito webových stránek Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ), odkud jsou získávány statistické údaje důležité zejména pro část práce týkající se obyvatelstva a bydlení ve městě. Pro část týkající se dopravy jsou klíčové webové stránky Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen ŘSD ČR), kde v rámci Celostátního sčítání dopravy v roce 2016 (dále jen CSD 2016) byly čerpány údaje o intenzitě dopravy. Při řešení každé vybrané složky fyzickogeografického a socioekonomického prostředí města je využito dalších zdrojů, jako například webových stránek poskytovatelů ubytování a stravování ve městě, webové mapové aplikace Mapy.cz či Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňského kraje.

2 METODIKA

Předkládaná práce je založena na rozboru teoretických poznatků v rámci problematiky rozvoje obcí – konkrétněji strategického plánování obcí – a na hledání rozvojového potenciálu daného města. V teoretické části práce bude uveden teoretický rámec práce, který je důležitý z hlediska pochopení dané problematiky. Zdrojem informací zde bude odborná literatura předních odborníků na oblast strategického plánování a regionálního rozvoje.

V praktické části práce bude využito jednak sekundárních dat a jednak primárních dat. Důležitým zdrojem sekundárních dat bude ČSÚ, který bude využit zejména pro kapitoly týkající se obyvatelstva a bydlení, využití území nebo hospodářství. Pro geografickou charakteristiku města bude využito oficiálních webových stránek města Švihov, Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020 a Programu rozvoje města Švihov na období let 2021–2027. V jednotlivých oblastech geografické charakteristiky budou využity další zdroje, např. oficiální webové stránky státního hradu Švihov (v oblasti cestovního ruchu ve městě) či ŘSD ČR (v oblasti dopravy). Pro zjištění rozvojových předpokladů města Švihov bude pracováno se Zásadami územního rozvoje Plzeňského kraje (dále jen ZÚR PK). Dále budou v práci využita primární data, která byla získána terénním průzkumem konaným na podzim roku 2020. V rámci terénního průzkumu byly zjištěny podrobnější údaje o návštěvnosti státního hradu Švihov, které jsou důležité pro hledání rozvojového potenciálu v oblasti cestovního ruchu ve městě Švihov, dále byli zjištěni lékaři, kteří mají ve městě svou ordinaci, nebo také sportovní a turistická infrastruktura. Rovněž byly vybrané aspekty města fotograficky zdokumentovány.

V práci bude provedeno vyhodnocení naplnění „Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020“, neboť tento program rokem 2020 končí. Pro vyhodnocení míry naplnění jednotlivých aktivit a opatření „Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020“ nebyly definovány žádné měřitelné indikátory, proto je zapotřebí stanovit klasifikaci pro hodnocení míry naplňování těchto aktivit a opatření. Klasifikace uvádí tab. 1 a 2. Jednotlivé klasifikační stupně jsou barevně rozlišeny z důvodu vizuální přehlednosti.

Tabulka 1 – Klasifikace naplňování jednotlivých aktivit „Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020“

Stupeň klasifikace	Popis
dokončena	aktivita byla úspěšně dokončena
částečně provedena	aktivita byla částečně provedena v rámci realizace PR 2016–2020
v realizaci	aktivita nyní probíhá
v přípravě	probíhá fáze přípravy aktivity
nerealizována	aktivita nebyla zahájena

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Tabulka 2 – Klasifikace naplňování jednotlivých opatření „Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020“

Stupeň klasifikace	Popis
splněno (100 %)	realizovány všechny aktivity daného opatření, příp. realizace právě probíhá
více než 51 % (51 – 99 %)	realizována více než polovina aktivit daného opatření, příp. realizace právě probíhá
méně než 50 % (včetně) (1 – 50 %)	realizována méně než polovina nebo polovina aktivit daného opatření, příp. realizace právě probíhá
nesplněno (0 %)	nerealizována žádná aktivita daného opatření

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Základem práce bude geografická charakteristika města Švihov, při jejímž zpracování bude využita situační analýza. V rámci situační analýzy dojde ke zpracování charakteristik důležitých pro tuto práci. Budou zpracovány charakteristiky vybraných složek fyzickogeografického a socioekonomického prostředí, např. bude zjištěna situace v oblasti obyvatelstva a bydlení ve městě, v oblasti školství nebo v oblasti dopravní infrastruktury. Charakteristiky města budou tvořeny za využití dat z různých zdrojů. Některé charakteristiky sledovaného území (např. land use, využití domů, věková a vzdělanostní struktura obyvatel Švihova) budou za využití komparativní metody porovnávány s Plzeňským krajem (dále jen PK). V rámci land use bude porovnána struktura pozemků ve městě Švihov a v PK, vzdělanostní struktura obyvatel Švihova bude porovnána se vzdělanostní strukturou obyvatel PK atp. Na základě provedené komparace dojde ke zjištění dílčích poznatků práce.

Data budou utříděna do přehledných map, grafů a tabulek, jejichž cílem bude vizualizace interpretovaných dat a sledování vývojových trendů. Kartografické výstupy budou vytvořeny pomocí geografických informačních systémů v programu ArcGIS firmy ESRI. Na základě provedených analýz statistických dat daných složek dojde k vyvozování dílčích závěrů. Bude hledán rozvojový potenciál v jednotlivých oblastech na základě provedené geografické charakteristiky a následně budou nalezeny prioritní oblasti rozvoje města. Při navrhování rozvojových možností města Švihov bude využito metody SWOT analýzy, které předcházela podrobná situační analýza. Tato metoda má integrující charakter získaných poznatků, na jejím základě budou navrženy prioritní rozvojové oblasti města. Syntézou zjištěných údajů a informací dojde k vyvození závěrů. V závěru práce budou diskutovány zjištěné poznatky, bude uvedeno, zda bylo dosaženo stanovených cílů a rovněž bude provedeno celkové zhodnocení práce.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA K ROZVOJI OBCÍ

Tato kapitola se věnuje teoretickému zarámování práce. Jsou zde popsány základní pojmy a dále jsou přiblíženy nástroje rozvoje obce a aktéři rozvoje obce. Pozornost je zde více věnována plánovacímu nástroji rozvoje obce – strategickému plánování.

3.1 Vymezení základních pojmů z oblasti strategického a územního rozvoje obcí

V této kapitole budou definovány základní pojmy týkající se strategického a územního rozvoje obcí. V první řadě je vhodné definovat pojem *rozvojový potenciál*. Taičmanová (2015, s. 27) definuje rozvojový potenciál jako „*souhrn zdrojů, které má společnost k dispozici a které lze využít k produkci sociálního a ekonomického blahobytu, respektive ke zlepšování kvality života*“. Tyto zdroje mohou být různého charakteru a vždy záleží na schopnostech aktérů lokálního rozvoje, zda tyto zdroje dokážou využít efektivně a vytvoří další možnosti rozvoje.

Strategické plánování je mnohými autory definováno různě. Je rozdíl, zda jde o strategické plánování ve veřejném sektoru nebo o strategické plánování podniků a jiných organizací. Strategické plánování je univerzální metodou, nechá se aplikovat nejen na obce, regiony, ale rovněž například na podniky a další subjekty (Greibeníček, Hájek, 2013). V této práci je strategické plánování pojímáno v souvislosti obcí. Ježek (2008, s. 40) uvádí definici „*Strategické plánování je komplexní proces vytváření a prosazování společného zájmu regionu, jehož součástí je situační analýza, formulace rozvojové vize, cílů rozvoje, vhodných strategií a opatření k dosažení těchto cílů, dále pak vlastní realizace a kontrola.*“ Strategické plánování má pomoci danému subjektu (městu, regionu, podniku, ...) vyřešit nejdůležitější problémy, s nimiž se potýká, upevnit jejich silné stránky, využít příležitosti a minimalizovat slabé stránky (Bryson, 2018). V rámci procesu je vytvářen strategický dokument, který by měl obsahovat úvod, analytickou část, návrhovou část a závěr. O strategickém plánování obecně můžeme říci, že se zabývá aktuálním stavem a zároveň stavem budoucím (Ježek, 2008). K dosažení stanoveného budoucího stavu používá cíle a strategie. Dojde tedy k vytvoření vize, jak by mělo území daného subjektu (obce, města, regionu apod.) vypadat do určitého roku a k volbě strategie, jejímž prostřednictvím bude vize naplňována (Greibeníček, Hájek, 2013).

Pro pojem *strategie* existuje řada definic. Například A. Chandler definuje strategii následovně „*Strategie je určení základních dlouhodobých cílů subjektu, způsobu jejich dosažení a alokace zdrojů nezbytných pro uskutečnění těchto cílů*“ (Wokoun a kol., 2008, s. 429). Obecně ale platí o strategii, že je to způsob identifikace cílů a jejich dosahování (Wokoun a kol., 2008). Ježek a kol. (2014) zmiňuje základní strategie – mobilně orientované strategie založené na externích podnětech rozvoje a endogenní regionální rozvoj. Jako velmi smysluplné se ukázalo použití marketingové strategie při rozvoji obce, jež je zaměřena na trh. V rámci tohoto přístupu je ve strategickém dokumentu tvořena SWOT analýza, která představuje důležitý nástroj pro evaluaci potenciálu rozvoje. Mezi hlavní náležitosti takového strategického dokumentu patří analýza obce, vize, cíle, strategie, opatření a konkrétní projekty. Využití marketingového přístupu přináší řadu inovací, např. využití potenciálu rozvoje města, větší zaměření na cílové skupiny, zaměření na participaci aktérů lokálního i regionálního rozvoje atd. (Ježek a kol., 2014).

Jedním z principů strategického plánování obcí a regionů je princip partnerství. Při plánování rozvoje obce je nutné, aby všichni aktéři, kteří se účastní procesu strategického plánování, zkoordinovali své zájmy, aby později nevznikly konflikty (Greibeníček, Hájek, 2013). Rozvoj dané obce by měl být založen na vzájemné spolupráci a komunikaci obyvatel, ekonomických subjektů a dalších lokálních a regionálních aktérů rozvoje. Vzájemnou integrací bude zajištěna spokojenost místních obyvatel, firem a dalších aktérů (Ježek a kol., 2014). Boyne (2010) uvádí, že strategické plánování by mělo být explicitní, systematické, pečlivé a racionální.

Strategické plánování je v ČR velmi slabě institucionálně ukotvené (Ježek, 2017). Strategické plánování je upraveno ve třech zákonech, a to v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) a v zákoně č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje (Wokoun a kol., 2008, Grebeníček, Hájek, 2013). V důsledku toho má malý vliv na politiku regionálního rozvoje (Ježek, 2017). Relativně velkou diskuzi vyvolává (nejen v ČR) otázka strategických dokumentů – jejich členění, obsah, význam nebo třeba návaznost. Česká legislativa se jen nevýznamně věnuje způsobu vytváření, strukturu nebo obsahu strategických dokumentů obcí (Greibeníček, Hájek, 2013). Řada autorů se také shodne, že strategické dokumenty jsou velmi často vypracovány na velmi nízké úrovni (Hruška,

2011). V ČR existuje množství metodik, které upravují tvorbu, realizaci a evaluaci strategických plánů (Ježek, 2017).

Strategický dokument obce může nést různé názvy, např. strategický plán, program rozvoje apod. Zde bude definován *program rozvoje obce*, neboť tento pojem je v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Wokoun a kol. (2001, s. 133) definuje program rozvoje obce jako „[...] *dokument střednědobé i dlouhodobé koordinace veřejných a soukromých aktivit demografického, ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území obce. Hlavním smyslem programu je organizace všeobecného rozvoje obce, na bázi sladování jednotlivých zájmů tak, aby obec jako celek prosperovala.*“ Program rozvoje obce není obecně závazným dokumentem. Z právního hlediska tak není tento dokument právně závazný a ani vymahatelný. Program rozvoje obce je vyhotovován jako podklad pro řadu činností, například pro vyhotovení investičních (podnikatelských) záměrů, pro sestavení rozpočtu obce, pro vypracování územního plánu nebo jeho změny apod. (Wokoun a kol., 2001). Strategický dokument obce obvykle obsahuje profil řešeného území, SWOT analýzu, vize, cíle, opatření a monitoring a evaluaci. Po vzoru známého Paretova pravidla¹ by ve strategickém dokumentu neměly být řešeny všechny témata rozvoje, ale pouze klíčová témata, která jsou prioritami pro rozvoj dané obce, neboť právě zaměřením se na řešení 20 % klíčových témat jich bude vyřešeno 80 % (Ježek, 2008). Při tvorbě strategických dokumentů se nejčastěji aplikuje marketingový přístup, který byl vysvětlen výše. Strategické dokumenty nesmí být chápány normativně, neboť v jejich rámci nejde stanovit ideální cílový stav (v realitě probíhají neustálé změny) (Ježek a kol., 2014).

S rozvojem strategického plánování byly odhalovány negativní stránky této metody, proto bylo zapotřebí najít širší koncept strategického řízení. *Strategický management* nebo též *strategické řízení* se zabývá nejen strategickým plánováním, ale také implementací strategického plánu, řízením zdrojů, organizací, hodnocením a dalšími činnostmi, které jsou nezbytnými součástmi strategického řízení (Bryson, 2018). Povinnost strategického řízení neupravuje žádný zákon (Půček, Koppitz, 2012). Bryson (2018) vnímá strategické plánování jako inovaci v oblasti řízení a vedení, která se objevuje na základě politického rozhodování. Strategické plánování má zlepšit obyčejné

¹ Paretovo pravidlo v obecné rovině říká, že 80 % důsledků pochází z 20 % příčin.

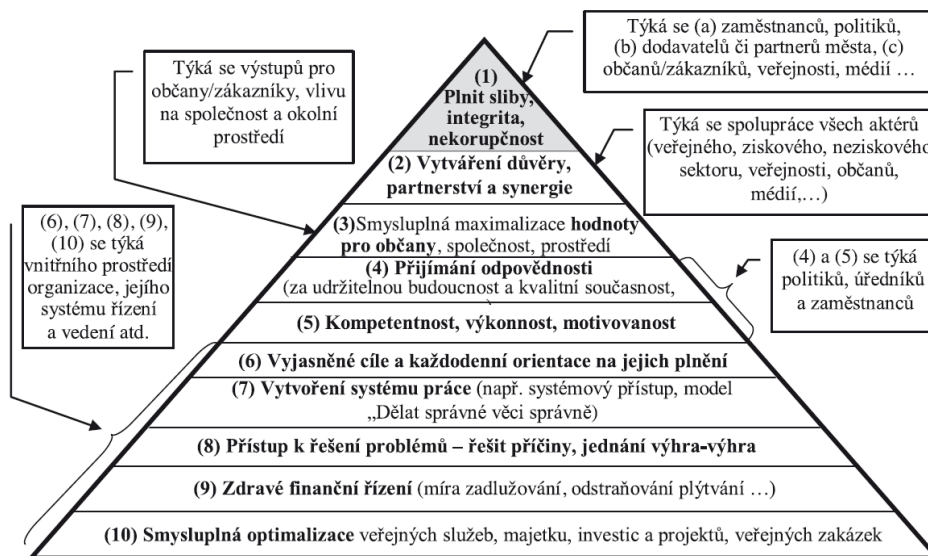
politické rozhodování, aby problémy byly řešeny s ohledem na všechny zúčastněné aktéry a společnost.

Půček a Koppitz (2012) považují strategické řízení za řízení, při němž je jednak dosahováno definovaných cílů (které respektují veškeré principy a zásady), finanční prostředky jsou využity hospodárně a rovněž je zajištěna provázanost strategického dokumentu s rozpočtem. Takové strategické řízení je považováno za efektivní. V případě, že by nebylo dosahováno cílů, prostředky by nebyly využity hospodárně nebo strategický dokument by nebyl propojen s rozpočtem, stalo by se strategické řízení neefektivní.

Wokoun a kol. (2008, s. 430) uvádí strategické řízení jako „*složitý interaktivní proces, kladoucí velké odborné i lidské nároky na všechny jeho aktéry.*“ Celý proces strategického řízení zahrnuje mnoho činností, které Wokoun a kol. (2008) člení do tří základních etap: (1) strategická analýza, (2) návrh strategie, (3) implementace strategie. První etapa se zaměřuje na formulaci hlavních problémů subjektu, druhá etapa je kreativní etapou plánovacího procesu, při níž jsou formulovány strategické cíle a způsoby jejich dosažení. Třetí etapa (implementace strategie) se orientuje na zavedení strategie do praxe.

V rámci strategického řízení je velmi prospěšné, když dochází k uplatňování principů, kompetencí a sdílených hodnot (obr. 1). S tímto uplatňováním však mohou nastat problémy, proto se dané obce snaží pouze o strategické plánování a již ne o komplexní strategické řízení.

Strategický plán je v rámci strategického řízení pojímán jako nástroj (Půček, Koppitz, 2012), který koordinuje veřejné a soukromé aktivity. Výsledkem strategického řízení obce je rozvoj.

Obrázek 1 – Principy, kompetence a sdílené hodnoty strategického řízení obce
Zdroj: převzato z Půček, Koppitz, 2012

Druhým plánovacím systémem vedle strategického plánování je v ČR *územní plánování*. Územní plánování je v ČR upraveno zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Hlavním cílem je dle § 18 tohoto zákona „*vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území [...]*“. Územní plánování ve své podstatě reguluje územní rozvoj, a proto je pokládáno za restriktivní (na rozdíl od strategického plánování, které je pojímáno spíše pozitivně). Územní plánování se zabývá funkčním využitím jednotlivých ploch, určuje pro ně regulativy. Tato komplexní disciplína používá řadu národních, regionálních i místních nástrojů (Wokoun a kol., 2008).

Územní plán řeší materiálně-technické zabezpečení území, např. funkční využití, vedení dopravní a technické infrastruktury (Wokoun a kol., 2008). Cíl, obsah, schvalování územního plánu a další aspekty týkající se územního plánu určuje zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Územní plán je tedy na rozdíl od strategického plánu právně závazný a vymahatelný.

Dále je vhodné definovat také pojem *udržitelný rozvoj*. Tento pojem má celou řadu definic. Mezi známé definice patří definice udržitelného rozvoje podle Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj (z roku 1987), která definuje udržitelný rozvoj jako „*takový rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez ohrožení potřeb budoucích generací*

uspokojovat jejich vlastní potřeby. [...]“ (Nováček, 2010, s. 217). Tato definice však naráží na problém, jak definovat potřeby budoucích generací. Podle definice udržitelného rozvoje ze Světového summitu o udržitelném rozvoji v Johannesburgu (v roce 2002) je za udržitelný rozvoj chápán takový rozvoj, který vyvažuje tři základní pilíře rozvoje – sociální, ekonomický a environmentální pilíř (Miškovský, 2007). Z této definice vyplývá důležitost rovnováhy mezi těmito pilíři rozvoje. Pokud by se některý z pilířů vyvíjel nadměrněji než zbylé dva, mohly by se v obci objevit problémy. Se zohledňováním principů udržitelného rozvoje by správně měly být tvořeny i strategické plány obcí (Miškovský, 2007).

3.2 Aktéři rozvoje obce

Na rozvoji obce se mohou podílet nejen instituce a představitelé samosprávy, ale rovněž dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny, podnikatelé, zájmové organizace, spolky či obyvatelé. Velký vliv mají na rozvoj obce místní akční skupiny (dále jen MAS). Členy MAS jsou nejen obce a města, ale také neziskové organizace, dobrovolné svazky obcí, či podnikatelé (zastoupení podnikatelů mezi všemi členy MAS musí být nadpoloviční). MAS se podílí na rozvoji venkova, zlepšuje kvalitu života obyvatel, podporuje ochranu životního prostředí apod. MAS má obvykle svůj koncepční dokument, díky němuž může čerpat finanční prostředky z národních programů a programů Evropské unie (Svobodová, Věžník, 2014).

Jedním z hlavních aktérů rozvoje obce jsou její obyvatelé. Předpokladem pro participaci občanů na rozvoji města je zajištění dostatečné informovanosti obyvatel. Občané se podílejí na rozvoji obce například vyjadřováním svých názorů a nápadů na rozvoj obce (při zasedání zastupitelstva obce apod.) nebo v rámci zvolení do zastupitelstva obce, kde mají možnost ovlivnit představy o rozvoji obce. Ovlivnit rozvoj obce mohou i děti navštěvující místní základní či mateřskou školu. Prostřednictvím například kreseb mohou ukázat představitelům obce, co se jim v obci líbí nebo nelíbí nebo jak si představují, že bude jejich obec vypadat za několik let. Obyvatelé se mohou zapojit do nějakých zájmových organizací a spolků působících v obci (MMR, 2010). Tyto zájmové organizace a spolky působící v obci jsou také podstatné pro rozvoj obce. Těmito spolky mohou typicky být dobrovolní hasiči, myslivci, tělovýchovná jednota Sokol, Červený kříž, ochotnické divadlo, různé sportovní spolky (fotbalisté,

volejbalisté, ...) ad. V rámci těchto zájmových uskupení se setkávají obyvatelé stejného zájmu, posilují tak komunitní vazby (Svobodová, Věžník, 2014) a podílejí se na rozvoji určité oblasti obce. Činnost těchto zájmových uskupení obec často podporuje a to formou finančního příspěvku či poskytnutím prostor pro činnost spolku.

Důležitými aktéry pro rozvoj obce jsou podnikatelé působící na území obce. Ekonomické subjekty vytváří na území obce pracovní místa pro místní obyvatele a vytváří finanční kapitál v daném území (MMR, 2010). Neméně podstatné je také udržovat dobré vztahy mezi obcí a podnikateli. Podnikatelé mohou například finančně přispět obci na pořádání společenských a kulturních akcí, mohou se přímo podílet na projektech obce nebo spolupracovat v rámci MAS.

Zvláštní skupinou aktérů rozvoje obce mohou být rekreanti (chalupáři). Tito lidé se sice nepodílejí na rozvoji obce klasickým způsobem jako obyvatelé obce, ale například přispívají k zachování architektonického a estetického rázu krajiny (pečováním o své příbytky) nebo se podílejí na místních tradicích či se účastní společenských akcí v obci (Svobodová, Věžník, 2014).

3.3 Nástroje rozvoje území

K rozvoji území obce nebo jiné územní jednotky (kraje, státu apod.) se používají nástroje rozvoje území, které se dají rozdělit na: (1) strategické nástroje, (2) metodické nástroje (metodická podpora, konzultace ad.), (3) finanční nástroje (fondy, národní programy, dotace ad.) a (4) institucionální nástroje (regionální rozvojové agentury a další instituce mající vliv na rozvoj území) (Půček, 2009, Půček, Koppitz, 2012). Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen MMR) ve své publikaci *Rozvojové možnosti obcí* rozděluje nástroje rozvoje území na: (1) administrativní nástroje (právní předpisy, zákony, normy ad.), (2) koncepční nástroje (programy, plány, územní plány, pozemkové úpravy ad.), (3) finanční nástroje (fondy, dotace ad.), (4) institucionální nástroje (instituce pro rozvoj území ad.), (5) věcné nástroje (infrastruktura, prostory ad.) a (6) sociálně-psychologické nástroje (komunikace, vzdělávání ad.). Za hlavní nástroje rozvoje území jsou považovány nástroje koncepční (strategické), neboť představují rámec, v němž se užívají ostatní nástroje (MMR, 2010). Proto zde bude věnována větší pozornost koncepčním (strategickým) nástrojům. Přehled těchto nástrojů na jednotlivých úrovních vzniku zobrazuje tab. 3.

Koncepční (strategické) nástroje zahrnují strategické plánování, územní plánování a další sektorové plánování. Strategické nástroje se dají členit podle úrovně jejich vzniku (tab. 3). Na evropské úrovni patří mezi tyto nástroje např. legislativa týkající se kohezní politiky EU či územní agendy EU. Druhá je úroveň národní, kterou tvoří dokumenty jako *Strategie regionálního rozvoje ČR* (dále jen SRR ČR), *Národní strategický referenční rámec* (dále jen NSRR), *Politika územního rozvoje ČR* (dále jen PÚR ČR) ad. Na krajské úrovni existují *Programy rozvoje krajů*, *ZÚR* kraje ad. Na poslední úrovni, úrovni obecní, jsou pak *Programy rozvoje obce*, *Územní plány*, *Regulační plány* ad. (Půček, 2009). Pro statistické účely EU ještě existuje úroveň regionů soudržnosti (NUTS II) a úroveň mikroregionální (svazky obcí apod.), jež rovněž mají rozvojové dokumenty.

Tabulka 3 – Strategické nástroje rozvoje území

	EU	Stát	Region soudržnosti	Kraj	Mikroregion	Obec
Regionální rozvoj	Legislativa (např. nařízení) ke kohezní politice	Legislativa a dokumenty (např. zákon č. 248/2000 Sb., SRR ČR, NSRR)	dokument – regionální operační program	Program rozvoje kraje	Strategie mikroregionu	Strategie obce nebo program rozvoje obce
Územní plánování	Legislativa k územní agendě EU	Legislativa a dokumenty (např. zákon č. 183/2006 Sb., PÚR ČR)	–	Zásady územního rozvoje	–	Územní plán, příp. regulační plán
Ostatní sektorové	např. společná zemědělská politika	Legislativa a dokumenty (např. Strategie udržitelného rozvoje)	–	Sektorové strategie, např. dopravní generel kraje	např. Strategie cestovního ruchu	např. Komunitní plánování sociálních služeb

Zdroj: upraveno dle Půček, Koppitz, 2012

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

3.4 Strategické plánování obcí

3.4.1 Vývojové souvislosti

Použití metody strategického plánování je historicky poprvé datováno do doby druhé světové války, kdy jej využila armáda USA. Do plánování rozvoje obcí se tato metoda dostala v průběhu 2. pol. 20. stol. Z historického hlediska bylo strategické plánování pojímáno různě. Po roce 1989 nastala ve společnosti řada významných změn, mezi nimi i změny v oblasti plánování měst a regionů. Po pádu tehdejšího socialistického režimu nabylo veškeré plánování rozvoje pejorativní zabarvení. Důvody byly historické, geografické, ekonomické a politické (Blažek, Vozáb, 2004). Po roce 1995 formuluje Blažek a Vozáb (2004) velký podnět pro rozvoj strategického plánování v ČR – příležitost využívat strukturální fondy EU při zvyšující se diferenciaci prostoru. Po tomto roce začalo vznikat množství strategických plánů, neboť se ČR připravovala na vstup do EU. Pro získání dotace na projekt je zapotřebí, aby obec měla vypracovaný strategický plán.

Jelikož současná společnost čelí ekonomickým, sociálním, environmentálním a dalším změnám, jako je např. globalizace, rozvoj informačních a komunikačních technologií, změny klimatu, stárnutí obyvatel apod., musí se strategické plánování vyrovnat s řízením strukturálních změn ve městech. Někteří autoři to nazývají „strategickým obratem“ (Ježek, 2017).

3.4.2 Přístupy ke strategickému plánování

V české praxi se v různých obdobích používaly odlišné přístupy ke strategickému plánování. V 90. letech 20. stol. převažovalo ve strategickém plánování obcí zejména pojetí ekonomické. Strategické plány se zaměřovaly hlavně na ekonomický rozvoj obce, jejich účelem bylo posílit zejména konkurenceschopnost a podnikatele. Nicméně takové strategické plány se ukázaly jako nedostatečné, neboť nebraly v potaz např. principy udržitelného rozvoje. Počátkem 21. stol. přichází další přístup ke strategickému plánování a to přístup udržitelného rozvoje. V rámci tohoto přístupu je zapotřebí stanovovat dlouhodobý výhled, v němž budou veškeré problematkové otázky řešeny komplexně, s využitím veškerých zdrojů a pomoci postupů, které umožňují konsensus aktérů. Strategické plánování respektuje principy udržitelného rozvoje a na tvorbě strategického plánu se podílí i veřejnost (Šilhánková, 2007).

Podle Ježka (2013, s. 374) výzkumy ukazují, že v ČR „[...] tradičně převažuje racionalistický přístup, resp. lineární model tvorby rozvojových strategií“. Proces strategického plánování spočívá v posloupnosti jednotlivých fází plánování, které mají vést k posílení sociálně-ekonomického prostředí. To znamená, že při tvorbě strategického dokumentu se postupně zpracovává analýza, SWOT analýza, stanoví se vize, cíle a opatření. Poté následuje fáze realizace a evaluace. Tento tradiční přístup je mnohými kritiky odsuzován. Kritikové tvrdí, že v praxi se více vyskytují neplánované strategie. Ke strategickému plánování by mělo být spíše přistupováno jako k nekonečnému integrovanému procesu, v němž jsou strategie tvořeny „zdola nahoru“. Strategický dokument je vypracováván s pomocí obyvatel, podniků a dalších aktérů lokálního a regionálního rozvoje. Je tedy vhodné spíše než tvořit strategie, vytvářet prostředí, ve kterém by mohly vzniknout nové neplánované strategie (tzv. emergentní strategie).

Dnes je nezbytné hledat přístupy ke strategickému plánování, které zajistí jeho efektivitu. Tedy například již ve fázi plánování je nutné řešit otázku realizovatelnosti, finančních zdrojů atp. daného opatření, aby se předešlo pozdějším potížím s realizovatelností navrženého opatření. Efektivita plánovacího procesu je též ovlivněna institucionálním ukotvením strategického plánování (Ježek, 2017).

3.4.3 Problémy strategického plánování

V ČR obecně není důvěra ke strategickému plánování, což má za následek, že obce často plánují pouze formálně. Pracovníci veřejné správy často nemají dostatek znalostí ani zkušeností s aplikací nástrojů strategického plánování. Strategické plánování si tak představují jako jednoduchý proces, při kterém pouze provedou analýzu a zvolí jednu strategii, která jim zaručí správný výsledek (Ježek, 2017). Mnoho obcí navíc vytvořené plány rozvoje nerealizuje, neprovádí pravidelnou evaluaci ani aktualizaci (Ježek, 2013).

Dalším problémem je, že strategické plánování je jak v teorii, tak v praxi pojímáno spíše jako technická činnost. Důraz je kladen zejména na tvorbu strategických plánů. Nepohlíží se na něj jako na stále se opakující proces (Ježek, 2017).

Problémem je také koordinace. V ČR většinou není strategické plánování pojímáno jako činnost, při které je zapotřebí komunikovat s dalšími aktéry místního či regionálního rozvoje (Ježek, 2017).

Mnoho odborníků označuje za problém z horizontálního pohledu nepropojenost strategického a územního plánování. Tím je myšleno, že na jedné úrovni se vzájemně nerespektují dokument strategického plánování a dokument územního plánování (Grebeníček, Hájek, 2013), u obcí tedy strategický plán a územní plán. Diskuse o tom, zda by měly strategické plány předcházet vzniku územních plánů nebo naopak, jsou víceméně bezpředmětné (Půček, Koppitz, 2012). Regionalisté jsou názoru, že by měly vzniknout první strategické plány, avšak územní plánovači tvrdí, že spíše první by měly vzniknout územní plány. Nejlepším řešením by bylo, aby oba typy plánů vznikaly současně a navzájem se ovlivňovaly. Na základě obou plánů by měl být nejlépe sestavován rozpočet obce, především část týkající se investic (Wokoun a kol., 2008).

V rámci strategického plánování zákon neukládá povinnost vertikální provázanosti strategických dokumentů. To znamená, že například při tvorbě programu rozvoje obce není povinnost ale jen doporučení respektovat dokument vyšší úrovně, zde tedy program rozvoje kraje. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje pouze ukládá krajům povinnost vytvářet program rozvoje kraje, ale respektovat dokumenty na vyšší úrovni pouze doporučuje (nenařizuje). Tato vertikální provázanost dokumentů naopak existuje v územním plánování. Dokumenty územního plánování nižší úrovně jsou povinné dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) respektovat dokumenty nadřazené. Pro územní plán obce je tak závazná PÚR na státní úrovni a ZÚR na krajské úrovni (Půček, 2009, Grebeníček, Hájek, 2013).

Někteří autoři také poukazují na problém propojení cílů strategických plánů s finančními prostředky (Grebeníček, Hájek, 2013, Půček, Koppitz, 2012). Nedostatečná integrace strategického plánu s rozpočtem daného subjektu (obce) je příčinou neúspěšného strategického plánování, neboť strategie nemůže být úspěšně implementována (Grebeníček, Hájek, 2013).

V plánovací praxi se často stává, že tvorbu strategického dokumentu obce zajišťuje pro obec nějaká soukromá firma. Jedná se o přístup tvorby strategického dokumentu obce „shora dolů“ (Půček, Koppitz, 2012). Nicméně pokud zastupitelstvo obce zadá vypracování tohoto dokumentu externí firmě, může se dopustit vážné chyby, neboť strategický dokument obce má být projevem všech aktérů v území. Při tvorbě strategického plánu může být obci nápomocen odborný poradce, ale neměl by být

samostatným tvůrcem strategického plánu (Wokoun a kol., 2008). Opačně se mohou problémy objevit i při tvorbě strategického dokumentu obce za využití přístupu „zdola nahoru“. Obyvatelé a další aktéři mohou mít celou řadu námětů pro rozvoj obce, ale na tyto požadavky nemusí být např. dostatek finančních prostředků nebo nemusí být v souladu s legislativou. Proto je nutností, aby představitelé obce byli profesionálové a dokázali zhodnotit veškeré podněty od občanů a dalších aktérů. Tito představitelé obce by měli být schopni odpovědět na otázky: Co? Jak? Proč? (co se bude dělat, jak se to bude dělat a hlavně za jakým účelem se to má dělat) (Půček, Koppitz, 2012).

4 VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ „PROGRAMU ROZVOJE MĚSTA ŠVIHOV NA OBDOBÍ 2016–2020“

Město Švihov si ve svém strategickém dokumentu PR 2016–2020 stanovilo vizi budoucího stavu města za 10–20 let, která zůstává v nezměněné podobě vizi města i v PR 2021–2027. Vize města zní: *„Švihov bude místem pro spokojený rodinný život svých občanů, s čistým, příjemným životním prostředím, upravenými prostranstvími, dobrou občanskou vybaveností, které nabízí občanům i velkému množství návštěvníků základní služby i dobré kulturní i sportovní vyžití. Městem bude pulzovat bohatý komunitní společenský život se zapojením občanů od těch nejmenších až po seniory.“* (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, s. 21).

Z pohledu udržitelného rozvoje je nutné konstatovat, že stanovená vize města Švihov nezachovává rovnováhu mezi třemi základními pilíři. Vize se věnuje zejména sociálnímu pilíři, další dva pilíře (environmentální a ekonomický pilíř) jsou zmíněny méně. Pro zajištění rovnovážného rozvoje města je zapotřebí vyrovnat tyto tři základní pilíře.

Cílem této kapitoly je vyhodnotit naplnění PR 2016–2020. Nejprve bude vyhodnoceno naplnění jednotlivých aktivit uvedených v rámci opatření a cílů PR 2016–2020. Aktivity jsou posuzovány podle stavu k 30. 6. 2020. Následně vyhodnocením naplňování opatření PR 2016–2020 dojde k vyhodnocení naplňování jmenovaného strategického dokumentu.

4.1 Vyhodnocení naplňování aktivit

V této podkapitole je hodnoceno naplňování jednotlivých aktivit všech cílů PR 2016–2020. Jako první bylo vyhodnoceno naplnění aktivit cíle A. *Zlepšení dopravní infrastruktury*. Z uvedených osmi aktivit nebyly realizovány pouze dvě aktivity, ostatní jsou buď dokončeny, částečně provedeny nebo alespoň v přípravě. Konkrétní naplnění každé aktivity cíle A ukazuje tab. 4.

Tabulka 4 – Vyhodnocení aktivit cíle „A. Zlepšení dopravní infrastruktury“

Označení aktivity	Aktivita	Naplnění	Popis/zdůvodnění
A.1.1	Rekonstrukce ulice Žižkova včetně mostu	dokončena	
A.1.2	Oprava komunikace Vrchlického ul.	dokončena	
A.1.3	Úprava křižovatek v ulici Školní	v přípravě	zpracovává se projektová dokumentace, aktivita bude realizována do roku 2023
A.1.4	Oprava komunikace Lhovice	částečně provedena	
A.2.1	Rekonstrukce mostu v Kokšíně	dokončena	
A.2.2	Lávka pro chodce v Jíně	nerealizována	aktivita bude provedena v roce 2021
A.3.1	Lokalita Záhumenice	dokončena	
A.3.2	Zasíťování pozemků průmyslové zóny	nerealizována	pozemky nejsou v majetku města, chybějící zájem ze strany investorů

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

V rámci vyhodnocení naplňování aktivit cíle *B. Modernizace ZŠ a MŠ* bylo dokončeno nebo částečně provedeno 5 ze 6 aktivit. Pouze jedna aktivita (B.1.3) nebyla realizována a to z důvodu nevyhovující výše dotace. Přehled naplnění aktivit cíle B je v následující tab. 5.

Tabulka 5 – Vyhodnocení aktivit cíle „B. Modernizace základní školy a mateřské školy“

Označení aktivity	Aktivita	Naplnění	Popis/zdůvodnění
B.1.1	Přístavba tělocvičny ZŠ Švihov	dokončena	
B.1.2	Přístavba školní jídelny	dokončena	
B.1.3	Zateplení budov ZŠ a MŠ	nerealizována	z důvodu nevyhovující výše dotace
B.1.4	Rekonstrukce učeben a dalších prostor ZŠ a MŠ	částečně provedena	probíhá průběžně
B.2.1	Rekonstrukce sportovního stadionu	dokončena	
B.2.2	Obnova školního parku	částečně provedena	realizovány chodníky a výsadby, probíhá průběžně

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Jako třetí byly vyhodnoceny aktivity cíle *C. Posílení zásobování pitnou vodou*. Zde je ze tří aktivit v realizaci pouze jedna, ostatní aktivity nebyly z důvodů uvedených v tab. 6 realizovány.

Tabulka 6 – Vyhodnocení aktivit cíle „C. Posílení zásobování pitnou vodou“

Označení aktivity	Aktivita	Naplnění	Popis/zdůvodnění
C.1.1	Vodovodní přívaděč Dehtín–Švihov	v realizaci	aktivita bude dokončena v roce 2021
C.2.1	Vodovod Lhovice	nerealizováno	z důvodu vysokých nákladů na jednoho obyvatele
C.2.2	Vodovod Kokšín	nerealizováno	z důvodu malého zájmu občanů o napojení na veřejný vodovod

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Dále byly vyhodnoceny aktivity cíle *D. Oprava památek a modernizace obecních budov*. Zde je situace vysoce pozitivní, všechny aktivity byly provedeny buď částečně, nebo celé dokončeny. Přehled aktivit cíle D je znázorněn v tab. 7.

Tabulka 7 – Vyhodnocení aktivit cíle „D. Oprava památek a modernizace obecních budov“

Označení aktivity	Aktivita	Naplnění	Popis/zdůvodnění
D.1.1	Oprava 4 kaplí	částečně provedena	opraveny kaple v místních částech Jíno a Třebýcinka, částečně v části Lhovice, nebyla opravena kaple sv. Jiljí ve Švihově
D.1.2	Oprava památných křížů	částečně provedena	opraveny kříže v místních částech Lhovice, Kokšín a Švihov, nebyly opraveny kříže v částech Vosí (celkem dva) a v Jíně
D.2.1	Oprava obecních budov v Kokšíně	částečně provedena	opravena obecní budova zázemí JPO V*, chybí oprava střechy a výměna oken budovy Kovarna
D.2.2	Oprava obecní budovy v Třebýcince	částečně provedena	chybí oprava střechy
D.2.3	Oprava KD Kamýk	dokončena	
D.2.4	Oprava KD Lhovice	dokončena	

* JPO V – Jednotka sboru dobrovolných hasičů kategorie V

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

V rámci cíle *E. Rozvoj turistického ruchu* byla z celkových dvou aktivit realizována pouze jedna (tab. 8).

Tabulka 8 – Vyhodnocení aktivit cíle „E. Rozvoj turistického ruchu“

Označení aktivity	Aktivita	Naplnění	Popis/zdůvodnění
E.1.1	Provozování TIC*	dokončena	červen–srpen
E.2.1	Cyklostezka Kokšín–Švihov	nerealizováno	chyběl vhodný dotační program

* TIC – turistické informační centrum

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Dále byly hodnoceny aktivity cíle *F. Rozvíjet bezpečný a společenský život ve městě*.

Všech osm aktivit tohoto cíle bylo splněno. Více informací viz tab. 9.

Tabulka 9 – Vyhodnocení aktivit cíle „F. Rozvíjet bezpečný a společenský život ve městě“

Označení aktivity	Aktivita	Naplnění	Popis/zdůvodnění
F.1.1	Bezpečný veřejný prostor	částečně provedena	byly instalovány přístroje pro měření rychlosti v ulici Čechova ve Švihově a v části Lhovice, chybí rozšíření kamerového systému města
F.2.1	Program podpory akcí spolků a mládeže spolků	dokončena	
F.3.1	Kulturní akce města	dokončena	
F.3.2	Informování občanů	dokončena	zpravodaj, web, e-maily, ...
F.3.3	Pro naše seniory	dokončena	setkání seniorů, životní jubilea
F.4.1	Místa setkávání	dokončena	hřiště, lavičky, ...
F.5.1	Podpora terénní pečovatelské služby	dokončena	
F.5.2	Podpora seniorů a dětí ze sociálně slabých rodin	dokončena	

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Nakonec byly hodnoceny aktivity cíle *G. Zlepšit životní prostředí*. V rámci cíle G byly dokončeny všechny aktivity (tab. 10) a celý cíl je jako jediný naplněn.

Tabulka 10 – Vyhodnocení aktivit cíle „G. Zlepšit životní prostředí“

Označení aktivity	Aktivita	Naplnění	Popis/zdůvodnění
G.1.1	Protipovodňová opatření v katastrálním území Švihov	dokončena	(lokalita Hrobárna)
G.2.1	Výměna kotlů ústředního topení	dokončena	

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

4.2 Vyhodnocení naplňování opatření

Na základě provedeného vyhodnocení naplnění jednotlivých aktivit je v této podkapitole vyhodnocena míra naplnění opatření všech sedmi cílů PR 2016–2020. Obecně lze uvést, že každý cíl je naplňován alespoň jedním opatřením. Z celkového počtu 18 opatření je 8 hodnoceno jako splněno, 4 opatření hodnoceny jako méně než 50 % (včetně), 4 hodnoceny jako více než 51 % a pouze 2 opatření jsou hodnocena jako nesplněno. Popis těchto kategorií uvádí tab. 2 (v kapitole Metodika). Všechny aktivity daného opatření byly splněny v celkem 8 opatřeních napříč cíli PR 2016–2020. To je z celkového počtu 18 opatření celkem 44 %, což je téměř polovina. Dalších 8 opatření bylo naplněno aktivitami z menší či větší části (kategorie méně než 50 % i více než 50 %), což činí také 44 %. Pouze ve 2 opatřeních (11 %) nedošlo k realizaci žádné aktivity. Lze tedy konstatovat, že uvedený PR 2016–2020 byl v uplynulých letech naplňován velmi dobře. Z hlediska naplnění cílů PR 2016–2020 byl zcela naplněn jeden cíl (*G. Zlepšit životní prostředí*), kde byly realizovány všechny opatření a jejich naplánované aktivity. Ucelený přehled nabízí tab. 11.

Je nutné zde uvést, že uvedené cíle, opatření a aktivity naplánované v PR 2016–2020 nebyly v souladu s konceptem udržitelného rozvoje. Strategický dokument se zaměřil zejména na sociální oblast a zbývající dvě oblasti (environmentální a ekonomická) byly zastoupeny nepoměrně méně. Stejně tomu tak je i v následujícím strategickém dokumentu města, který je na období let 2021–2027. Pokud se má město Švihov rozvíjet rovnoměrně, je zapotřebí uvést tyto tři základní pilíře udržitelného rozvoje do rovnováhy.

Tabulka 11 – Vyhodnocení opatření jednotlivých cílů PR 2016–2020

Cíl	Označení opatření	Opatření	Naplnění
A. Zlepšení dopravní infrastruktury	A.1	Zlepšení stavu místních komunikací	více než 51 %
	A.2	Rekonstrukce mostů	méně než 50 % (včetně)
	A.3	Zasíťování stavebních pozemků	méně než 50 % (včetně)
B. Modernizace ZŠ a MŠ	B.1	Rozšíření a modernizace prostor pro výuku	více než 51 %
	B.2	Úprava venkovních prostor areálu školy	více než 51 %
C. Posílení zásobování pitnou vodou	C.1	Napojení veřejného vodovodu na kvalitní zdroj vody	splněno
	C.2	Výstavba veřejných vodovodů v místních částech	nesplněno
D. Oprava památek a modernizace obecních budov	D.1	Oprava památek	méně než 50 % (včetně)
	D.2	Modernizace obecních budov	více než 51 %
E. Rozvoj turistického ruchu	E.1	Provozování TIC* a propagace města	splněno
	E.2	Rozvoj sítě cyklostezek	nesplněno
F. Rozvíjet bezpečný a společenský život ve městě	F.1	Prevence kriminality	méně než 50 % (včetně)
	F.2	Podpora činnosti spolků	splněno
	F.3	Organizace kulturních a společenských akcí	splněno
	F.4	Veřejná prostranství pro setkávání	splněno
	F.5	Sociální služby	splněno
G. Zlepšit životní prostředí	G.1	Protipovodňová ochrana	splněno
	G.2	Zlepšení ovzduší	splněno

* TIC – turistické informační centrum

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

5 ROZVOJOVÉ PŘEDPOKLADY DLE DOKUMENTACE ÚZEMNÍHO A STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ

Pro tuto práci je vhodné prozkoumat některé dokumenty územního plánování, zda z nich vyplývají nějaké předpoklady pro rozvoj města Švihov. Z nadřazené dokumentace ZÚR PK vyplývá lokalizace Švihova v „nadmístní rozvojové ose OR3 Plzeň–Klatovy(–Deggenndorf)“. Jmenovaná významná rozvojová osa propojuje dvě nejvýznamnější oblasti rozvoje Plzeňského kraje a přesahuje až do Bavorska. V rámci této rozvojové osy OR3 bylo katastrální území Švihova vymezeno jako „rozvojové území“. Rozvojové území má velké předpoklady pro „vymezování zastavitelných ploch výroby, skladování, obchodu, služeb a bydlení v návaznosti na dopravní a technickou infrastrukturu území“ (HaskoningDHV Czech Republic, s. r. o., 2019, s. 47). Švihov je tedy pojímán jako město s progresivními předpoklady rozvoje.

V územně analytických podkladech (dále jen ÚAP) obce s rozšířenou působností Klatovy je město Švihov řazeno do 1. kategorie „progresivní rozvojový potenciál“ stejně jako města Klatovy, Nýrsko nebo Železná Ruda. Tato kategorie je první nejlepší z hlediska rozvojového potenciálu obcí podle specifických podmínek (např. demografických, urbanistických). Další kategorie rozvojového potenciálu obcí zde jsou „stabilizovaný rozvojový potenciál“, „mírně problémový rozvojový potenciál“, „problémový rozvojový potenciál“ a poslední kategorii tvoří „zcela problémový rozvojový potenciál“. Město Plánice (okres Klatovy), které je populačně podobně velké jako Švihov, je zde například zařazeno do 4. kategorie „problémový rozvojový potenciál“ (Valtr, 2016).

V příloze A je doložena mapa s názvem „Sídelní struktura Plzeňského kraje“ převzatá z přílohy dokumentu *Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+*. Zde jsou patrné rozvojové osy funkční a nerozvinuté v celém kraji. Rozvojové osy jsou vymezená území, která mají zvýšené požadavky na změny v území, neboť zde dochází k soustředění aktivit nadmístního a vyššího významu (HaskoningDHV Czech Republic, s. r. o., 2019). Dle zmíněného dokumentu se území města Švihov nachází v rozvojové ose kategorizované jako „mezinárodní funkční rozvojová osa“. Tato osa protíná směrem od Plzně mimo jiné Dobřany, Přeštice, Švihov, Klatovy, Nýrsko a Železnou Rudu, přičemž v úseku Nýrsko–Železná Ruda je již klasifikována jako „mezinárodní nerozvinutá rozvojová osa“. V tomto úseku ztrácí rozvojová osa svůj význam

a to z důvodu existence velkoplošného chráněného území (včetně NP Šumava), které brání rozvoji sídel a zlepšení dopravních vztahů (Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o. p. s., 2014).

6 GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA ŠVIHOV SE ZAMĚŘENÍM NA POTENCIÁL ROZVOJE

Tato kapitola spočívá v představení základních informací o analyzované obci, neboť pro hledání potenciálu rozvoje je nutné s městem seznámit, a dále je zde řešen rozvojový potenciál města Švihov ve vybraných složkách fyzickogeografického a socioekonomického prostředí.

6.1 Poloha a osídlení města Švihov

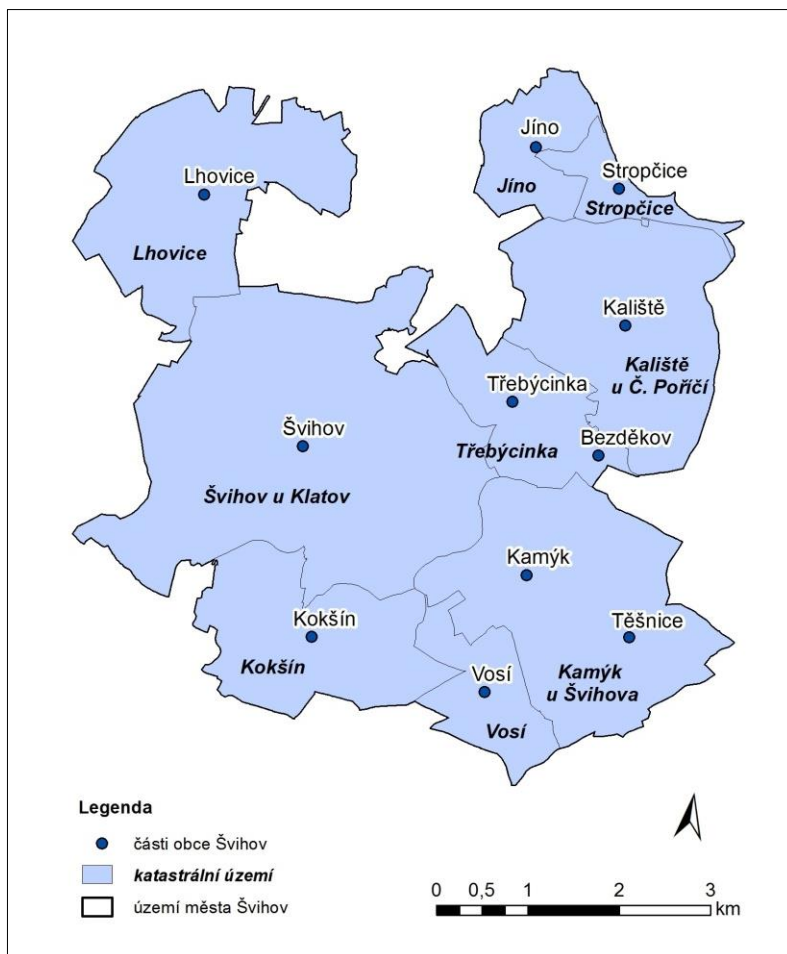
Město Švihov se nachází v Plzeňském kraji v okrese Klatovy zhruba 10 km severně od Klatov v údolí řeky Úhlavy (příloha B). Švihov se rozkládá na hlavní silniční trase mezi městy Přeštice a Klatovy (Klatovy jsou druhé největší město PK). Město má tak velmi výhodnou polohu. Správní území obce se skládá z celkem 11 místních částí, tj. Bezděkov, Jíno, Kaliště, Kamýk, Kokšín, Lhovice, Stropčice, Švihov, Těšnice, Třebýcinka a Vosí. Území obce se skládá z 9 katastrálních území, jejichž přehled zobrazuje tab. 12. Polohu sídel a katastrální území zobrazuje mapa 1.

Tabulka 12 – Přehled územních a sídelních jednotek ve Švihově (2016)

Katastrální území	Kód katastrálního území	Místní část	Kód místní části
Švihov u Klatov	764621	Švihov	164623
Jíno	620998	Jíno	020991
Kaliště u Červeného Poříčí	621005	Kaliště	021008
Kamýk u Švihova	764574	Kamýk	064577
		Těšnice	164631
Kokšín	764582	Kokšín	064585
Lhovice	764591	Lhovice	164593
Stropčice	621013	Stropčice	021016
Třebýcinka	621021	Třebýcinka	021024
		Bezděkov	197882
Vosí	764647	Vosí	164640

Zdroj: Valtr, 2016

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Mapa 1 – Katastrální území nacházející se na území města Švihov a poloha částí obce (2020)

Zdroj: ArcČR 500, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Město Švihov o rozloze 3 453,43 ha (34,53 km²) mělo k 31. 12. 2019 celkem 1 661 obyvatel (Veřejná databáze, 2020). Svou velikostí (dle počtu obyvatel) je Švihov střediskem s největším významem v systému lokálního osídlení, které má výrazné vazby na okresní město Klatovy (Město Švihov, 2020). Klatovy jsou zároveň správním střediskem obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) i obcí s pověřeným obecním úřadem.

Místní část Bezděkov je malé sídlo ležící cca 4 km východně od sídla Švihov (Mapy.cz, 2020). Bezděkov měl v roce 2011 pouze 5 obyvatel, což je nejmenší počet v rámci všech částí obce, a 6 domů (Veřejná databáze, 2020). Ve vsi se nachází malý rybník.

Místní část Jíno s 18 obyvateli v 17 domech (2011) (Veřejná databáze, 2020) je sídlem ležícím zhruba 4 km severovýchodně od části Švihov. Sídlem protéká Vlčí potok, jenž ústí na západní straně sídla do řeky Úhlavy, na které byl v letech 1961–1963 vybudován jez. V minulosti bylo Jíno mnohokrát zatopeno povodněmi (více v podkapitole 6.3.2 Hydrologické poměry). Uprostřed návsi nalezneme kapli Panny Marie, která byla v minulosti již několikrát renovována z důvodu záplav. Jíno je integrovanou částí Švihova již od roku 1960, pouze v letech 1997–2001 bylo sídlo samostatnou obcí (Kříž, 2010).

V sídle Kaliště ležícím severovýchodně od části Švihov nalezneme zvoničku, pomník padlým vojákům, koupaliště a dva rybníky. K roku 2011 žilo v Kališti 25 obyvatel a bylo zde 27 domů (Veřejná databáze, 2020). V okolí sídla se nachází pásma skal.

Část obce Kamýk s 42 obyvateli v 22 domech (2011) (Veřejná databáze, 2020) se rozkládá jihovýchodně od sídla Švihov. Sídlo má název odvozený od buližnickových skal nacházejících se kolem sídla. Kamýk nemá kompaktní strukturu, ale je tvořen třemi oddělenými částmi s místními názvy „Pod Skalou“, „V Hájku“ a „Dolní či Nový Kamýk“ (Kříž, 2010).

Místní část Kokšín protíná silnice I/27 (E53), která propojuje Plzeň a Klatovy. Významná komunikace zde pravděpodobně vede přímo na místě staré zemské cesty a rozděluje sídlo na dvě části (Kříž, 2010). K roku 2011 žilo v Kokšíně 78 obyvatel v 34 domech (Veřejná databáze, 2020), sídlo je tak třetí nejlidnatější hned po místních částech Švihov a Lhovice. Kokšín patří pravděpodobně mezi nejstarší vsi v celém kraji, důkazem toho je jihovýchodní část sídla, kde se na okrouhlé návsi nachází kříž a selské dvory. Kokšínem protéká Točnický potok, který severně od sídla ústí do řeky Úhlavy. Sídlo tak v minulosti podléhalo častým záplavám (více v podkapitole 6.3.2 Hydrologické poměry).

Místní část Lhovice je druhé nejlidnatější sídlo hned po části Švihov. K roku 2011 žilo v obci 145 obyvatel v 62 domech (Veřejná databáze, 2020). Nejvýznamnější památkou obce je kaplička z roku 1826 umístěná na návsi u rybníka. V obci se nachází také technická památka z 60. let 20. stol., obecní zemědělská váha. Sídlem protéká bezejmenný potok, který se zde vlévá do rybníka a z něj dále pokračuje východním směrem.

Stropčice jsou místní částí Švihova o 65 obyvatelích a 36 domech (2011) (Veřejná databáze, 2020). Od východu k západu protéká sídlem Vlčí potok, na němž byla v roce 1925 provedena regulace. Na západě obce se rozléhají dva rybníky. V obci najdeme pomník padlým v první světové válce, kovovou zvoničku či kapličku.

Místní část Těšnice je integrovanou obcí Švihova od roku 1961. Sídlo je tvořeno 4 domy, v nichž žije 6 stálých obyvatel (2011) (Veřejná databáze, 2020). V minulosti ves Těšnice zanikla a později byla nově vystavěna. Dříve zde byla tvrz, jejíž pozůstatky jsou dochovány v lese nedaleko sídla (Město Švihov, 2020).

Mezi sídly Švihov a Bezděkov se rozkládá ves Třebýcinka. V tomto malém sídle o 45 obyvatelích a 34 domech (2011) (Veřejná databáze, 2020) nalezneme kapli sv. Václava, která stojí na místě bývalé zvoničky, a památník oběhem první světové války. Obcí protéká potok zvaný Třebýcinka.

Místní část Vosí měla k roku 2011 pět obyvatel (stejně jako Bezděkov) a deset domů. Vosí a Bezděkov jsou tak počtem obyvatel nejmenší sídla Švihova. Ve vsi Vosí se nachází na trojúhelníkové návsi kaple Panny Marie, na jejímž místě dříve stávala zvonice. V obci je také rybník (Mapy.cz, 2020).

6.2 Historické souvislosti

První písemná zmínka o Švihově pochází z roku 1245. Své pojmenování získala v té době ves Švihov od větrů, které zde v táhlém údolí švihaly. Ve své historii zažilo město nejen období hospodářského růstu, ale také etapy stagnace a úpadku. První zemanské sídlo bylo pravděpodobně na návrší nad řekou Úhlavou, kde se dodnes zachoval kostel sv. Jiljí. Na konci 13. století se ves stala městečkem, majiteli švihovského panství byli v té době Rýzmberkové. Město nabylo na významu díky výstavbě vodního hradu (Janotová, Jungvirth et al., 2013). Na místě dnešního hradu byla nejdříve v 1. pol. 14. stol. vystavěna zřejmě Vilémem ze Švihova tvrz, při níž vzniklo město s farním kostelem. V rozvoji poddanského města, které nebylo nijak velké ani bohaté, bránilo mílové právo blízkých Klatov. V roce 1425 byla tvrz dobyta husity a po husitských válkách byla tvrz vrácena do majetku Rýzmberků.

Významnou osobností se stal pro Švihov zejména Půta Švihovský z Rýzmberka, který patřil k nejbohatším a nejmocnějším šlechticům své doby. Za jeho působení město

získalo městská práva. Na místě staré tvrže nechal na konci 15. století vystavět rozsáhlý hrad, město obdaroval řadou výsad. Půta Švihovský sice patřil k velmi bohatým velmožům království, nicméně v důsledku svých rozsáhlých stavebních aktivit se později dostal do finančních potíží, které se snažil vyrovnávat tvrdým hospodařením. Postupem času se stal rod Rýzemberků tak zadlužen, že v roce 1548 byli nuceni hrad a celé panství prodat Heraltu Kavkovi z Říčan a ze Štěkně. V době vlastnictví panství Heraltem Kavkou získalo město privilegium ke konání trhů a jarmarků a také získalo právo pečetit červeným voskem. Švihovské trhy se staly vyhlášené, kupci přicházeli až z Bavor nebo Rakouska (Město Švihov, 2020).

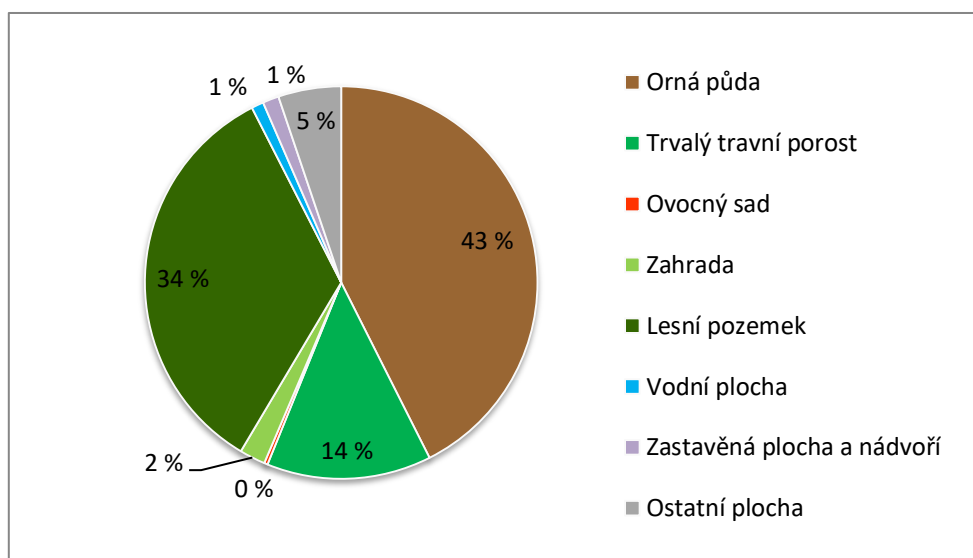
Koncem 16. století panství nabyli Černínové z Chudenic a význam Švihova upadl. Švihovské panství bylo připojené k Chudenickému a hrad ztratil funkci feudálního sídla. Navíc v té době město utrpělo následky třicetileté války. Město bylo dvakrát vypáleno Švédy, ale hrad nebyl dobyt ani jednou. Císař Ferdinand III. Habsburský v rámci demoličního dekretu přikázal hrad zničit, aby zmenšil příležitost obsazení pevnosti loupežníky. Avšak díky oddalování demolice hradu se nakonec Černínům podařilo i tak poničený hrad zachránit (Město Švihov, 2020). Postupem času hrad chátral, některé jeho části byly využívány pro hospodářské účely (sýpky apod.) – kaple se stala skladištěm, předhradí hospodářským dvorem. Hospodářské využití hradu trvalo až do 1. pol. 20. stol. V průběhu let došlo ke zřícení krovů nad oběma paláci a části zdí a hrad se stal zříceninou. Teprve až ve 30. letech 20. stol. Eugen Černín provedl zásadní kroky k záchraně gotické památky (došlo k provizornímu zastřešení obou paláců, byly zrestaurovány střechy na Červené baště, kapli a věži). V průběhu druhé světové války neutrpěl hrad žádné větší škody a po válce byl hrad konfiskován. V roce 1947 byl hrad zestátněn a započaly rozsáhlé renovovací práce, které postupně probíhají až dodnes (Národní památkový ústav, 2020).

6.3 Analýza vybraných složek fyzickogeografického prostředí města Švihov

6.3.1 Land use

Dle Veřejné databáze ČSÚ (2020) tvoří 43 % území Švihova orná půda, 34 % lesy, 14 % trvalý travní porost a další druhy pozemků jsou zastoupeny méně než 5 %. Strukturu druhů pozemků ukazuje graf na obr. 2. V porovnání s Plzeňským krajem je ve

Švihově zastoupena větším podílem orná půda (PK 33 %) a naopak méně lesy (PK 40 %). Chmelnice a vinice nemají ve Švihově ani v Plzeňském kraji žádné zastoupení. Ostatní druhy pozemků jsou zastoupeny ve Švihově a v PK podobnými podíly. Porovnání struktury pozemků na dvou analyzovaných úrovních ukazuje tab. 13.

Obrázek 2 – Druhy pozemků v obci Švihov k 31. 12. 2019 (v %)

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

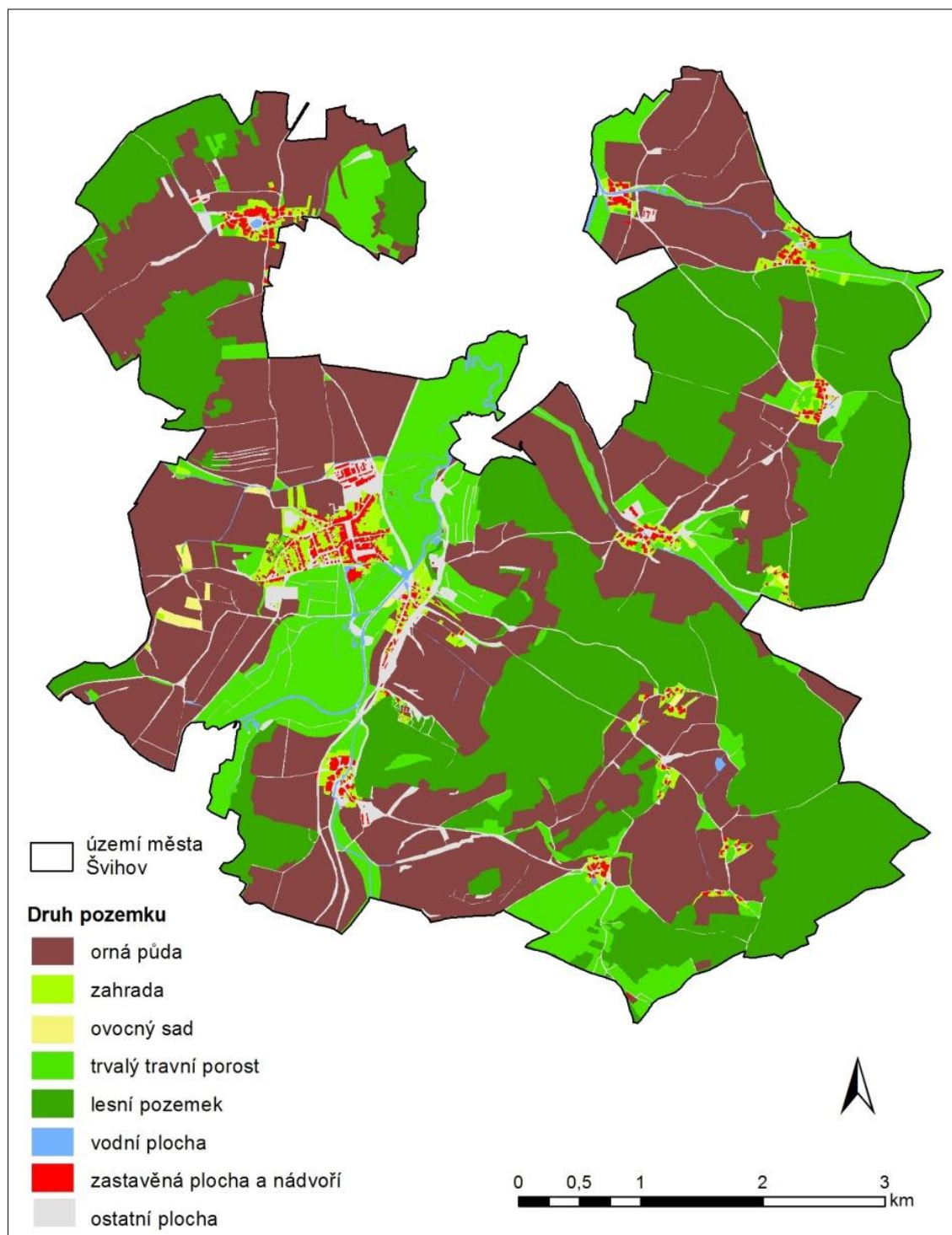
Tabulka 13 – Porovnání struktury pozemků ve Švihově a v PK (k 31. 12. 2019)

Druh pozemku	Švihov (%)	Plzeňský kraj (%)
Orná půda	42,6	32,9
Trvalý travní porost	13,6	14,7
Ovocný sad	0,3	0,2
Zahrada	2,1	1,6
Vinice	0	0
Chmelnice	0	0
Zemědělská půda celkem	58,5	49,3
Lesní pozemek	33,9	40,4
Vodní plocha	1,0	1,6
Zastavěná plocha a nádvoří	1,3	1,2
Ostatní plocha	5,2	7,5
Nezemědělská půda celkem	41,5	50,7

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Využití ploch (land use) v území Švihova zobrazuje mapa 2. Dle ní lze uvést, že východní část území Švihova je tvořena zalesněnou krajinou s malými sídly často rekreačního charakteru.

Mapa 2 – Využití ploch (land use) v území města Švihov (2020)

Zdroj: ČÚZK, 2013

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

6.3.1.1 *Potenciál rozvoje v oblasti land use ve Švihově*

Orná půda vykazuje větší procentuální zastoupení ve Švihově než v PK. Švihov lze tedy charakterizovat jako centrum venkovské oblasti s větším podílem orné půdy, která se nachází z velké části na svazích. Švihov má ve srovnání s PK větší potenciál v primární sféře.

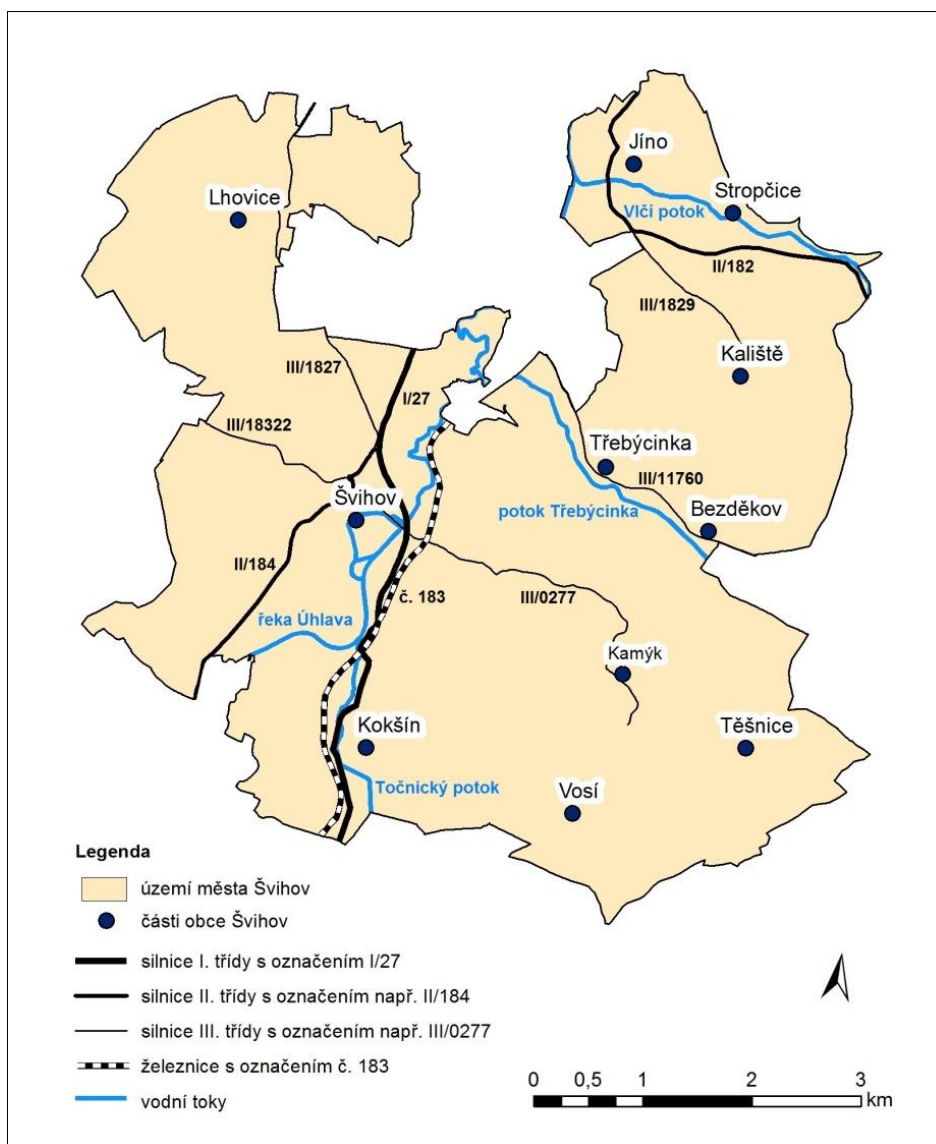
6.3.2 **Hydrologické poměry**

V rámci struktury druhů pozemků jsou vodní plochy ve Švihově zastoupeny 1 %. Území města protíná významná řeka, která je jednou ze čtyř přítoků řeky Berounky. Jedná se o řeku Úhlavu, která protéká územím od jihu na sever. V území se rovněž nachází několik potoků – Točnický potok, Vlčí potok, potok Třebýcinka – s jejich přítoky. Soustavu významných vodních toků protékajících územím Švihova zobrazuje mapa 3. Kromě vodních toků se v místních částech nacházejí rybníky. Největší vodní plochy tvoří systém opevnění vodního hradu Švihov.

6.3.2.1 *Povodně*

Sídla, kterými protéká řeka Úhlava, Točnický potok nebo Vlčí potok, jsou ohrožována povodněmi. Konkrétně jde o místní části Švihov, Kokšín a Jíno (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). V minulosti byla tato sídla postižena řadou povodní. Například Jíno zasáhla silná povodeň v letech 1839, 1889, 1890, 1926. Za nejhorší je považována povodeň z roku 1889, tzv. Jánská povodeň, při níž byla pod vodou téměř celá ves, v místní kapli voda sahala až po střechu, okolní pole byly pokryty sedimenty štěrku a kamení. Proto v letech 1907–1910 byla provedena regulace Vlčího potoka, který se vlévá na západní straně sídla do řeky Úhlavy (Kříž, 2010).

Za nejhorší povodeň 21. století je považována povodeň z roku 2002. Tehdy voda řeky Úhlavy zatopila více než stovku domů, 16 domů muselo být zbouráno a škody byly sečteny na 50 mil. Kč (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). Povodně z tohoto roku na dlouhou dobu poznamenaly celé město a jeho obyvatele.

Mapa 3 – Území města Švihov s dopravní a vodní sítí a částmi obce (2020)

Zdroj: ArcČR 500, 2020, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje, 2014
Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Záplavy v minulosti zasáhly také Kokšín. Sídlem protéká Točnický potok a v blízkosti sídla protéká rovněž řeka Úhlava. V období 1933–1954 došlo k regulaci toku Úhlavy a později v 70. letech 20. stol. k regulaci Točnického potoka. V rámci regulace bylo vytvořeno nové říční koryto. Původní koryto řeky je dnes částečně zachováno v místech pod Kokšínským hrádkem a je chráněno jako přírodní památka (Kříž, 2010).

Po setkání obyvatel s následky záplav, které postihly Švihov v roce 2002, došlo ve městě k vybudování řady protipovodňových opatření. Postupně byly vybudovány inundační most na silnici I/27, protipovodňové hráze (obr. 3), hradidla či uzávěry

kanalizace (Město Švihov, 2020). V souvislosti s řešením protipovodňových opatření byly na některých katastrálních územích města uskutečněny pozemkové úpravy. Pro případné další opakování povodní město vypracovalo digitální povodňový plán a zprovoznilo varovný systém pro varování občanů při nebezpečí (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

Obrázek 3 – Protipovodňová hráz ve Švihově (2020)

Zdroj: autor, 2020

6.3.2.2 Potenciál rozvoje v oblasti hydrologických poměrů ve Švihově

Jelikož se město potýkalo v minulosti s rozsáhlými škodami vzniklými následkem povodní, řeší město do budoucna protipovodňovou ochranu před dalšími případnými povodněmi. K vybudování řady protipovodňových opatření došlo po povodni v roce 2002, přesto město stále plánuje zdokonalovat systém protipovodňových opatření. I v PR 2021–2027 si město stanovuje realizaci dalších protipovodňových opatření, které mají být výsledkem pozemkových úprav, jež budou ve městě prováděny. Potenciálem rozvoje v oblasti hydrologických poměrů ve městě je tedy zdokonalování ochrany města před případnými povodněmi.

6.3.3 Životní prostředí a ochrana přírody

Město Švihov leží v pahorkatinném georeliéfu v nadmořské výšce 374 m n. m. (Veřejná databáze, 2020). Město je z jihozápadní strany obklopeno krajinou zalesněných kup a kuželů Chudenické vrchoviny². V území obce leží mnoho vrchů, z nichž nejvyšší je Tuhošť (601 m), kde se nachází pozůstatky pravěkého hradiště a mohyly. Dále z nejvyšších jmenujme například vrch Kamýcká skála (538 m), Ošupaná (561 m), Úlehle (551 m), Matějkovna (515 m), Na Čihadle (535 m) nebo Švábí (458 m) (Mapy.cz, 2020).

6.3.3.1 Ochrana přírody

Z hlediska ochrany přírody jsou na území Švihova evidována dvě chráněná území. Jedná se o *Přírodní památku Stará Úhlava* (dále jen PP Stará Úhlava) a *vrch Tuhošť – lokalita NATURA 2000*. PP Stará Úhlava je zvláště chráněným územím přírody, neboť je zde zachován zaniklý meandr řeky Úhlavy. Vrch Tuhošť je součástí *Evropsky významné lokality Švihovské hvozdy* (dále jen EVL Švihovské hvozdy)³. Obě chráněná území se nacházejí mimo zastavěné území, proto zde nedochází ke střetu rozvojových záměrů s ochranou přírody (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

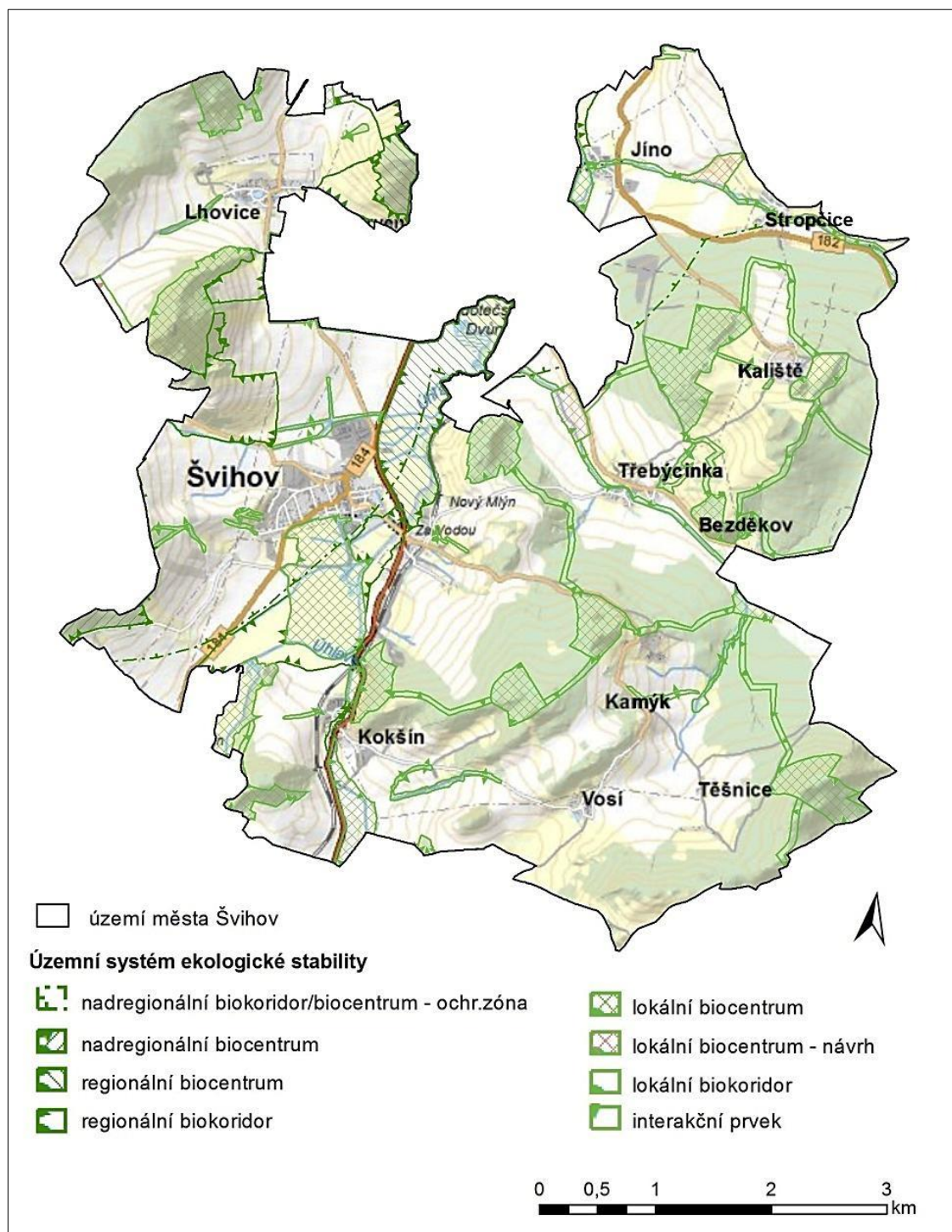
Na území Švihova jsou vymezeny skladebné části územního systému ekologické stability (dále jen *ÚSES*) různých úrovní (mapa 4). Severozápadní část území Švihova protíná nadregionální biokoridor, který má své ochranné pásmo. Nadregionální biocentrum zasahuje do území Švihova jen nepatrně – v jihozápadním výběžku, největší část biocentra leží v území sousední obce Dolany. Regionální biocentra a biokoridory se nacházejí zejména podél řeky Úhlavy a Točnického potoka. Dále jsou v území lokální biocentra a biokoridory a interakční prvky, které plní nejen ekostabilizační funkci ale také funkci estetickou.

Na území města se dále nacházejí památné stromy – lípy v místních částech Švihov a Kamýk. Jako významné krajinné prvky jsou označeny vodní toky protékající územím

² Tato krajina je charakteristická svým přírodním, historických a kulturním bohatstvím a z celorepublikového pohledu je považována za unikátní. Avšak tento typ krajiny není dosud speciálně chráněný. Je vhodné navrhnout ji na *Přírodní park Branžovský hvozd* (Valtr, 2016).

³ EVL Švihovské hvozdy tvoří celkem 4 vrchy – Doubrava, Bělýšov, Běleč a Tuhošť – rozprostírající se v 15 km dlouhé linii jihozápadním směrem od Švihova (Evropsky významné lokality v České republice, 2006).

Švihova, rybníky, lesy hospodářské, ochranné a lesy zvláštního určení a skalní výchoz
 Kamýk (Svoboda, Jetel et al., 2014).

Mapa 4 – ÚSES na území města Švihov (2020)

Zdroj: ArcČR 500, 2020, Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje, 2014
 Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

6.3.3.2 Znečištění životního prostředí

Z hlediska lokálních zdrojů znečištění je situace ve Švihově příznivá, nenachází se zde žádné velké zdroje znečištění (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). Město se potýká zejména s problémy znečištění ovzduší, kvalitou vody v řece a hlukem vznikajícím z provozu na hlavním silničním tahu procházejícím městem.

Prvním problémem je *kvalita ovzduší*. Z PR 2016–2020 vyplývá, že kvalita ovzduší je na relativně dobré úrovni, neboť v 90. letech 20. stol. proběhla v místní části Švihov plynofikace. Největším znečišťovatelem je zde zemědělský podnik, který stále spaluje velké množství uhlí. Na kvalitu ovzduší má rovněž podstatný dopad doprava. Švihov protíná nejen velmi rušná silnice I/27 s intenzitou dopavy zhruba 10 000 vozidel/24 hod. (ŘSD ČR, 2020), ale souběžně s ní i elektrifikovaná železnice č. 183, po níž projede 36 vlaků/24 hod. (IDOS.cz, 2020), to je relativně hustý provoz. V ostatních místních částech jsou sezónními znečišťovateli ovzduší lokální topeniště na uhlí v rodinných domech. Žádný větší zdroj znečištění se zde nevyskytuje. Zlepšení situace v těchto místních částech by mělo nastat díky výměně kotlů v rodinných domech.

S provozem na silnici I/27 (E53) a provozem na železnici č. 183 souvisí další problém města – *hluk*. V roce 2015 tak došlo k výměně asfaltového povrchu a byla upravena výška kanalizačních poklopů na silnici I/27. V důsledku toho došlo ke snížení hluku ze silniční dopravy. Zvýšeným hlukem rovněž trpí ulice Čechova a Komenského ve Švihově (silnice II/184) a to z důvodu průjezdu kamionů, které přepravují štěrk z nedalekého kamenolomu Krušec. V ulici Čechova se město opakovaně snažilo snížit rychlost jízdy na 30 km/hod, ale žádostem dopravní úřad nevyhověl (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

Dalším tématem v oblasti životního prostředí je *kvalita vody*. Kvalita vody v řece Úhlavě bývá závislá na množství dešťových srážek. Při náhlém zvýšení množství srážek dochází ke zhoršení kvality. Voda z řeky prochází čisticím procesem jednak v čistírně odpadních vod (dále jen ČOV) v Klatovech a dále na území města ČOV ve Švihově.

6.3.3.3 Potenciál rozvoje v oblasti životního prostředí ve Švihově

Ve Švihově je problematické znečištění životního prostředí, konkrétně znečištění ovzduší ze spalování uhlí zemědělským podnikem, z provozu na silnici I/27 a lokálními

topeništi v rodinných domech. Město si ve svém PR 2021–2027 stanovilo opatření „Zlepšení ovzduší“, v jehož rámci by chtělo podpořit výměnu kotlů v rodinných domech za ekologičtější. Tuto činnost mělo město stanovenu i v PR 2016–2020 a aktivita byla realizována. Pro snížení hluku vznikajícího silnou intenzitou dopravy na silnici I/27 a přilehlé železnici č. 183 je řešena přeložka komunikace I/27 mimo intravilán města. Podnětem pro rozvoj v oblasti životního prostředí ve Švihově je zlepšení stávajícího stavu.

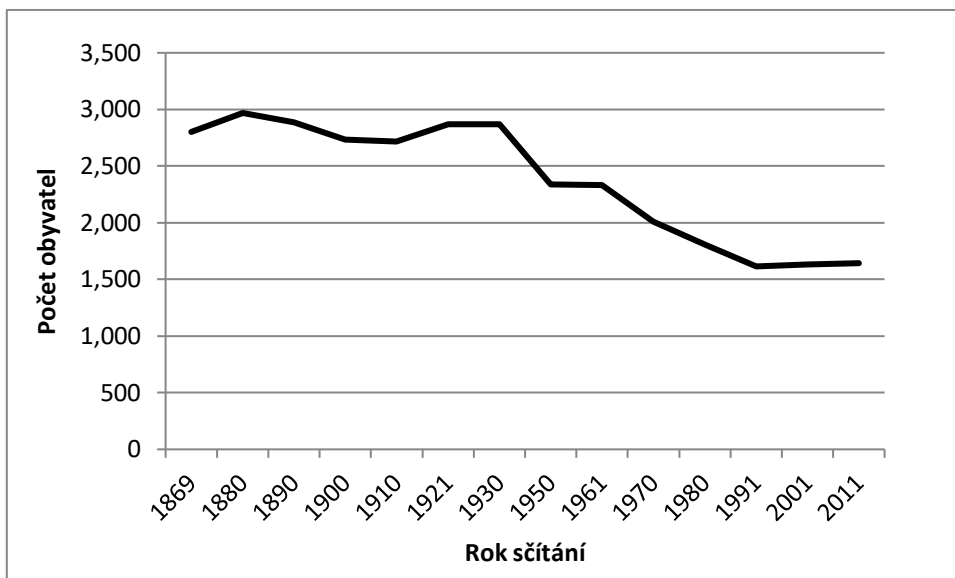
6.4 Analýza vybraných složek socioekonomického prostředí města Švihov

6.4.1 Obyvatelstvo a bydlení

Podle údaje k 31. 12. 2019 žilo ve Švihově a jeho místních částech celkem 1 661 obyvatel (Veřejná databáze, 2020). Tato kapitola je zaměřena na zhodnocení základních charakteristik o obyvatelstvu, např. vývoj počtu obyvatel, pohyb obyvatel, věková struktura ad. V souvislosti s obyvatelstvem je řešena i bytová situace.

6.4.1.1 Vývoj počtu obyvatel

Pokud bychom se podívali na vývoj počtu obyvatel města Švihov do historie (od roku 1869), zjistili bychom, že podle údajů z prvního moderního sčítání obyvatel v roce 1869 žilo ve Švihově 2 802 obyvatel (Veřejná databáze, 2020). Při dalším sčítání obyvatel v roce 1880 žilo ve Švihově vůbec nejvíc obyvatel – celkem 2 969. Od druhého sčítání lidu počet obyvatel města prakticky stále klesal nebo stagnoval (s výjimkou nárůstu mezi lety 1910–1921). Vývoj populace Švihova v období 1869–2011 ukazuje obr. 4. Výraznější úbytek obyvatel město zasáhlo v období druhé světové války; pokles populace město provázal i v průběhu totalitního režimu. Teprve po revoluci zaznamenává město stagnující počet obyvatel (mírně rostoucí). Nicméně za zhruba 130 let (v období let 1880–2011) poklesla populace města téměř na polovinu (pokles o 45 %).

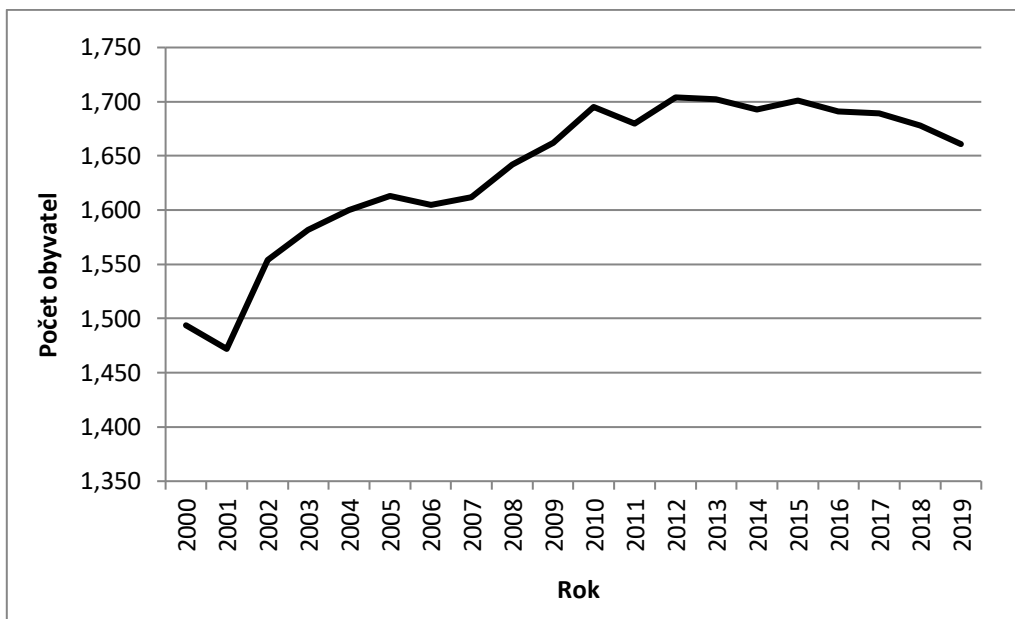

Obrázek 4 – Vývoj počtu obyvatel podle výsledků sčítání lidu 1869–2011 ve Švihově

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Pro vyhodnocení trendu vývoje počtu obyvatel v následujících letech je nutné se podívat na vývoj populace Švihova za posledních 20 let (obr. 5). Při pohledu na obr. 5 lze vidět, že v období 2000–2012 počet obyvatel rostl s menším poklesem v letech 2001, 2006 a 2011. Přírůstek byl především mechanický. Nejvíce obyvatel za posledních 20 let, celkem 1 704 obyvatel, mělo město v roce 2012. Od tohoto roku počet obyvatel stagnuje, od roku 2015 dokonce klesá. Město již ve svém PR 2016–2020 hodnotilo vývoj obyvatel jako negativní jev, když v letech 2010–2014 vývoj populace stagnoval. Nyní se situace ještě zhoršila, vývoj počtu obyvatel je pro Švihov negativním jevem.

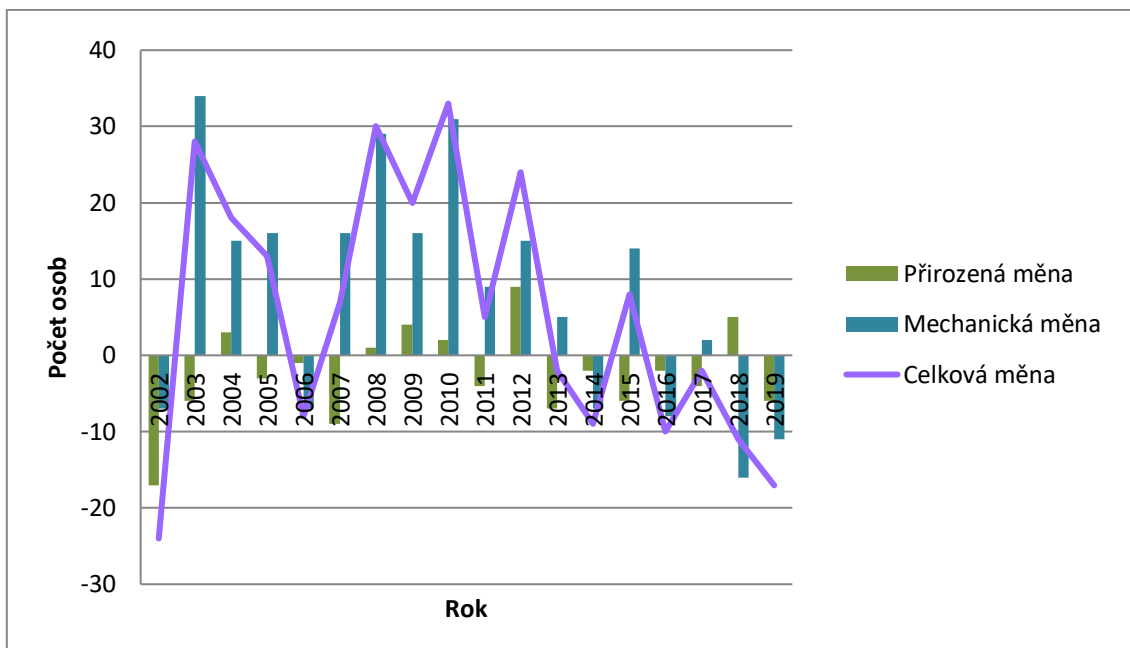
Obrázek 5 – Vývoj počtu obyvatel města Švihov v období 2000–2019

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

6.4.1.2 Pohyb obyvatel v souvislosti s výstavbou nových bytů

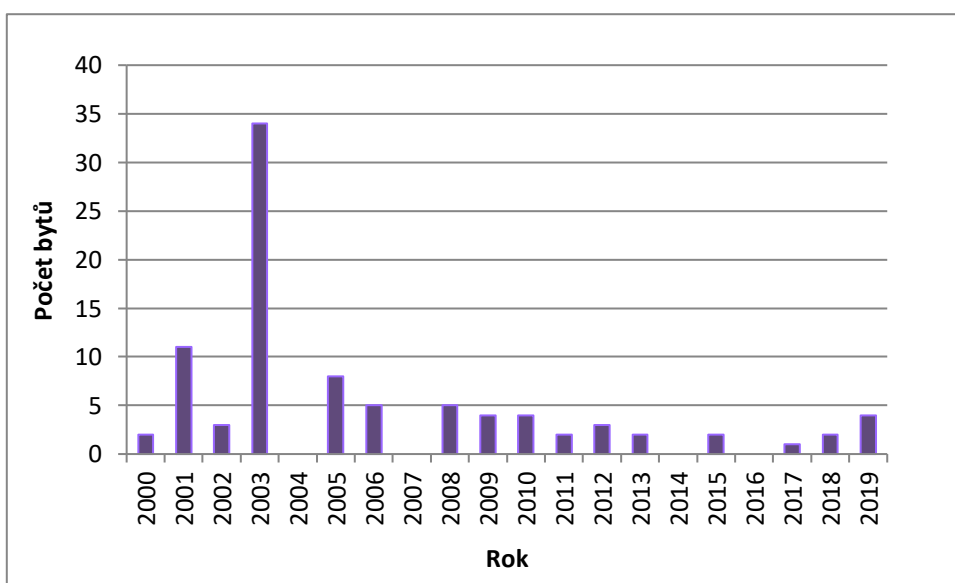
Pohyb obyvatel ve Švihově ukazuje obr. 6. V roce 2019 byl celkový úbytek 17 obyvatel, z toho 6 obyvatel přirozenou měnou a 11 mechanickou měnou. Počet obyvatel města rostl od počátku 21. století s malými výkyvy v letech 2002 a 2006 výrazně díky mechanické měně, tedy přistěhováním. Obr. 7 ukazuje počet nově vystavěných bytů v letech 2000–2019. Nejvíce bytů (celkem 34) bylo vystavěno v roce 2003, kdy byl také mechanický přírůstek nejvyšší v analyzovaném období (obr. 6). Od roku 2013 je celková měna záporná s výjimkou roku 2015, kdy se více občanů přistěhovalo, než vystěhovalo. Od roku 2012, kdy počet obyvatel Švihova stagnuje a později klesá, je každoročně dokončen malý počet bytů. Bytová výstavba tak v posledních letech není velmi příznivá. V roce 2014 a 2016 nebyl dokončen dokonce žádný byt. Nepříznivá bytová situace je tak jednou z příčin klesajícího počtu obyvatel.

Obrázek 6 – Pohyb obyvatel ve Švihově v období 2002–2019

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Obrázek 7 – Počet dokončených bytů ve Švihově v letech 2000–2019

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

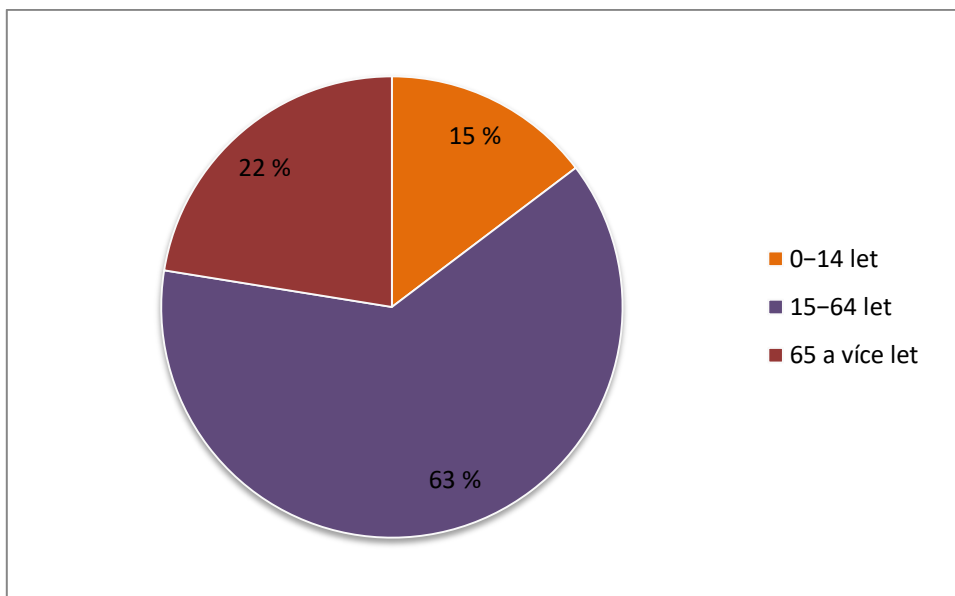
6.4.1.3 Využití domů

K 26. 3. 2011 bylo ve Švihově celkem 669 domů, z toho 475 domů bylo obydlených a 194 domů neobydlených (Veřejná databáze, 2020). Podíl obydlených domů činí 71 % a je tak nižší než celorepublikový průměr (83,4 %). Neobydlených domů, které jsou využívány převážně k rekreačním účelům, je ve Švihově 29 % (v PK 16,6 %). Neobydlené domy sloužící k rekreaci jsou zejména v některých místních částech, např. ve Vosí. Tyto sídla tak plní spíše funkci krátkodobého bydlení, proto nejsou často ani obsluhovány veřejnou hromadnou dopravou. Změnu z rekreačního sídla na trvale obydlené zažil nedávno Kamýk, kde přistěhovalí lidé začali využívat domy k trvalému bydlení, proto zde byla v roce 2015 zajištěna i autobusová linka (Petrus, 2020).

6.4.1.4 Věková struktura obyvatel

Věková struktura obyvatel města Švihov (obr. 8) se mírně liší od věkové struktury Plzeňského kraje. Švihov má podíl věkové skupiny nad 65 let 22 %, což je v porovnání s průměrem PK vyšší podíl o 2 %. Naopak u zbylých dvou věkových skupin obyvatel je podíl o procento vyšší u PK. Švihov má tedy oproti PK větší podíl seniorů a naopak menší podíl dětí a dospělých (do 64 let věku). Také index stáří⁴ je ve Švihově výrazně vyšší než v PK. Zatímco v PK dosahuje index hodnoty 130,5, ve Švihově dosahuje hodnoty 152,9. Město se potýká se stárnutím obyvatel, což je i trendem v České republice. Přirozená měna se ve Švihově posledních sedm let pohybuje v záporných hodnotách, pouze v roce 2018 byla přirozená měna kladná (obr. 6). Podíváme-li se na vývoj věkové struktury ve Švihově za posledních 20 let (obr. 9), vidíme od roku 2008 pokles věkové skupiny 15–64 let a naopak nárůst věkové skupiny 65 a více let.

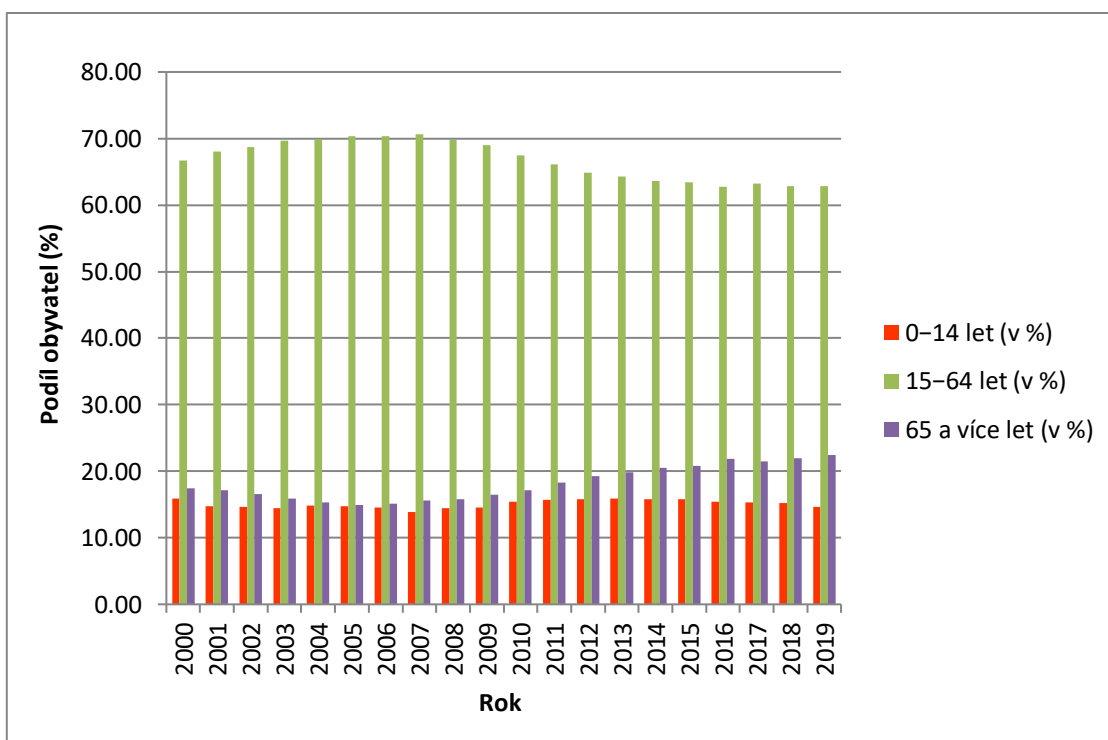
⁴ Index stáří – vyjadřuje, kolik obyvatel ve věku 65 a více let připadá v populaci na 100 dětí (0–14 let) (Demografie, 2004-2014)

Obrázek 8 – Podíl obyvatel Švihova podle věku na celkovém počtu obyvatel k 31. 12. 2019

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

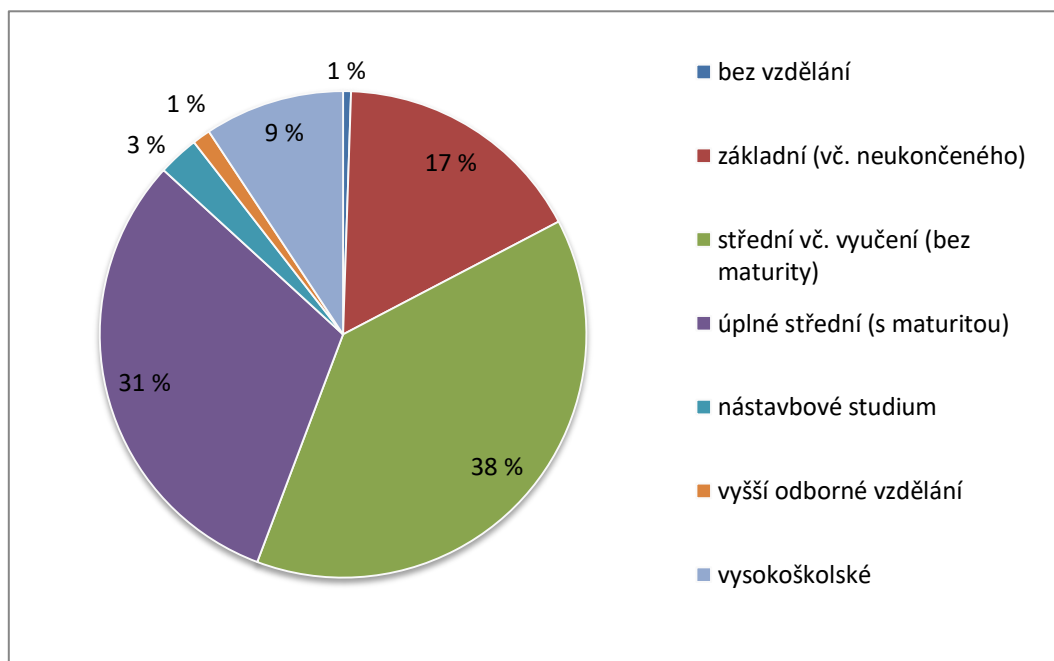
Obrázek 9 – Podíly obyvatel podle věku na celkovém počtu obyvatel ve Švihově v období 2000–2019 (v %)

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

6.4.1.5 Vzdelanostní struktura obyvatel

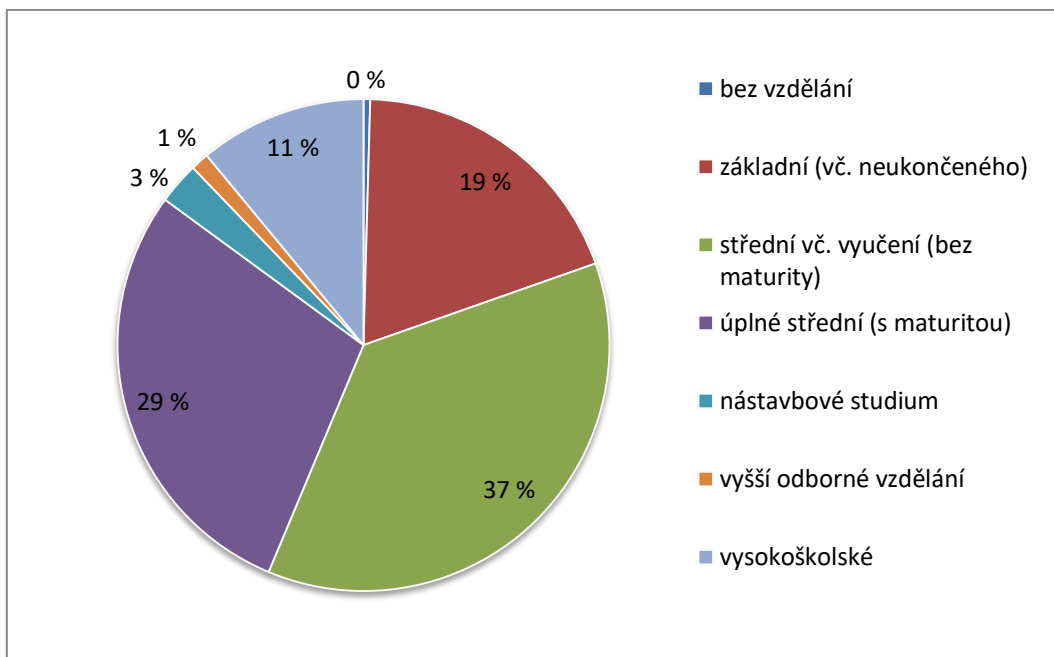
Vzdelanostní struktura obyvatel Švihova v porovnání se strukturou PK (obr. 10 a 11) vykazuje vyšší podíl u skupin bez vzdělání, střední vč. vyučení (bez maturity), úplné střední (s maturitou). Naopak vyšší podíl v PK než ve Švihově má skupina základní (vč. neukončeného) a vysokoškolské. Rozdíl u vysokoškolského vzdělání ve Švihově a v PK dělá 2 %, a pokud bychom porovnali podíl vysokoškoláků ve Švihově s podílem v ČR, byl by rozdíl dokonce 4 %. Nevýhodou Švihova je, že ve městě a jeho okolí se nenachází moc pracovních příležitostí pro absolventy vysokých škol, proto se mladí lidé často po studiích nevracejí zpět do Švihova a naopak zůstávají ve větších městech, kde je širší spektrum nabídky pracovních příležitostí (Petrus, 2020).

Obrázek 10 – Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání ve Švihově (2011)

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová

Obrázek 11 – Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání v Plzeňském kraji (2011)

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

6.4.1.6 Potenciál rozvoje v oblasti obyvatelstva a bydlení ve Švihově

Z hlediska vývoje počtu obyvatel města Švihov vykazuje město v posledních 5 letech klesající populaci. Počet obyvatel města klesá jak v důsledku negativní přirozené měny, tak i v důsledku negativní mechanické měny obyvatel. Jednou z příčin je negativní bytová situace. V posledních zhruba osmi letech je každoročně dokončen malý počet nových bytů. Negativní bytovou situaci se však město snaží řešit. V PR 2016–2020 má město stanoveno opatření „Zasíťování stavebních pozemků“ (v lokalitě Záhumenice), které rovněž splnilo. V rámci tohoto opatření město vykupuje pozemky vhodné k zástavbě a provádí jejich zasíťování. Zasíťované pozemky poté prodá zájemcům o výstavbu rodinných domů ve městě. Zájem o bydlení ve Švihově je stále velký, což nasvědčuje prodej všech deseti zasíťovaných pozemků v roce 2019. V PR 2021–2027 si město vytyčilo stejné opatření – zasíťovat cca 10 stavebních pozemků pro výstavbu rodinných domů. Tato podpora města v oblasti bytové výstavby se zdá být vhodným a velmi dobře zvoleným řešením. Prodejem zasíťovaných pozemků dokáže město přitáhnout nové rezidenty a tím dojde alespoň ke zlepšení současné negativní mechanické měny obyvatel města (Petrus, 2020). Za předpokladu, že by

zasíťované pozemky kupovali mladí lidé, mohlo by dojít také ke zvýšení porodnosti ve městě a potažmo ke zlepšení současné negativní přirozené měny obyvatel Švihova. Pro další zlepšení bytové situace ve Švihově by město mohlo realizovat výstavbu bytového domu, nicméně tuto aktivitu město zatím neplánuje.

Negativní jev lze spatřit u využití domů. Celých 29 % všech domů ve Švihově je neobydlených. To je v porovnání s Plzeňským krajem, kde je tento podíl pouhých 16,6 %, téměř dvojnásobně více. Tento vysoký podíl je způsoben značným využíváním domů k rekreaci. V některých místních částech je více chalup, které jsou využívány sezonně (nejsou obydlené po celý rok), než domů, v nichž bydlí obyvatelé celoročně. Nabízí se zde příležitost trvalého bydlení v neobydlených domech, což by mohlo zvýšit počet obyvatel města.

Z hlediska věkové struktury obyvatel Švihova lze tvrdit, že populace města stárne. V posledních letech je zaznamenán nárůst podílu věkové skupiny 65 a více let, což s sebou nese do budoucna vyšší nároky těchto seniorů na zajištění sociální a zdravotní péče. Více o zdravotních a sociálních službách ve městě v podkapitole 6.4.3 Občanská vybavenost.

Rozbor vzdělanostní struktury obyvatelstva města ukázal na nižší podíl vysokoškoláků v porovnání s PK. Nevýhodou města je, že se ve Švihově nenachází mnoho pracovních příležitostí pro občany s vysokoškolským vzděláním. Rozvojovým potenciálem je zvýšení pracovních příležitostí pro vysokoškolsky vzdělané občany.

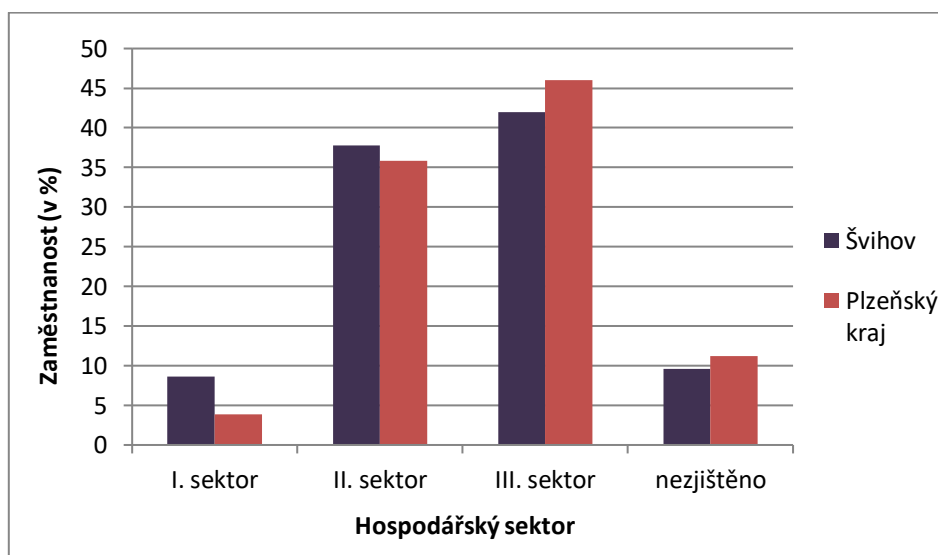
6.4.1.7 Limity vymezování zastavitelných ploch pro bydlení

Dle územního plánu města Švihov (Svoboda, Jetel et al., 2014) jsou vymezeny zastavitelné plochy pro bydlení v severní a západní části sídla Švihov a východně od železniční trati. Avšak rozvoj města z hlediska vymezování nových zastavitelných ploch pro bydlení je limitován západním směrem od města koridorem přeložky silnice I/27 a ve východní části města koridorem pro modernizaci železniční trati č. 183.

6.4.2 Hospodářství

Dle údajů ČSÚ je ve městě Švihov k 31. 12. 2019 registrováno 445 ekonomických subjektů, z nichž ovšem jen 189 je se zjištěnou aktivitou⁵ (Veřejná databáze, 2020). Největším zaměstnavatelem dle údajů k 31. 12. 2018 je *Základní škola a Mateřská škola Švihov, příspěvková organizace* (dále jen ZŠ a MŠ Švihov), která má více než 60 zaměstnanců. Dalším velkým zaměstnavatelem na území města Švihov je *Statek Sobětice, s. r. o.* se zhruba 50 zaměstnanci (Petrus, 2020) nebo podnik *ZIHOS, s. r. o.* s cca 20 zaměstnanci (Ministerstvo financí ČR, 2013).

Obr. 12 zobrazuje strukturu zaměstnanosti obyvatel dle hospodářských sektorů ve Švihově a v PK (k 26. 3. 2011). Ve srovnání s PK bylo k 26. 3. 2011 v sektoru zemědělství, lesnictví a rybolovu (I. sektor) ve Švihově zaměstnáno o 5 % více obyvatel. Zároveň zaměstnanost v sektoru průmyslu a stavebnictví (II. sektor) je ve Švihově oproti PK vyšší o 2 %. Naopak oproti PK je ve Švihově zaměstnáno méně osob v sektoru služeb (III. sektor; o 4 %). Jistá část zaměstnanosti dle hospodářských sektorů nebyla zjištěna. Uvedená struktura zaměstnanosti naznačuje, že město Švihov má spíše venkovský charakter (Petrus, 2020), kde má stále význam zemědělství.

Obrázek 12 – Struktura zaměstnanosti podle hospodářských sektorů (v %) ve Švihově a v Plzeňském kraji (k 26. 3. 2011)

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

⁵ Pozn.: U takových údajů z různých veřejných databází je zapotřebí mít na paměti, že tato data mohou být zkreslená, neboť ekonomický subjekt může mít ve Švihově pouze nahlášené sídlo, ale provozovnu má lokalizovanu v jiném městě. Fakticky tak ve městě nepodniká.

6.4.2.1 Primární sektor

V primárním sektoru působí ve městě Švihov zemědělský podnik *Statek Sobětica s. r. o.*, který má své sídlo v Soběticích (okr. Klatovy), nicméně ve Švihově zaměstnává cca 50 zaměstnanců a na území města vykonává své činnosti. Dále ve městě působí řada zemědělských podnikatelů (osob samostatně výdělečně činných), jejichž činnosti jsou v oblasti zemědělství. Bývalé zemědělské areály v některých místních částech (např. v Kokšíně, Jíně, Třebýcince) jsou dnes brownfieldy (nevyužívané areály).

6.4.2.2 Sekundární sektor

Z historického hlediska nedošlo ve městě Švihov k výraznému rozvoji žádného průmyslového odvětví (Petrus, 2020). Město mělo charakter spíše zemědělský. V sekundárním sektoru působí v současné době ve městě několik podniků. Mezi významné patří např. podnik *ZIHOS s. r. o.* (se sídlem ve Švihově) zabývající se strojírenskou výrobou. Provoz ve Švihově se zaměřuje na CNC obrábění, výrobu držáků antén, na svařování konstrukcí či na výrobu některých strojů (ZIHOS CZ s. r. o., 2020). V místní části Jíno se nachází ekonomický subjekt *Pila JÍNO s. r. o.*, který se specializuje na prodej dřeva (výroba, zpracování a prodej řeziva). V odvětví kožedělného průmyslu ve městě působí podnik *Konatex s. r. o.* (sídlo v Klatovech) zabývající se zpracováním kůže, koženky i PVC folií (KONATEX s. r. o., 2020).

6.4.2.3 Terciární sektor

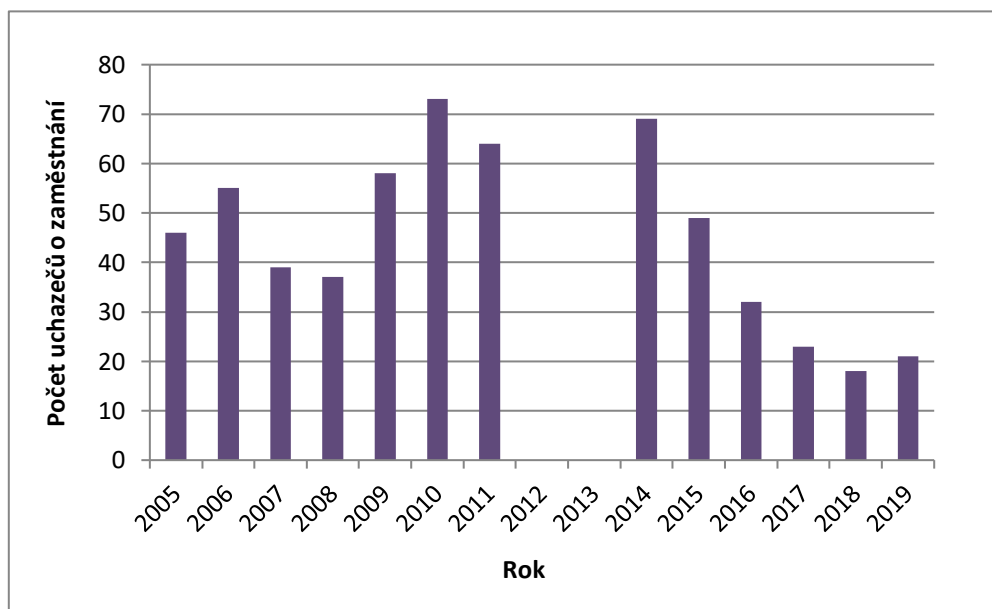
Z hlediska maloobchodu jsou ve Švihově v provozu pouze dvě samoobsluhy s potravinami a drogerií (příloha C). Jeden obchod (COOP TUTY) je pobočka Západočeského konzumního družstva Sušice (sídlo v Sušici), druhý obchod (Enapo) firmy *Vina PT s. r. o.* má sídlo ve Švihově. Ve městě bývaly i obchody s jiným druhem zboží, ale ty svou činnost již ukončily.

V budově městského úřadu ve Švihově je pobočka České pošty a městská knihovna. Ubytovací a stravovací služby ve městě zajišťuje několik zařízení (více v podkapitole 6.4.4 Cestovní ruch). Ve městě se také nachází stanice Obvodního oddělení Policie ČR. Za ostatními službami musí obyvatelé Švihova dojíždět do větších sídel (do 10 km vzdálených Klatov, příp. do 12 km vzdálených Přeštic).

V oblasti opravy a údržby motorových vozidel působí ve městě několik podniků. Podnik *CarTech Garage s. r. o.* se sídlem v Klatovech provádí v provozovně ve Švihově opravy vozidel. Firma zaměstnává do 10 zaměstnanců (Ministerstvo financí ČR, 2013). Opravy vozidel ve Švihově zajišťuje rovněž firma *MK-AUTO Kopecký* se sídlem v Klatovech (MK-AUTO Kopecký). Služby pneuservisů nabízí firma *Pneu Švihov* v blízkosti švihovské vlakové stanice (PNEU ŠVIHOV, 2020).

6.4.2.4 Nezaměstnanost ve městě Švihov

Nezaměstnanost ve městě Švihov byla nejvyšší v období let 2009–2014, tj. v období, kdy se ČR potýkala s hospodářskou krizí. V roce 2010 bylo nejvíce nezaměstnaných obyvatel ve Švihově – celkem 73. Vývoj počtu nezaměstnaných (uchazečů o zaměstnání evidovaných úřadem práce) ve městě v období 2005–2019 ukazuje obr. 13 (v letech 2012 a 2013 nebyla data o počtu nezaměstnaných dostupná). Nezaměstnanost začala významně klesat až po roce 2014 a v roce 2018 byla nejnižší – dosáhla celkem 18 nezaměstnaných. V souvislosti s celosvětovou pandemií nemoci Covid-19 lze však předpokládat, že v následujících letech opět dojde ke zvýšení nezaměstnanosti ve městě.

Obrázek 13 – Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných úřadem práce ve Švihově v období 2005–2019 (k 31. 12.)

Zdroj: Veřejná databáze, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

6.4.2.5 *Potenciál rozvoje v oblasti hospodářství*

Z hlediska nabídky pracovních příležitostí není město vzhledem ke svému významu moc atraktivní. Ovšem i tak tvoří přirozené spádové středisko pro občany z nejbližšího okolí (Město Švihov, 2020). Obyvatelé tak často musejí dojíždět za prací do větších středisek (Klatov, Přeštic, příp. Plzně). Ve městě se navíc nenachází mnoho pracovních příležitostí pro vysokoškolsky vzdělané lidi, proto tito lidé často zůstávají žít ve větších městech, v nichž najdou pracovní uplatnění.

Výhodou Švihova je, že jím prochází silnice I/27 (propojující krajské město, Klatovy a hraniční přechod v Železné Rudě), která podněcuje hospodářský rozvoj sídla. Švihov je tak pro potenciální investory atraktivním místem, kde by mohli lokalizovat svůj podnik a vytvořit tak nová pracovní místa. Podmínkou ovšem je, aby město mělo vymezené plochy pro výrobu pro tyto investory. V územním plánu jsou pod označením Z44 a Z45 vymezeny zastavitelné plochy pro výrobu a skladování. Tyto plochy se nacházejí na severu města a navazují na současný výrobní areál. Pozemky vymezené územním plánem jako zastavitelné plochy pro výrobu a skladování nejsou v majetku města. V PR 2016–2020 mělo město stanovenou aktivitu „Zasítování pozemků průmyslové zóny“, která do roku 2020 nebyla realizována. Město chtělo tyto pozemky zasítovat pouze v případě, že by se objevil zájemce o jejich využití. Nový PR 2021–2027 již žádnou takovou aktivitu neupravuje, ovšem je v něm uvedeno, že zasítování pozemků vymezených zastavitelných ploch pro výrobu a skladování je podmínkou pro budoucí rozvoj města. Město tedy počítá s tím, že by zasítování těchto pozemků začalo řešit ve chvíli, kdy by o využití pozemků projevil někdo zájem. Rozvojový potenciál v oblasti hospodářství ve Švihově se jeví jako vysoký. Potenciál je rovněž v rozšíření nabídky obchodů a dalších služeb pro obyvatele Švihova. Město by mohlo podporovat vznik nových ekonomických subjektů například pronájmem prostor pro podnikání za zvýhodněnou cenu, nabídkou objektů nebo pozemků vhodných k podnikání, poskytnutím pomoci a/nebo různých materiálů (informace, metodiky) pro podnikatele apod.

6.4.3 Občanská vybavenost

6.4.3.1 Školství

Ve Švihově je jediné školské zařízení – *Základní škola a Mateřská škola Švihov, příspěvková organizace* – jejímž zřizovatelem je město Švihov (příloha D). Areál školy se rozkládá v severozápadní části města. V jedné budově je mateřská škola a školní jídelna; základní škola, tělocvična a sportovní hala jsou ve druhé budově. U školy se také nachází nově zrekonstruovaný sportovní stadion s atletickým oválem s umělým povrchem a sektory pro atletické disciplíny.

Škola byla postavena v 50. letech 20. stol., proto je v současné době nutné provádět postupné renovace (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). Město Švihov jako zřizovatel přispívá každoročně ZŠ a MŠ nemalé finanční částky na provoz i na investice. Tab. 14 ukazuje přehled příspěvků od města za posledních 11 let. Výrazné zvýšení finanční částky poskytované městem bylo v letech 2017, 2018 a 2019, což je z důvodu rozsáhlých investičních akcí školy (přístavba sportovní haly, rekonstrukce školní jídelny ad.).

Tabulka 14 – Příspěvky ZŠ a MŠ Švihov z rozpočtu zřizovatele (města Švihov) v období 2009–2019 (v Kč)

Rok	Celkem	z toho	
		na provoz	investice
2009	3 183 000	2 600 000	583 000
2010	4 700 000	2 600 000	2 100 000
2011	3 500 000	2 660 000	840 000
2012	2 980 000	2 980 000	0
2013	5 000 000	3 150 000	1 850 000
2014	5 270 000	3 620 000	1 650 000
2015	4 027 000	4 027 000	0
2016	5 600 000	4 900 000	700 000
2017	19 900 000	3 800 000	16 100 000
2018	22 975 000	4 125 000	18 850 000
2019	13 050 000	4 550 000	8 500 000

Zdroj: Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020, Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027 (Petrus, 2020)

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

ZŠ Švihov je v blízkém okolí (do 10 km) jedinou úplnou základní školou, proto ji navštěvuje mnoho dětí z okolních obcí. Švihovskou školu navštěvují děti např. z Borov, Červeného Poříčí, Dolan, Mezihoří, Vřeskovice i Chudenic.

Mateřskou školu tvoří celkem 4 třídy, které navštěvuje celkem 96 dětí (údaj ze školního roku 2018/2019). V základní škole je 18 tříd s 383 žáky (školní rok 2018/2019). Každý ročník je tvořen dvěma třídami. V současné době s přibývajícím počtem žáků švihovské školy jsou kmenové třídy i v odborných učebnách (např. v jazykové učebně, učebně pro výuku fyziky a chemie). Proto z důvodu nízké kapacity školy je nutné plánovat její stavební rozšíření.

6.4.3.2 Sociální služby

Město Švihov zřizuje pro občany, kteří potřebují pečovatelskou službu, *Dům s pečovatelskou službou* (dále jen DPS). Tato služba je zřízena v domě s 10 samostatnými byty. Některé byty mají samostatnou koupelnu, pro ostatní byty funguje společná koupelna v patře. Problém zde nastává s obsazováním bytů, neboť o umístění do DPS není příliš velký zájem (a to ani ze širokého okolí) (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

Do DPS jsou přijímáni občané, kteří pobírají starobní nebo invalidní důchod a mají sníženou schopnost se o sebe postarat. Současně jsou tito občané ve stavu, který nevyžaduje komplexní péči, tzn., že nejde o občany trvale ležící nebo postižené různými psychickými poruchami, pod jejichž vlivem by narušovali život v DPS. Pečovatelskou službu v DPS zajišťuje Oblastní charita Klatovy. Pracovníci Oblastní charity Klatovy zajišťují pro obyvatele DPS pomoc při osobní hygieně, zajištění stravy (donáška obědů), pomoc v chodu domácnosti (donáška nákupu, léků), ale také například zajišťují kontakt obyvatel DPS se společností (Město Švihov, 2020). Oblastní charita Klatovy poskytuje také terénní pečovatelskou službu 35 seniorům, kteří žijí sami a/nebo potřebují pomoc. Město se na této činnosti finančně podílí, konkrétně částkou 100 000 Kč ročně (Petrus, 2020).

Více služeb v oblasti sociální pak nabízí hierarchicky vyšší středisko Klatovy. V Klatovech se nachází dva domovy pro seniory (kapacita 153 míst) a další zařízení sociálních služeb (Veřejná databáze, 2020). V domově pro seniory v Klatovech žijí

občané Švihova, kteří potřebují celodenní péči a to jak v oblasti sociální, tak v oblasti zdravotní. Někteří tito občané žijí v domově pro seniory v Újezdci či ve Kdyni.

6.4.3.3 Zdravotnické služby

Ve městě Švihov zajišťuje lékařskou péči několik lékařů. Ve zdravotním středisku (příloha E), které se nachází naproti ZŠ a MŠ Švihov, ordinuje praktický lékař pro dospělé MUDr. Karel Paveza, dětská lékařka MUDr. Irena Bijedičová a také ženský specialista MUDr. Zuzana Kovaříková. Dříve zde fungovala také zubní ordinace, která byla však k 30. 4. 2019 zrušena. V objektu zdravotního střediska je dále provozována lékárna. Objekt zdravotního střediska je dřevostavbou pocházející ze 70. let 20. stol. a tak se dnes blíží ke konci své životnosti (Petrus, 2020). V souvislosti s koncem životnosti objektu zdravotního střediska je zapotřebí hledat jiný objekt, kam by se zdravotní středisko mohlo přesunout, příp. hledat jiné řešení.

6.4.3.4 Informovanost občanů ze strany města

Město provozuje své oficiální webové stránky na adrese www.svihov.cz. Zde jsou umístěny aktuality z dění města a městského úřadu. Webové stránky mohou působit pro potenciální návštěvníky města i pro lidi, kteří je navštíví poprvé, poněkud chaoticky. Stránky postrádají např. přehledné členění do záložek. Vzhledem k dominantě města – významnému vodnímu hradu Švihov – není této památce věnována obzvlášť velká pozornost. Některé odkazy jsou dnes nefunkční.

Město také zajišťuje pro své občany rozesílání e-mailů s aktualitami. Občané bez přístupu k digitálním technologiím mohou být informováni digitálním veřejným rozhlasem a také 6x ročně vycházejícím tištěným zpravodajem (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

6.4.3.5 Kultura

Každoročně je ve Švihově pořádáno kolem 100 kulturních a společenských akcí. Pořadatelé různorodých akcí jsou většinou město Švihov, místní škola či zájmové spolky, ale také další společnosti nebo agentury, které nepocházejí ze Švihova. Největší a nejvýznamnější pravidelnou akcí, kterou pořádá mimošvihovská agentura, je letní kulturní festival *České hrady.cz*, který se dříve konal na hradě Švihov a v posledních letech se akce koná na loukách u vlakové stanice Švihov. Jedná se o největší hudební

festival v regionu (Českéhrady.cz), jenž navštíví až 20 000 návštěvníků (Petrus, 2020). Dalším velkým festivalem konaným ve Švihově je *Švihovské hudební léto*, které se pravidelně koná ve Švihově již více než 40 let. Švihovské hudební léto organizuje místní ZŠ a MŠ ve spolupráci s městem. Jde o přehlídku dechových orchestrů a pohybových skupin mládeže, kde se předvede zhruba 400 mladých hudebníků (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

Tradičním místem konání mnoha kulturních a společenských akcí je ve Švihově vodní hrad Švihov. Mezi obvyklé akce konané na hradě patří bezpochyby koncerty, divadla nebo výstavy (Národní památkový ústav, 2020). Další akce se konají také v Kulturním domě Švihov (příloha F), který nabízí hned dva velké sály. Menší z nich s kapacitou 70 osob je vybavený multimediální technikou pro promítání. Dříve zde bývalo městské kino. Spolky jako zahrádkáři, fotbalisté nebo Sbor dobrovolných hasičů (dále jen SDH) Švihov zde pořádají své plesy. Tělovýchovná jednota (dále jen TJ) Sokol Švihov zde organizuje dětský maškarní bál, vánoční aranžování a spoustu dalších akcí. Kulturní dům se také nachází v sídle Kamýk a zde pořádá akce místní sbor dobrovolných hasičů (Kříž, 2010). V létě se některé akce konají také venku za použití festivalového stanu, který má město ve vlastnictví. Pro seniory se zde koná například odpoledne s dechovkou nebo pouťová heligonka (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

6.4.3.6 Volnočasové aktivity

Ve městě Švihov působí celá řada zájmových organizací. Z nejvýznamnějších například TJ Sokol Švihov, SDH Švihov a další SDH v některých místních částech obce, Fotbalová Stará garda Švihov a FC Švihov, Zahrádkáři ve Švihově nebo skautský oddíl Poštolek. SDH působí v místních částech Švihov, Lhovice, Kamýk, Kokšín, Stropčice a Třebýcinka. SDH Švihov má v současné době 19 členů a působí jako výjezdová jednotka zařazená do kategorie JPO III/1 s výjezdem do 10 minut od nahlášení události. Sbor vlastní čtyři zásahové automobily, s nimiž vyjíždí k různým typům událostí (požáry, povodně ad.) (Hasiči Švihov, 2010). Sbor sídlí v objektu naproti kulturnímu domu ve Švihově (příloha G). Sbor má kromě složky dospělých také mládežnickou složku. Zájmová organizace Zahrádkáři ve Švihově má dlouhou tradici, vznikla již před rokem 1950. Dnes má přes sedm desítek členů. Hlavní činností spolku je v dnešní době moštování. Zahrádkáři ovšem pořádají také různé zájmové činnosti, jako např. odborné

přednášky, ples zahrádkářů, zájezdy, výstavy ad. (Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Švihov, 2018). Již v roce 1990 byl ve Švihově založen skautský oddíl Poštočky, v němž se děti ve věku do 15 let učí zálesácké a skautské dovednosti, hrají různé hry apod. Skautský oddíl během roku pořádá mnoho výletů a akcí, dokonce i tábor, kde se děti učí žít v souladu s přírodou (Město Švihov, 2020). Další zájmové kroužky pro děti nabízí místní ZŠ.

Pro město Švihov je důležitá oblast sportu. V této oblasti má město dokonce vypracovaný *Plán rozvoje sportu* na období 2019–2024. Ve Švihově jsou čtyři sportovní organizace (stav k 28. 2. 2019) – TJ Sokol Švihov, FC Švihov, Cykloklub Velovis a Sportovně střelecký klub Kokšín. Město se chce zaměřit zejména na podporu sportu dětí a mládeže. V *Plánu rozvoje sportu* město stanovilo tři oblasti podpory, v jejichž rámci cílí na podporu sportu ve městě (Plán rozvoje sportu na období 2019–2024). Pro rok 2020 město vytvořilo *Program podpory sportu*, z něhož mohou čerpat finanční prostředky sportovní organizace.

Z hlediska sportovní infrastruktury město Švihov nabízí venkovní sportovní areál u ZŠ, kde sportovní nadšenci najdou fotbalové hřiště, atletický ovál i víceúčelový kurt s umělým povrchem. Další sportovní areál je u kulturního domu ve Švihově, sportovci zde najdou antukové hřiště (např. na volejbal) a víceúčelové hřiště s betonovým povrchem (příloha H). Tyto sportovní areály využívají ke svým tréninkům a schůzkám např. sportovní organizace FC Švihov, TJ Sokol Švihov. Cyklisté mohou využít některé ze značených cyklostezek. K vnitřnímu sportování lze využít tělocvičnu základní školy, sportovní halu (nově otevřena v roce 2018), příp. velký sál kulturního domu Švihov (pro sporty bez použití míče). Pro nejmenší je ve Švihově vybudováno hned několik dětských hřišť. Dětská hřiště jsou také v dalších šesti místních částech (např. ve Lhovicích, Stropčicích, Kamýku).

6.4.3.7 Potenciál rozvoje v oblasti občanské vybavenosti ve Švihově

V oblasti školství je ve Švihově zapotřebí řešit stav ZŠ a MŠ. V současném areálu a objektech funguje škola od poloviny 20. stol. Základní školu je tedy nutné modernizovat. Zároveň dnes ZŠ nevyhovuje kapacitně, neboť se zvyšuje počet žáků, kteří ji navštěvují. Ve škole přibývá dětí, neboť ji kromě švihovských dětí navštěvují i děti z dalších okolních obcí. Švihovská ZŠ má poměrně velkou spádovou oblast, z níž dojíždějí děti do školy ve Švihově. Počtu žáků základní školy tak přibývá v důsledku

dojížděky více dětí z okolních obcí. V posledních letech došlo k velkým investicím, byla přistavěna sportovní hala, neboť stávající tělocvična svou velikostí nevyhovovala, dále byla zvýšena kapacita školní jídelny jejím zvětšením a došlo rovněž k rekonstrukci sportovního stadionu. V PR 2016–2020 byla také stanovena aktivita „Zateplení budov ZŠ a MŠ“, která ovšem nebyla provedena a proto ji vymezuje nový PR 2021–2027. V posledních letech byly také provedeny rekonstrukce některých učeben a úpravy školního parku a v těchto aktivitách se plánuje pokračovat i v následujících letech. V reakci na zvyšující se počet žáků školy se počítá se stavebním rozšířením objektu školy. V novém PR 2021–2027 je stanovena aktivita „Půdní vestavba učeben“, kdy má dojít k vestavbě nových učeben do půdních prostor školy, a tím dojde ke zvýšení kapacity školy a uvolní se tak odborné učebny, v nichž jsou nyní kmenové třídy.

V oblasti sociálních služeb je ve městě Švihov zajištěna základní pečovatelská služba pro seniory. Oblastní charita Klatovy pečuje nejen o obyvatele DPS, ale také poskytuje terénní pečovatelskou službu pro ostatní občany města, kteří potřebují pomoci. Stávající DPS plně postačuje, není třeba řešit zřízení dalšího DPS, neboť v současné době (listopad roku 2020) jsou v DPS tři volné byty (z celkové kapacity 10 bytů) a o umístění do DPS nemají senioři velký zájem. Potenciál rozvoje v sociální oblasti se jeví spíše v řešení situace sociálně slabších rodin. Sociálně slabší občané z důvodu své bytové nouze občas žádají o byt v DPS, kde ovšem nemohou byt získat, neboť nesplňují podmínky (např. nepotřebují pečovatelskou službu). Město již plánuje zřídit několik bytů pro sociálně slabší a to rekonstrukcí budovy bývalé školy v Komenského ulici ve Švihově. Dle PR 2021–2027 má být objekt přestavěn zčásti na byty a zčásti na zdravotní středisko.

Ve městě Švihov je poskytována základní zdravotní péče – praktický lékař pro děti a pro dospělé a jeden specialista. Další zdravotnické služby (nemocnice, zdravotnická záchranná služba ad.) jsou pak v cca 10 km vzdálených Klatovech. Problémem je ovšem stáří objektu zdravotnického střediska. V souvislosti s tím město řeší přesun tohoto střediska do nevyužívaného objektu bývalé školy v Komenského ulici ve Švihově. Tento objekt má město záměr zrekonstruovat a přesunout sem zdravotní středisko a zčásti objekt přestavět na malometrážní byty (Petrus, 2020). Potenciálem rozvoje v této oblasti je snažit se udržet stávající lékaře poskytující zdravotní péči obyvatelům Švihova, aby provozovali své ordinace ve městě, a snažit se pobízet

lékařské specialisty, aby si chtěli ve městě otevřít svou ordinaci, neboť současným trendem v ČR je odchod lékařů z menších obcí do větších středisek osídlení. Populace města stárne, a tak je důležité, aby i v budoucnosti byla zajištěna alespoň základní zdravotnická péče pro seniory žijící ve Švihově.

V oblasti informovanosti občanů ze strany města je základní informovanost občanů zajištěna. Jako námět pro zlepšení se jeví webové stránky města. Bylo by vhodné je modernizovat a například využít místní dominanty, hradu Švihov, k propagaci celého města. V PR 2021–2027 již město stanovilo aktivitu „Propagace Švihova jako turistického cíle“.

V oblasti kultury má město bohatý společenský a kulturní život, neboť se ve městě ročně koná množství kulturních akcí. Město si i nadále stanovuje v PR 2021–2027 opatření „Organizace kulturních a společenských akcí“, v jehož rámci chce organizovat kulturní a společenské akce a podporovat spolky, které rovněž pořádají takové akce.

V oblasti volnočasových aktivit mají občané na výběr řadu zájmových organizací, do jejichž činnosti se mohou zapojit. Město každoročně podporuje činnost spolků a to v rámci tří programů, jmenovitě *Program podpory akcí spolků na rok 2020*, *Program podpory mládežnických složek spolků na rok 2020* a *Program podpory sportu na rok 2020*. V rámci těchto programů mohou zájmové organizace žádat od města dotaci na podporu určité činnosti. Město nabízí základní sportovní infrastrukturu, některá v posledních letech prošla modernizací. Modernizaci dalších sportovních areálů město v následujících letech neplánuje (v PR 2021–2027 nemá stanovenu žádnou takovou aktivitu).

Z celkového pohledu je ve Švihově základní občanská vybavenost. Ve městě se nachází základní a mateřská škola, praktičtí lékaři pro děti i pro dospělé, lékárna, obchody s potravinami a drogerií, pošta, dům s pečovatelskou službou. Pro pořádání společenských a kulturních akcí slouží např. kulturní dům nebo hrad Švihov. Pro sport je rovněž zajištěna sportovní infrastruktura.

6.4.4 Cestovní ruch

6.4.4.1 Nejvýznamnější památky ve Švihově

Město nabízí řadu památkově chráněných, kulturních a přírodních zajímavostí. Nejznámější historickou památkou nadregionálního významu a dominantou města je vodní hrad Švihov, který je zapsán na seznamu národních kulturních památek (obr. 14). Dále jsou ve městě památky jako špitální kostelík sv. Jana Evangelisty, židovské hřbitovy, Kokšínský hrádek, PP Stará Úhlava a další.

Vodní hrad Švihov (příloha I) byl vystavěn na přelomu 15. a 16. stol. na umělém ostrově a byl chráněn dvěma řadami vodních příkopů. Dodnes se zachovala pouze část vnějšího vodního příkopu a hrad je tak jedním z posledních vodních hradů v České republice (Janotová, Jungvirth et al., 2013). V historii hrad prošel různými etapami, byl dokonce i zříceninou, ale dnes je velmi zdařile zrekonstruován a v renovaci se stále pokračuje. Stručná historie hradu je přiblížena v kapitole 6.2 Historické souvislosti.

Obrázek 14 – Hradní jádro vodního hradu Švihov

Zdroj: Národní památkový ústav, 2020 (foto Jiří Strašek)

Tato atraktivita cestovního ruchu nabízí svým návštěvníkům celkem sedm prohlídkových okruhů. Kromě základních prohlídkových okruhů provázejících návštěvníky po hradu, nabízí speciální prohlídkové okruhy např. pro rodiny s dětmi, pro

osoby se zdravotním postižením ad. Pro osoby s pohybovým omezením nabízí prohlídku hradu formou virtuální prohlídky, která probíhá v prostorech přístupných bezbariérově. Hrad je také častým cílem filmařů. Na hradě a v jeho blízkém okolí se natáčely některé scény slavné filmové pohádky „Tři oříšky pro Popelku“, proto hrad nabízí také speciální výstavní prohlídkový okruh věnovaný Popelce (Národní památkový ústav, 2020). Vyhlášené jsou také noční prohlídky, které se konají vždy v letních měsících. Do budoucna hrad plánuje nabídnout návštěvníkům další příležitostné prohlídkové trasy. Obr. 15 zobrazuje informační tabuli na nádvoří hradu (u vstupní brány) s nabízenými prohlídkovými okruhy.

Pro své návštěvníky hrad nabízí také výpůjční služby, mezi něž patří zapůjčení jízdních kol, lodičky nebo kostýmů pro děti. Zapůjčením lodičky získají návštěvníci unikátní příležitost nahlédnout na hrad z jiného úhlu pohledu (neboť se jedná o vodní hrad). V případě, že návštěvníci dorazí na hrad na vlastním jízdním kole, nabízí hrad také úschovu kol a v případě potřeby základní nářadí na drobné opravy. Služby pro návštěvníky jsou průběžně rozšiřovány, do budoucna by měl hrad nabízet například úschovné boxy na zavazadla a na jízdní kola.

V rámci partnerství s dalšími památkami spolupracuje hrad Švihov se zámek Červené Poříčí. Pro návštěvníky nabízejí zvýhodněné vstupné při návštěvě obou památek. Tato spolupráce se zdá být vhodná, neboť obě památky leží v blízké vzdálenosti (cca 3 km) a existuje mezi nimi cesta pro pěší a cyklisty v údolí řeky Úhlavy, která nabízí pěkné pohledy na Švihov a vrchy Běleč a Tuhošť.

Obrázek 15 – Informační tabule s prohlídkovými okruhy hradu Švihov (2020)
 Zdroj: autor, 2020

V těsné blízkosti vodního hradu se nachází hospodářská stavba – vodní mlýn – na řece Úhlavě. Tato technická památka dnes slouží výhradně k výrobě elektrické energie, mlýnské zařízení využíváno není.

Ve Švihově se také nacházejí dvě církevní památky. První z nich, kostel sv. Jiljí stojící na hřbitově, je dochován jako pozůstatek prvního zemanského sídla ve Švihově. Postupnými přestavbami, kterými procházel až do 18. stol., došlo ke značné změně jeho původního vzhledu. U náměstí T. G. Masaryka se nachází kostel sv. Václava, který je farním kostelem (příloha J). Původně byl vystavěn již ve 2. pol. 14. stol. V roce 1744 došlo k rozsáhlému požáru a z kostela zbyly pouze pevné zdi, které se využily ke stavbě nového kostela. Kolem kostela se původně nacházel městský hřbitov, který byl zrušen patentem v roce 1784. Nalezené pozůstatky byly při stavbě silnice uloženy ke stěně kostela (Město Švihov, 2020).

Ve Švihově stával ve 14. století špitál. Do dnešní podoby se zachoval pouze špitální kostelík sv. Jana Evangelisty, který je dnes v soukromém vlastnictví a plní funkci obytného domu (Město Švihov, 2020).

Jelikož dlouhá staletí žila ve Švihově významná komunita Židů, byly zde založeny dva židovské hřbitovy (příloha K). První z nich pochází z 1. pol. 17. stol. a je tvořen 140 náhrobky, druhý byl založen ve 2. pol. 19. stol. a do dnešní doby se dochovaly tři desítky náhrobků. Švihov byl střediskem Židů ze širokého okolí už od 2. pol. 16. stol. Ve Švihově dokonce stála synagoga, která byla ovšem v roce 1963 zbourána, dále zde byla matrika a židovská škola.

Významnou dominantou Švihova je městská radnice (příloha L). Původní budova radnice byla kvůli většině konstrukcí ze dřeva na konci 18. stol. tak zchátralá, že v roce 1800 došlo ke stavbě nové radnice. Dnešní podoba objektu má „hradní“ věž, která byla přistavěna v roce 1911 (Město Švihov, 2020).

Na náměstí Dr. E. Beneše se tyčí Památník obětem světových válek. Socha legionáře, kterou vytvořil Vilém Glos, zde představuje „strážce republiky“ (Město Švihov, 2020). Na náměstí T. G. Masaryka návštěvníci mohou shlédnout sochu sv. J. Nepomuckého.

Nedaleko místní části Kokšín se u řeky Úhlavy nachází Kokšínský hrádek. Jde o vrch Hrádek s pozůstatky středověkého hrádku, který měl na přelomu 15. a 16. století pravděpodobně funkci obrannou – měl sloužit jako předsunuté opevnění vodního hradu Švihov (Kříž, 2010). Pod hrádkem se nachází PP Stará Úhlava. Jedná se o zaniklý meandr řeky Úhlavy, který je dnes chráněným územím (Mapy.cz, 2020).

U místní části Kamýk se zvedá ze zemského povrchu skalní útvar zvaný Kamýcká skála. Je tvořená z buližníku, který je velmi odolný proti zvětrávání, a proto byl také použit na stavbu švihovského hradu. Na vrchole návštěvník najde dřevěný kříž (Mapy.cz, 2020). Dále od obce se nacházejí dvě skupiny pravěkých mohyl. Další mohyly jsou k nalezení například poblíž sídel Kamýk a Stropčice nebo na vrchu Tuhošť.

6.4.4.2 Naučné stezky, cyklotrasy

Město Švihov zřídilo pro návštěvníky města *Naučnou stezku Švihov a okolí*, která má dva okruhy – vnitřní a vnější okruh. Stezka s 20 zastaveními po cestě se věnuje přírodním a historickým zajímavostem ve městě, ale i v jeho okolí. Kolem hradu a po

městě vede vnitřní okruh naučné stezky (obr. 16), který pomocí deseti informačních tabulí (příloha M) seznamuje návštěvníky s historií města a hradu (Město Švihov, 2020). Vnější okruh stezky pak vede širším okolím města a na deseti tabulích informuje návštěvníky o historických zajímavostech daných míst, např. o vzniku a zániku pravěkého hradiště na vrchu Tuhošť nebo o historii zámku v Červeném Poříčí. Celá naučná stezka je dlouhá 26 km (Město Švihov, 2020).

Obrázek 16 – Vnitřní okruh „Naučné stezky Švihov a okolí“
Zdroj: Město Švihov, 2020

V duchu vzpomínky na natáčení slavné filmové pohádky vznikla ve Švihově *Popelčina pohádková stezka*. Trasa po stopách natáčení filmu „Tři oříšky pro Popelku“ začíná u vodního hradu Švihov a pokračuje do sousední obce Mezihorí. Stezka nabízí tři zastavení – vodní hrad Švihov, Popelčin sad a Mezihorší rybník. Po celé své délce (3 km) seznamuje návštěvníky s místy, kde se v roce 1972 natáčely nejznámější scény filmu (Národní památkový ústav, 2020).

Správní území města Švihov protínají celkem tři cyklotrasy. Nejvýznamnější je nadregionální cyklotrasa č. 38 Plzeň–Klatovy–Železná Ruda, která má svůj počátek v Plzni a konec až na česko-bavorských hranicích v Železné Rudě, kde navazuje na síť

cyklostezek v bavorském příhraničí (HaskoningDHV Czech Republic, s. r. o., 2019). Tato cyklotrasa je částí mezinárodní dálkové cyklotrasy Plzeň–Klatovy–Železná Ruda–Deggenndorf–Mnichov. Úsek cyklostezky mezi Dolany a Švihovem byl dostavěn v roce 2014. Na trase lze najít řadu turistických cílů, sportovních areálů, místních hospod i ubytování. Dále Švihovem prochází cyklotrasy č. 2042 a č. 2099. Cyklotrasa č. 2042 propojuje města Nepomuk a Kdyně a cyklotrasa č. 2099 propojuje Drslavice a Švihov (Mapy.cz, 2020). V územním plánu města (Svoboda, Jetel et al., 2014) je dále vymezen koridor X04 mezi Švihovem a Kokšínem, kde by měla do budoucna vzniknout cyklostezka a pěší stezka. Výstavbu cyklostezky mělo město Švihov stanovenou jako aktivitu v PR 2016–2020 (nebyla splněna) a má ji stanovenou i v novém PR 2021–2027.

6.4.4.3 Turistická infrastruktura

V letních měsících je pro turisty ve Švihově otevřeno turistické informační centrum (dále jen TIC). TIC se nachází v budově radnice a poskytuje široké spektrum informačních služeb pro návštěvníky a rovněž nabízí k prodeji suvenýry a upomínkové předměty z návštěvy města.

Nabídku různého občerstvení a klasických vařených jídel ve městě zajišťují tři stravovací zařízení. Přímo na nádvoří hradu se nachází restaurace Hradní Krčma „U Zdeničky“ otevřená v době otevírací doby hradu. Hradní krčma nabízí klasická česká jídla i rychlé občerstvení. Pro děti je uvnitř restaurace dětský koutek a posezení je možné i na přilehlé zahrádce (Restaurace Hradní Krčma „U Zdeničky“, 2020). Dále na náměstí Dr. E. Beneše ve Švihově je provozována restaurace „U Hradu“, která má otevřeno denně, vaří hotová jídla české kuchyně, nabízí alkoholické i nealkoholické nápoje (Město Švihov, 2020). Na severu města leží přímo při silnici I/27 bistro „U Lišků“ (příloha N). Naproti bistru se nabízí možnost stání nejen pro osobní automobily ale i pro kamiony. Bistro svým hostům nabízí pokrmy z poctivé domácí kuchyně včetně domácích knedlíků nebo chleba. Ve Švihově se také nachází restaurace Švihovský dvůr, ovšem její provoz je v současné době omezen.

Ubytování ve městě poskytují čtyři ubytovací zařízení. Přímo v centru města vedle radnice nabízí ubytování pension Švihovský dvůr a Apartmán Popelka. Pension Švihovský dvůr s celkovou kapacitou 25 lůžek poskytuje 2–4lůžkové pokoje a pro rodiny rodinné apartmá (Švihovský dvůr, 2009). Apartmán Popelka je plně vybavený apartmán nabízející ubytování pro pět osob (Město Švihov, 2020). V těsné blízkosti

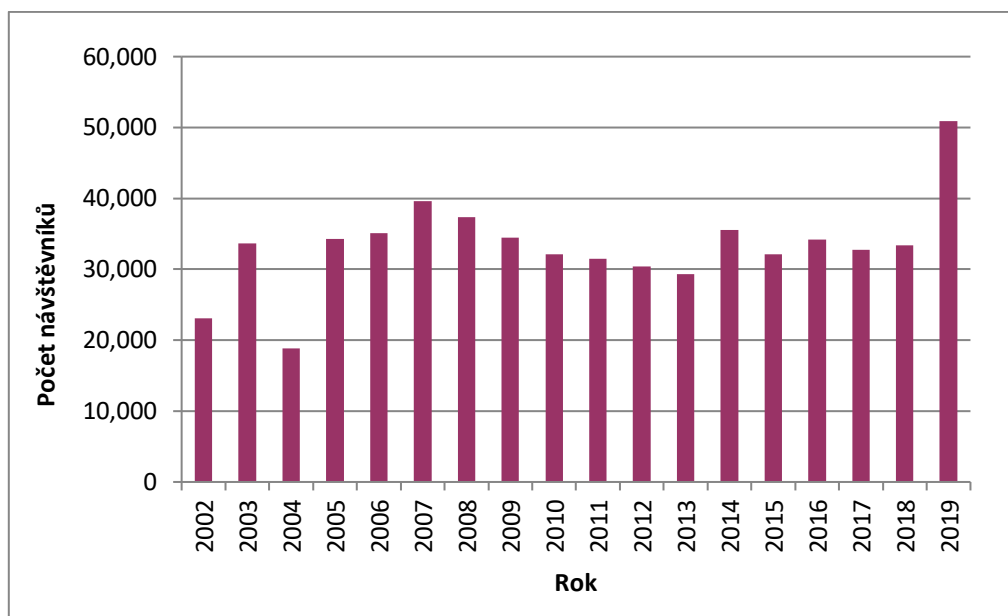
švihovského vlakového nádraží nabízí ubytování s výhledem na hrad pension Delija. K dispozici jsou 2–5lůžkové pokoje a apartmány pro větší počet osob, celková kapacita pensionu je 20 osob (MK-AUTO Kopecký). Další možností ubytování je „U Lišků“ na severu města (příloha N). Zde nabízí dva třílůžkové pokoje a jeden pětilůžkový pokoj se sociálním zařízením, televizí a wifi připojením (Město Švihov, 2020). Celková kapacita ubytování „U Lišků“ je tak 11 lůžek.

Mnoho návštěvníků přijíždí na hrad vlastním automobilem, proto je důležité zmapovat možnosti k parkování. Přímo před vstupní branou hradu Švihov je parkoviště pro návštěvníky hradu (s kapacitou cca 10 osobních automobilů). Další možností parkování pro návštěvníky hradu je využít parkoviště na náměstí Dr. E. Beneše, které vlastní a provozuje město Švihov, případně ponechat vozidlo v některé ulici města.

6.4.4.4 Potenciál rozvoje v oblasti cestovního ruchu ve Švihově

Pro hodnocení potenciálu rozvoje cestovního ruchu ve Švihově je zvolen turistický cíl vodní hrad Švihov jako dominanta města nadregionálního významu. Je zde pracováno s daty návštěvnosti hradu Švihov. Tyto statistiky evidují pouze lidi, kteří si zakoupí vstupenku na prohlídku hradu, zatímco návštěvníci, kteří navštíví hrad pouze „zvenku“ (nejdou na prohlídku hradu) nejsou v těchto datech evidováni. Skutečná návštěvnost památky tak může být mnohem vyšší.

Podle dat o návštěvnosti hradu navštíví každý rok památku v průměru 33 254 návštěvníků. Z hlediska vývoje návštěvnosti hradu za posledních 18 let (v období let 2002–2019), jde dle obr. 17 o prakticky stabilní návštěvnost pohybující se v rozmezí 30 000–35 000 návštěvníků/rok. Výrazný pokles pod hranici 30 000 návštěvníků/rok byl zaznamenán pouze v letech 2002 a 2004. Naopak v roce 2019 přesáhla návštěvnost hradu hranici 50 000 návštěvníků/rok. Tento výrazný nárůst návštěvnosti byl zapříčiněn otevřením nového prohlídkového okruhu pod názvem „Za tajemstvím Popelčina střevíčku“. Výstavní prohlídkový okruh je věnovaný Popelce z filmové pohádky „Tři oříšky pro Popelku“, jež se na hradě natáčela (jak již bylo zmíněno). Prudké zvýšení návštěvnosti představuje jistý zájem návštěvníků o výstavy tematicky zaměřené na filmování na hradě. Hrad by se tudíž mohl zaměřit na výstavy o filmech, které se zde natáčely, např. pohádky „Tři životy“ (2007), „Korunní princ“ (2015).

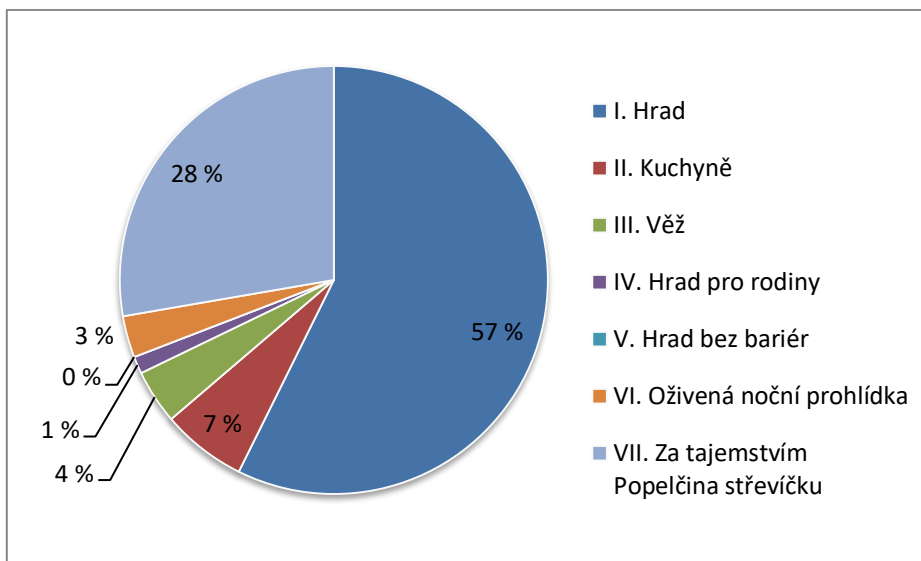

Obrázek 17 – Návštěvnost vodního hradu Švihov v období let 2002–2019

Zdroj: Interní statistika správy hradu Švihov

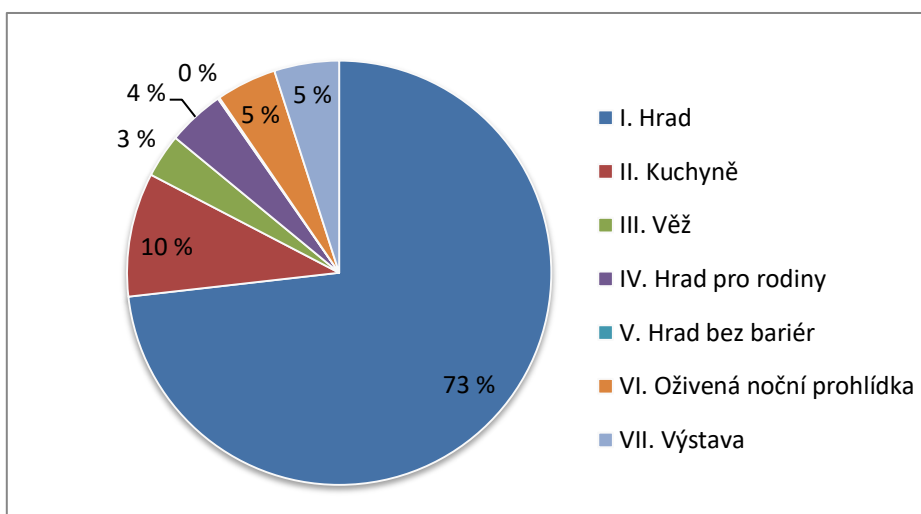
Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Podle návštěvnosti jednotlivých prohlídkových okruhů hradu je nejoblíbenější u návštěvníků I. prohlídková trasa nazvaná „Hrad“. V letech 2018 i 2019 ji navštívilo více než 50 % všech návštěvníků. V roce 2019, kdy byla otevřena výstavní prohlídková trasa Popelky, byl v pořadí druhý nejnavštěvovanější okruh VII. „Za tajemstvím Popelčina střepečku“. Tento okruh navštívilo téměř 30 % návštěvníků. Oproti tomu v roce 2018, kdy byla na hradě jiná výstava, byl druhým nejnavštěvovanějším prohlídkovým okruhem okruh II. „Kuchyně“. Podíl na návštěvnosti tvořil 10 %. Přehledněji toto srovnání ukazují obr. 18 a 19. U ostatních prohlídkových okruhů nejsou rozdíly na podílech návštěvnosti mezi lety 2018 a 2019 nijak výrazné.

Obrázek 18 – Návštěvnost jednotlivých prohlídkových okruhů hradu Švihov v roce 2019 (v %)

Zdroj: Interní statistika správy hradu Švihov
Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Obrázek 19 – Návštěvnost jednotlivých prohlídkových okruhů hradu Švihov v roce 2018 (v %)

Zdroj: Interní statistika správy hradu Švihov
Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Při hledání potenciálu rozvoje cestovního ruchu ve městě je vhodné se zaměřit rovněž na turistickou infrastrukturu. V současnosti se ve Švihově nachází čtyři ubytovací zařízení s celkovou kapacitou 61 lůžek. Vezmeme-li v úvahu, že průměrná doba pobytu jsou tři dny, může město navštívit až 7 381 návštěvníků ročně. Současná průměrná roční

návštěvnost nejvýznamnější památky města je 33 254 návštěvníků/rok, což je více než čtyřnásobně vyšší počet návštěvníků, kteří by se mohli ve městě ubytovat na 3 dny. Ubytovací kapacity jsou ve městě velmi nízké. V důsledku nízkých kapacit ubytovacích zařízení ve městě může docházet k různým omezením, například k omezení využívání prostor hradu pro různé společenské akce (konference, semináře apod.).

Pro návštěvníky, kteří Švihov navštíví vlastním vozidlem, je důležitá otázka parkování. Při pořádání kulturních akcí jsou parkoviště u hradu a na náměstí kapacitně nedostatečná; návštěvníci často parkují svá vozidla i v ulicích, kde to způsobuje konflikty s místními občany, kteří nemají volné místo k parkování u místa svého bydliště. Proto je nutné při těchto akcích řešit vymezení provizorního parkoviště na přilehlých loukách u hradu. Do budoucna je toto řešení neudržitelné. Jako možné řešení se jeví odkoupení částí pozemků na přilehlých loukách u hradu a zřízení nového parkoviště.

Na základě provedeného rozboru cestovního ruchu lze tvrdit, že Švihov má vysoký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Nejvýznamnější památkou je vodní hrad, jehož návštěvnost je víceméně stabilní s větším nárůstem v roce 2019. Dále město nabízí další historické památky a přírodní zajímavosti, jako např. špitální kostelík sv. Jana Evangelisty, Kokšínský hrádek nebo PP Stará Úhlava. Město je též protkáno sítí cyklotras a nabízí dva okruhy *Naučné stezky Švihov a okolí* a dokonce *Popelčinu pohádkovou stezku*. Možností rozvoje je zejména oblast služeb pro návštěvníky. Výzvou je zvýšení ubytovacích kapacit ve městě a zřízení dalších parkovacích míst pro návštěvníky hradu. Rozvojový potenciál je také ve spolupráci hradu Švihov se zámek Červené Poříčí.

6.4.5 Dopravní infrastruktura

6.4.5.1 Dopravní dostupnost

Město Švihov má strategickou polohu v dopravní síti Plzeňského kraje. Švihov se rozkládá po obou březích řeky Úhlavy mezi Klatovy, druhým největším městem hned po krajském městě Plzeň, a Přešticemi. Východním okrajem města prochází hlavní silniční tah I/27 (E53) a železniční trať č. 183 spojující krajské město Plzeň s Klatovy a dále vedoucí na hraniční přechod do Železné Rudy. Na území Švihova se nachází vlaková stanice Švihov u Klatov (příloha O). Ze ZÚR PK vyplývá, že železniční trať

č. 183, která prochází územím Švihova, má projít modernizací se zdvojkolejněním a se směrovými úpravami (HaskoningDHV Czech Republic, s. r. o., 2019). Silnice I/27 vytváří výraznou osu, která podněcuje hospodářský rozvoj. Územím obce dále prochází dvě silnice II. třídy – silnice II/184 od Chudenic (Švihov–Chudenice–Kdyně–hraniční přechod Všeruby/Eschlkam), která se ve Švihově napojuje na silnici I/27 a silnice II/182 procházející místními částmi Jíno a Stropčice (dopravní síť viz mapa 3). Dále územím obce procházejí silnice III. a dalších tříd, které spojují zpravidla místní části obce se sídlem Švihov (Mapy.cz, 2020). Řada místních komunikací není v dobrém stavu, jejich opravy jsou finančně náročné, proto město využívá na jejich opravy dotace. V současnosti je zapotřebí rekonstruovat zejména ulice Školní, Tyršova a Zahradní (Petrus, 2020).

6.4.5.2 Intenzita dopravy na komunikacích

Podle výsledků celostátního sčítání dopravy v roce 2016 (dále jen CSD 2016) projelo městem po silnici I/27 celkem 9 584 vozidel/24 hod. To je relativně velká intenzita dopravy, vezmeme-li v úvahu, že tato silnice propojuje dvě největší města v kraji (Plzeň a Klatovy). Intenzita dopravy na silnici II/182 byla celkem 707 vozidel/24 hod. a na silnici II/184 celkem 338 vozidel/24 hod. Strukturu druhů vozidel na silnicích I. a II. třídy na území města ukazuje tab. 15 (ŘSD ČR, 2020). V porovnání druhů vozidel jednoznačně převažují „osobní a dodávková vozidla“ a to na všech třech silnicích. Podobné zastoupení druhů vozidel „osobní a dodávková vozidla“ a „těžká motorová vozidla“ v relativním vyjádření vykazují silnice I/27 a II/184. Na silnici II/182 není zastoupení „těžkých motorových vozidel“ tak vysoké. Na silnici II/184 je takové zastoupení „těžkých motorových vozidel“ z důvodu dopravy šterku z kamenolomu Krušec.

V souvislosti s vysokou intenzitou dopravy na silnici I/27, která prochází zastavěným územím sídel Švihov a Kokšín, a s následnými negativními důsledky (hluk, nebezpečné přecházení silnice) je zapotřebí vzniklou situaci řešit. V minulosti již byl například vyměněn asfaltový povrch na této silnici, což snížilo hluk z provozu na komunikaci, a byla vybudována přeložka silnice, která sice odvedla dopravu z centra města Švihov, ale nadále prochází částí města u nádraží. Proto je v územním plánu města Švihov vymezen koridor pro přeložku silnice I/27, což vyplývá ze ZÚR PK. Tato přeložka je

vedena východně od sídla Lhovice, západně od sídla Švihov a Kokšín. Svým průběhem však limituje rozvoj Lhovic a Švihova.

Tabulka 15 – Intenzita dopravy na silnicích I. a II. třídy ve Švihově (CSD 2016)

Druhy vozidel/silnice	I/27		II/182		II/184	
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně	v %
Osobní a dodávková vozidla	7 876	82,2	638	90,2	281	83,1
Těžká motorová vozidla	1 633	17,0	66	9,3	53	16,6
Jednostopá motorová vozidla	75	0,8	3	0,4	1	0,3
Celkem	9 584	100	707	100	338	100

Zdroj: ŘSD ČR, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

6.4.5.3 Dopravní obslužnost

Z hlediska dopravní obslužnosti veřejnou hromadnou autobusovou dopravou mají nejlepší obslužnost místní části Švihov a Kokšín, neboť se nacházejí přímo na hlavní komunikaci I/27, kde projíždí autobusové linky na trase Klatovy–Plzeň a zpět. Ve Švihově je rovněž vlaková stanice, kde staví vlaky propojující dvě největší města PK. Místní části Lhovice, Jíno, Kaliště a Stropčice mají zajištěnu základní dopravní obslužnost. Na trasu Švihov–Kamyk byla v roce 2015 zajištěna linka autobusové dopravy (z důvodu dopravy dětí do švihovské školy); stejně tak došlo o čtyři roky později k zavedení autobusové linky do místní části Třebýcinka. Místní části Bezděkov, Vosí a Těšnice nejsou veřejnou hromadnou autobusovou dopravou obsluhovány vůbec (Petrus, 2020), jsou to populačně nejmenší sídla, která jsou spíše rekreačního charakteru.

6.4.5.4 Potenciál rozvoje v oblasti dopravy ve Švihově

Klíčová je pro město komunikace I/27, která je výraznou osou podněcující hospodářský rozvoj města. Intenzita dopravy je zde velmi vysoká (dle výsledků CSD 2016 téměř 10 000 vozidel/24 hod.), z nadřazené územně plánovací dokumentace vyplývá vymezení koridoru pro přeložku této silnice. Významná je ve Švihově také doprava železniční. Dopravní obslužnost na trase Klatovy–Švihov–Plzeň a zpět je na velmi vysoké úrovni, obslužnost v rámci dalších místních částí je na základní úrovni nebo

není zajištěna z důvodu charakteru sídla. V souvislosti s vysokou intenzitou dopravy na silnici I/27 procházející městem, se jeví jako potenciál rozvoje v dopravě přeložení této silnice mimo intravilán sídla. Tím dojde ke snížení negativních vlivů nejen na společnost, ale rovněž na životní prostředí.

6.4.6 Technická infrastruktura

V 50. letech 20. stol. byl v místní části Švihov vybudován veřejný vodovod, z něhož je město zásobováno pitnou vodou. Vodovod vlastní a spravuje město Švihov. V ostatních místních částech obce není veřejný vodovod, ale občané používají vodu ze svých domovních studní. Problémem je ve Švihově kvalita vody ve veřejném vodovodu (Petrus, 2020, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňský kraj, 2016) – voda vykazuje hraniční obsah dusičnanů a radonu. K vyřešení tohoto problému je zapotřebí zajistit napojení města na vodovodní systém města Klatovy, jehož vodním zdrojem je vodní nádrž Nýrsko. K napojení dojde v Dehtíně, kde se napojí na vodovodní přivaděč Štěpánovice – Dehtín, tím bude mít Švihov dostatek kvalitní pitné vody. Tuto aktivitu mělo město stanovenou ve svém PR 2016–2020 a v současné době (r. 2020) je v realizaci.

V roce 2006 byla ve Švihově vystavěna mechanicko-biologická čistírna odpadních vod s oddílnou splaškovou kanalizací. Podle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací PK (2016) se do budoucna zvažuje připojit na existující kanalizaci další lokality v sídle Švihov (např. Za tratí, Na Záhumenici), ovšem v PR 2016–2020 ani v PR 2021–2027 není o takové aktivitě ani zmínka. Kanalizace je rovněž vybudována v místních částech Lhovice, Jíno, Stropčice, Třebýcinka a Kokšín.

V 90. letech 20. stol. bylo město plynofikováno, městem prochází velmi vysokotlaký (vvtl) plynovod a vysokotlaký (vtl) plynovod a nachází se zde regulační stanice plynu (Valtr, 2016).

Svoz odpadů (komunální, objemný, nebezpečný odpad) má město zajištěno u firmy Západočeské komunální služby, a. s. Plzeň. Obyvatelé rodinných domů si mohou na bioodpad půjčit domovní kompostéry a obyvatelé bytových domů mají k dispozici kompostéry umístěné v blízkosti bydliště (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). Pro ostatní místní části město zajišťuje odvoz a likvidaci odpadních vod (Petrus, 2020).

6.4.6.1 *Potenciál rozvoje v oblasti technické infrastruktury ve Švihově*

V sídle Švihov byl vybudován veřejný vodovod, ČOV a oddílná splašková kanalizace. Ve městě se také nachází regulační stanice plynu, město bylo plynofikováno. Vybavení města základními inženýrskými sítěmi je tak na dostatečné úrovni (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

Potenciál rozvoje v oblasti technické infrastruktury ve Švihově je v rozšíření veřejného vodovodu do místních částí (vodovod je zatím pouze v místní části Švihov). Nejdříve by bylo vhodné vybudovat veřejný vodovod v částech Lhovice a Kokšín (populačně největší sídla po Švihově). V těchto místních částech byla v PR 2016–2020 stanovena aktivita na jejich vybudování, ovšem tyto aktivity nebyly realizovány. Důvodem pro nevybudování vodovodu v sídle Lhovice byly vysoké náklady na jednoho obyvatele a v Kokšíně malý zájem občanů o napojení na veřejný vodovod. Proto stejné aktivity (vybudování vodovodu v místních částech Lhovice a Kokšín) jsou stanoveny i v novém PR 2021–2027.

6.5 Regionální vazby města Švihov

Město Švihov je členem několika sdružení, spolku obnovy venkova, MAS Pošumaví, z. s. a v rámci přeshraniční spolupráce udržuje kontakty se dvěma obcemi v sousedních státech. Následující text přibližuje regionální vazby města.

Město Švihov je společně s dalšími 15 obcemi (obcí Birkov, Červené Poříčí, Dolany, Chocomyšl, Chudenice, Ježovy, Kaničky, Křenice, Mezihoří, Němčice, Poleň, Úboč, Únějovice, Vřeskovice a Všepadly) členem *Zájmového sdružení právnických osob Běleč* (mikroregion Běleč). Na rozloze 158,96 km² žije zhruba 5 000 obyvatel (Janotová, Jungvirth et al., 2013). Mikroregion je pojmenován podle své dominanty, vrcholu Běleč (712 m). Obce, které jsou členy mikroregionu, navzájem spolupracují při řešení různých problematik, např. regionálního rozvoje, cestovního ruchu apod. (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). Obce rovněž realizují společné projekty, které mají přesah přes hranice obce (např. cyklostezka, propagační materiály apod.).

Město Švihov je v rámci členství v mikroregionu Běleč rovněž členem *MAS Pošumaví*, z. s. MAS Pošumaví dříve sídlila ve Švihově, ale od 1. 12. 2014 přesunula své sídlo do

Klatov. Hlavní činností MAS je získávání finančních prostředků prostřednictvím dotačních programů na projekty, které pomáhají rozvoji regionu (Místní akční skupina Pošumaví, 2020). Členství v MAS umožňuje nejen obcím ale i podnikatelům a neziskovým organizacím nacházejícím se na území těchto obcí čerpání dotací z programů, které administruje MAS.

Město Švihov je členem *Účelového sdružení obcí pro skupinový vodovod Nýrsko–Klatovy*, v jehož rámci je spolujednatel úpravny pitné vody v obci Milence (okr. Klatovy) a vodovodních přivaděčů do Klatov a Domažlic. V letošním roce (r. 2020) se město Švihov napojuje na vodovodní soustavu Skupinového vodovodu Nýrsko, čímž bude mít zajištěnu kvalitní pitnou vodu (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

Švihov je centrem venkovské oblasti, a tak je rovněž členem *Spolku obnovy venkova*, v jehož rámci se město hlásí k potřebě obnovy venkova a k hájení zájmů venkova. Město se účastní řady akcí spolku (např. seminářů, soutěží ad.) (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020).

Město je také členem *Sdružení měst a obcí Plzeňského kraje*, které bylo založeno po vzniku krajských samospráv. Základním cílem Sdružení je zastupovat zájmy obcí Plzeňského kraje (i Švihova) vůči samosprávě kraje (Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). Švihov se účastní akcí tohoto sdružení (seminářů ad.).

Na celorepublikové úrovni je Švihov členem *Sdružení místních samospráv ČR, z. s.* Tato organizace sdružuje obce a města v ČR a hájí jejich zájmy vůči jednotlivým ministerstvům (SMS ČR). Město Švihov se účastní různých akcí sdružení (seminářů, vzdělávacích kurzů ad.).

Město Švihov udržuje partnerské vztahy se dvěma zahraničními obcemi. Jedná se o obec Traitsching v Bavorsku (cca 10 km jižně od města Cham) a obec Boltigen ve Švýcarsku (Janotová, Jungvirth et al., 2013, Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020). Partnerství se švýcarskou obcí Boltigen bylo navázáno již v roce 1994 a spočívá v pravidelných kontaktech představitelů obcí a ve sdílení zkušeností. Od roku 1999 město spolupracuje také s bavorskou obcí Traitsching. V rámci spolupráce probíhají kontakty nejen na úrovni obce, ale také škol a některých spolků (např. hasiči, myslivecká sdružení). Tyto subjekty realizují společné projekty s podporou EU (např. naučná stezka) a sdílejí své zkušenosti.

6.6 Hospodaření města

Město Švihov v období let 2011–2019 hospodařilo pravidelně s finančním přebytkem (pouze v letech 2017 a 2018 byl rozpočet schodkový). K 31. 12. 2019 mělo město Švihov finanční rezervu ve výši 31 000 000 Kč, která by měla být využita na investiční akce v následujícím období 2020–2027. Mezi lety 2003–2023 město Švihov splácí poskytnutý úvěr na výstavbu 32 bytových jednotek v roce 2003 (Petrus, 2020). Hospodaření města je dlouhodobě kladné, navíc si město vytváří finanční rezervy, které používá ke svému dalšímu rozvoji.

7 NÁVRH PRIORITNÍCH OBLASTÍ PRO ROZVOJ MĚSTA ŠVIHOV

Jedním z cílů této diplomové práce je navrhnout prioritní rozvojové oblasti města. Pro integraci získaných poznatků je v této kapitole využita SWOT analýza (tab. 16), která udává silné a slabé stránky města a příležitosti a ohrožení. Na základě vytvořené SWOT analýzy budou navrženy prioritní rozvojové oblasti města Švihov. Z provedené SWOT analýzy vyplývá, že město má nejen řadu silných stránek a příležitostí, ale rovněž čelí množství slabých stránek a ohrožení.

Jak již bylo zmíněno, ke svému rozvoji má Švihov mnoho předpokladů. Město má velmi dobrou geografickou polohu, městem prochází významná silnice I/27, dvě silnice II. třídy a železniční trať č. 183 (s vlakovou stanicí Švihov u Klatov) s přesahem do Bavorska. Větší střediska jsou tak velmi dobře dostupná. Rovněž dopravní obslužnost na trase Klatovy–Švihov–Plzeň je na velmi dobré úrovni. Město rovněž leží v oblasti nadmístní rozvojové osy OR3 Plzeň–Klatovy(–Deggendorf) a katastrální území Švihova je navíc charakterizováno jako „rozvojové území“.

Výchozí oblastí pro rozvoj města je změnit úbytek obyvatel, který město zažívá v posledních pěti letech, na přírůstek obyvatel města. V posledních zhruba pěti letech ubývá obyvatel města, což je v souvislosti s výbornou dopravní dostupností města neobvyklé. Současně bytová výstavba není v posledních letech nijak výrazná, což je také jednou z příčin současného stavu klesající populace. Město se však snaží v této oblasti podnikat opatření, aby se sem lidé přistěhovali. Město má podmínky pro rozvoj bydlení – v územním plánu má vymezené zastavitelné plochy pro bydlení, má dostatečnou technickou infrastrukturu (kanalizaci zakončenou ČOV, vodovod, plynofikaci ad.), základní občanskou vybavenost a v rámci PR 2016–2020 i PR 2021–2027 má stanovené aktivity zasíťování stavebních pozemků. V PR 2016–2020 tuto aktivitu splnilo. Tato podpora města je velmi vhodně zvolena. Město by také mohlo například podporovat vznik nových ekonomických subjektů, které by vytvořily nová pracovní místa pro obyvatele Švihova.

Tabulka 16 – SWOT analýza města Švihov (2020)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Zájem o bydlení ve městě Švihov • ZŠ a MŠ Švihov • Zajištěny sociální služby pro seniory (DPS, terénní pečovatelská služba) • Dostupnost základní zdravotní péče • Bohatý kulturní a společenský program • Řada míst pro konání kulturních a jiných akcí (KD, hrad Švihov ad.) • Základní sportovní infrastruktura • NKP státní hrad Švihov, PP Stará Úhlava a další turistické zajímavosti • Poměrně hustá síť turistických a cyklistických tras nacházejících se na území města Švihov (naučné stezky, cyklostezky) • Výhodná geografická poloha • Významná poloha v dopravní síti (silnice I/27, železnice č. 183) – dobrá dopravní dostupnost • Výborná dopravní obslužnost na trase Klatovy–Švihov–Přeštice–Plzeň • Poloha v nadmístní rozvojové ose OR3 • Dobrý stav technické infrastruktury v sídle Švihov (vodovod, kanalizace, ČOV ad.) • Dlouhodobě kladné hospodaření města Švihov 	<ul style="list-style-type: none"> • Znečištění životního prostředí zejména zemědělským podnikem, hustou dopravou • Ohrožení sídel Švihov, Jíno a Kokšín povodněmi • Pokles počtu obyvatel města Švihov • Stárnutí obyvatel města Švihov • Nízká bytová výstavba • Vysoký podíl neobydlených domů • Méně vysokoškolsky vzdělaných obyvatel oproti PK i ČR (nemají zde pracovní uplatnění) • Málo pracovních příležitostí vzhledem k významu města • Chybí průmyslová zóna • Webové stránky města Švihov • Slabá infrastruktura pro cestovní ruch (nízká kapacita parkoviště, ubytovacích zařízení ad.) • Vysoká intenzita dopravy a hluk z provozu na silnici I/27 vedoucí sídly Švihov a Kokšín • Špatný stav některých místních komunikací
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení stávajícího stavu životního prostředí • Zvýšení bytové výstavby • Otevření podniků drobných místních podnikatelů • Podnícení zájmu investorů o lokalizaci jejich podnikání do města Švihov a tím zvýšení počtu 	<ul style="list-style-type: none"> • Povodně • V případě stagnace města by mohlo dojít ke ztrátě zájmu o bydlení ve městě Švihov • Zavření ordinací místních lékařů • Snížení daňových příjmů města Švihov • Konflikty místních obyvatel

<p>pracovních příležitostí pro obyvatele města</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití brownfieldů na území města Švihov • Modernizace školního areálu a budov a zvýšení kapacity ZŠ • Spolupráce města Švihov s hradem Švihov při pořádání kulturních a jiných akcí, v oblasti cestovního ruchu apod. • Zlepšení služeb pro cestovní ruch (zvýšení ubytovacích kapacit apod.) • Přeložka silnice I/27 mimo zastavěné území místních částí Švihov a Kokšín • Rozšíření veřejného vodovodu do dalších místních částí • Využití dotačních programů na investiční akce 	<p>s turisty, návštěvníky města</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení nezaměstnanosti ve Švihově v souvislosti s hospodářskou krizí vyvolanou nemocí Covid-19 • Ukončení činnosti ekonomických subjektů ve městě Švihov
---	--

Zdroj: vlastní zpracování

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Jako hlavní oblast rozvoje města se jeví oblast hospodářství. Město má dobré výchozí podmínky pro posílení podnikání na území města (v územním plánu má vymezené zastavitelné plochy pro výrobu a skladování, nevyužitě brownfieldy, dobrá dopravní dostupnost, zajištěny základní inženýrské sítě apod.). Město vzhledem ke svému významu nenabízí moc pracovních příležitostí, proto je posílení tvorby nových pracovních míst dobrým podnětem pro rozvoj města. Zároveň dle PR 2021–2027 nemá město stanoveny žádné aktivity v této rozvojové oblasti. Posílit tedy oblast podnikání ve městě je důležité i z hlediska zajištění rovnováhy tří základních složek udržitelného rozvoje, aby rozvoj města byl rovnoměrný. Město by tedy mělo podporovat vznik nových ekonomických subjektů, které by vytvořily nová pracovní místa, a zároveň podporovat subjekty, které ve městě již působí. Podporou podnikatelů ze strany města se myslí například pronájem nebytových prostor města za příznivější ceny, nabídka objektů nebo pozemků vhodných k podnikání, propagace podnikatelů působících ve městě například na webových stránkách města, metodická pomoc a další.

Město Švihov se může pyšnit významnou památkou vodního hradu Švihov, který je jedním z vodních hradů v ČR a dle zjištěných údajů je každoročně hojně navštěvovaný. Kromě hradu jsou ve městě další památky (špitální kostelík sv. Jana Evangelisty, Kokšínský hrádek ad.). Potenciál rozvoje cestovního ruchu je ve městě vysoký. Příležitostí pro město je využití místní dominanty při propagaci města a spolupráce s hradem např. při pořádání různých akcí pro veřejnost. Rozvojový potenciál je rovněž ve spolupráci hradu s dalšími památkami, zejména se zámek Červené Poříčí. Problematické ve městě jsou ovšem služby pro cestovní ruch, zejména nízké kapacity ubytovacích zařízení a parkovacích míst. Tyto otázky jsou pro rozvoj města výzvou.

Další prioritní rozvojovou oblastí města se jeví oblast školství. Zde se jedná jednak o stáří budov a školního areálu ZŠ a MŠ Švihov a jednak o zvyšující se počet žáků, kteří školu navštěvují. Stávající budovy sloužící k výuce jsou dnes staré 70 let, a tak je zapotřebí provádět postupné renovace a to jak učeben a obecně vnitřních prostor, tak školního parku a celého areálu. Příznivým jevem je rostoucí počet žáků navštěvujících školu. V posledních letech přibývá žáků (a to zejména díky dojížděcí děti z okolních obcí) a stávající kapacita školy již nestačí. Není proto výjimkou, že jsou kmenové třídy ve specializovaných třídách (např. v jazykové třídě). Nutné je řešit zvýšení kapacity školy, příp. hledat jiné řešení. V této oblasti – školství – je však velká spolupráce města a školy (město Švihov je zřizovatelem místní školy), proto jmenované problémy jsou již řešeny a plánují se další investiční akce, které napomohou zmodernizovat a zkapacitnit stávající objekty ve školním areálu.

ZÁVĚR

Předkládaná práce se zabývala tematikou rozvoje obcí, jejich strategickým plánováním a v praktické části se konkrétně zabývala potenciálem rozvoje města Švihov v okrese Klatovy. V rámci hledání odpovědi na otázku rozvojového potenciálu města Švihov bylo provedeno vyhodnocení naplnění *Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020*, byla provedena geografická charakteristika města a zjištěny regionální vazby města a následně došlo ke zhodnocení rozvojového potenciálu v jednotlivých oblastech. Výsledkem je pak navržení prioritních oblastí dalšího rozvoje města Švihov s využitím vlastně vytvořené SWOT analýzy.

Tato práce měla za úkol naplnit tři cíle. Prvním z nich bylo provést vyhodnocení naplnění PR 2016–2020, které bylo splněno. V rámci vyhodnocování naplnění PR 2016–2020 bylo zjištěno, že jmenovaný program byl naplňován velmi dobře. Z celkového počtu 18 opatření bylo plně naplněno 8 opatření, další 4 opatření byly naplněny z více jak 51 % a další 4 opatření z méně než 50 % (včetně). Pouze 2 opatření nebyly naplněny žádnou aktivitou. Na následující období 2021–2027 vznikl aktualizací PR 2016–2020 nový program rozvoje, který určuje nové cíle, opatření a aktivity pro rozvoj města, příp. stanovuje znovu aktivity, které nebyly realizovány v PR 2016–2020. Dalším cílem bylo zhodnotit rozvojový potenciál města a jeho regionální vazby, což bylo rovněž splněno. V rámci regionu i přes hranice regionu je město členem několika spolkových iniciativ, v jejichž rámci spolupracuje s dalšími obcemi a subjekty a společně s nimi řeší rozvoj regionu v různých oblastech. Rozvojový potenciál byl zjišťován ve vybraných složkách fyzickogeografického a socioekonomického prostředí města Švihov a to na základě provedených charakteristik, které byly vytvořeny za využití dat z různých zdrojů. Provedený výzkum přinesl řadu poznatků.

Město Švihov je velmi pozoruhodné sídlo se zajímavou historií, významnou geografickou polohou, výraznými rozvojovými předpoklady a s tím souvisejícím rozvojovým potenciálem. Švihov se rozkládá při řece Úhlavě mezi Klatovy (druhým největším městem PK) a Přešticemi, potažmo Plzní. Městem rovněž probíhá silnice I. třídy (I/27), dvě silnice II. třídy a železnice č. 183 ve směru Plzeň–Klatovy–Železná Ruda, tudíž větší sídla jsou snadno dostupná. Město leží v nadmístní rozvojové ose OR3 Plzeň–Klatovy(–Degendorf) a v katastrálních hranicích Švihova je pojímáno jako „rozvojové území“. Švihov se počtem místních

částí, které má ve svém území, řadí mezi velké obce (na území města se jich rozkládá celkem 11). Populačně největší jsou sídla Švihov, Lhovice a Kokšín, ostatní místní části jsou populačně velmi malé a rozkládají se většinou v poklidné krajině v blízkosti lesů. Sídlo Švihov je vybaveno základními inženýrskými sítěmi (veřejný vodovod, kanalizace, ČOV ad.). Rozvojovou možností je pokračovat v rozšiřování veřejného vodovodu do dalších místních částí.

Město je centrem venkovské oblasti, oproti PK má větší podíl orné půdy a větší potenciál v primární sféře. I ve své historii mělo město vždy spíše zemědělský charakter, a proto se ve městě výrazněji nerozvinulo žádné odvětví průmyslu. Z hlediska pracovních příležitostí však není město příliš atraktivní, nicméně průběh linie silnice I/27 a železnice č. 183 podněcuje hospodářský rozvoj Švihova. Zejména vysokoškolsky vzdělaní lidé musejí za práci dojíždět. Pro potenciální investory je město vhodnou lokalitou, kam by mohli lokalizovat svůj podnik. Město má předpoklady pro rozšíření v oblasti podnikání (výhodná geografická poloha, vymezené zastavitelné plochy pro výrobu a skladování apod.). Posílit oblast podnikání ve městě je jednou z navrhovaných prioritních rozvojových oblastí města.

Město leží v pahorkatinném georeliéfu, který je prohlouben řekou Úhlavou a jejími přítoky. Řeka a další potoky protékající územím Švihova však přinášejí ohrožení v podobě záplav, které město již v minulosti několikrát sužovaly. Město tudíž na ochranu před povodněmi vybudovalo systém protipovodňových opatření, který se snaží stále zdokonalovat. Životní prostředí ve městě je ovlivňováno zejména dopravou, zemědělským podnikem a rodinnými domy, které spalují uhlí. Rozvojovým potenciálem je tak zlepšit stávající stav kvality ovzduší a hluku, které jsou způsobovány jmenovanými činiteli.

Z historického pohledu víme, že město mělo před zhruba 130 lety dvojnásobný počet obyvatel, než má v současnosti. Větší úbytek obyvatel zaznamenalo město například po druhé světové válce. I současná populace města však zaznamenává v posledních letech úbytek, který je tvořen jak přirozeným tak mechanickým úbytkem. Město se tak potýká s celospolečenským problémem stárnutí populace a vylidňování venkova. I proto je město členem *Spolku obnovy venkova*, v jehož rámci hájí zájmy venkova. Jednou z možných příčin úbytku obyvatel Švihova je nízká výstavba nových bytů. Změna negativní měny obyvatel na pozitivní je tak jednou z výzev pro rozvoj města. Současně

má město v porovnání s Plzeňským krajem více neobydlených domů (Švihov 29 %, PK 16,6 % neobydlených domů). Počet obyvatel města by se tak mohl zvýšit, kdyby se do těchto domů nastěhovali lidé k trvalému bydlení.

Ve Švihově je zajištěna základní občanská vybavenost. Ve městě jsou dva obchody s potravinami a drogerií, zdravotní středisko s praktickými lékaři a jedním specialistou, lékárna, pošta ad. Pro seniory je ve městě Dům s pečovatelskou službou, ostatním seniorům, kteří potřebují pomoc, je poskytována terénní pečovatelská služba Oblastní charitou Klatovy.

Společenský život je ve městě bohatý. Ve městě existuje mnoho zájmových organizací, v jejichž rámci se setkávají obyvatelé Švihova a posilují tak stabilitu komunity. Některé spolky rovněž pořádají množství kulturních a společenských akcí pro širokou veřejnost, čímž posilují rozvoj města ve společenské a kulturní oblasti. Významným aktérem pro pořádání různých kulturních a společenských akcí je hrad Švihov.

U problematiky školství bylo ve městě zjištěno, že je zapotřebí vnitřní i vnější prostory místní ZŠ a MŠ modernizovat, neboť škola zde byla zřízena již v 50. letech 20. stol. V posledních letech přibývá žáků místní ZŠ a MŠ a to díky velké spádové oblasti, z níž děti dojíždějí do švihovské školy. Místní školu tak navštěvuje více dětí z okolních obcí. Škola tak přestává kapacitně dostačovat. Na rozvoji švihovské školy se město výrazně angažuje, neboť je také jejím zřizovatelem. Oblast školství je rovněž jednou z navrhovaných priorit rozvoje města.

Historicky byla ve městě významná komunita Židů, která je dodnes připomínána dvěma židovskými hřbitovy. Významným historickým představitelem je pro město Půta Švihovský, který nechal vystavět gotický hrad. Hrad Švihov je v podstatě díky náhodě dochován dodnes. Díky oddalování nařízené demolice a rozsáhlým rekonstrukčním pracím může nyní každoročně navštívit památku na 30 000 návštěvníků. V oblasti cestovního ruchu je tak hrad Švihov hlavní atraktivitou města. Správa hradu dbá o neustálý rozvoj této národní kulturní památky (pořádání širokého spektra kulturních a společenských akcí, renovovací práce, péče o venkovní prostory atd.). Slabou stránkou v cestovním ruchu jsou však služby pro návštěvníky, konkrétně ubytovací a parkovací kapacity. Tyto kapacity by bylo zapotřebí zvýšit. Zlepšení služeb pro návštěvníky města je rovněž jednou z navrhovaných rozvojových priorit Švihova.

Rovněž je zde potenciál pro větší spolupráci města Švihov se správou hradu a využití památky pro propagaci města.

Posledním cílem práce bylo představit silné a slabé stránky města, příležitosti a ohrožení formou SWOT analýzy města a navrhnout prioritní oblasti dalšího rozvoje města, což bylo rovněž splněno. Město má mnoho silných stránek, ale rovněž řadu slabých stránek a stejně tak mnoho příležitostí i ohrožení. Jako prioritní oblasti pro rozvoj se jeví oblast obyvatelstva a bydlení, hospodářství, školství a cestovního ruchu ve městě.

Při práci se strategickými dokumenty města Švihov (PR 2016–2020 a PR 2021–2027) byl zjištěn nedostatek v podobě nerespektování udržitelného rozvoje, což je z dlouhodobého hlediska problematické, neboť má-li se město rozvíjet rovnoměrně, mělo by zachovávat rovnováhu mezi třemi složkami udržitelného rozvoje (sociální, ekonomickou a environmentální). V opačném případě se mohou objevit nějaké problémy, kterým bude muset město čelit.

Do budoucna má město, jak již bylo několikrát zmíněno, silné předpoklady pro svůj rozvoj. Jeho význam je umocněn výbornou polohou v dopravní síti i existencí řady historických památek, přírodních a dalších zajímavostí. Nyní je jen na představitelích města, jak využijí předpoklady města a jakými hlavními rozvojovými směry povedou město.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A DALŠÍCH ZDROJŮ

Literatura:

BLAŽEK, Jiří, VOZÁB, Jan, 2004. Institutional, organizational and programming context for support of regional development in the Czech Republic: a critique. In: DRBOHLAV, D., KALVODA, J., VOŽENÍLEK, V. *Czech Geography at The Dawn of the Millenium*. Olomouc: Česká geografická společnost, pp. 255-268. ISBN 80-244-0858-9.

BOYNE, George, 2010. Strategic Planning. In: ASHWORTH, Rachel, BOYNE, George, ENTWISTLE, Tom. *Public Service Improvement: Theories and Evidence*. Oxford: Oxford University Press, pp. 60-77. ISBN 978-0-19-954547-6.

BRYSON, John, 2018. Why Strategic Planning Is More Important Than Ever. In: *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. New Jersey: John Wiley & Sons, pp. 3-34. ISBN 9781119071600.

GREBENÍČEK, Pavel, HÁJEK, Oldřich, 2013. K tématu strategického plánování regionálního rozvoje. *Urbanismus a územní rozvoj*. **26**(4), 21-26. ISSN 1212-0855.

HRUŠKA, Vladan, 2011. České strategické plánování rozvoje venkova v politickém a plánovacím diskurzu. *Urbanismus a územní rozvoj*. **24**(3), 7-12. ISSN 1212-0855.

JANOTOVÁ, Markéta, JUNGVIRTH, Karel et al., 2013. *Běleč mikroregion*. Klatovy: Běleč, z.s.p.o. 40 s.

JEŽEK, Jiří, 2008. Strategické regionální plánování. In: WOKOUN, René a kol. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, s. 39-43. ISBN 978-80-7201-699-0.

JEŽEK, Jiří, 2013. Strategické plánování obcí a měst: nové přístupy a cesty k jeho zefektivnění. In: *XVI. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách: Sborník příspěvků*. Valtice: s. 372-377. DOI: 10.5817/CZ.MUNI.P210-6257-2013-46.

JEŽEK, Jiří a kol., 2014. *Regionální rozvoj*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. 122 s. ISBN 978-80-261-0462-9.

JEŽEK, Jiří, 2017. Strategické plánování obcí a měst v České republice – quo vadis? *Urbanismus a územní rozvoj*. **20**(5), 31-37. ISSN 1212-0855.

- KŘÍŽ, Martin, 2010. *Švihovsko*. Švihov: Město Švihov. 32 s. [8] s. obr. příl. ISBN 978-80-254-9031-0 il. (některé barev.).
- MIŠKOVSKÝ, Josef, 2007. Udržitelný rozvoj ve strategických plánech měst a regionů. *Geografické rozhledy*. **16**(3), 6-7. ISSN 1210-3004.
- NOVÁČEK, Pavel, 2010. Udržitelný rozvoj. In: *Udržitelný rozvoj*. Vydání 1. Olomouc: Univerzita Palackého, s. 215-310. ISBN 978-80-244-2514-6.
- PŮČEK, Milan, 2009. Strategické versus územní plánování. *Urbanismus a územní rozvoj*. **22**(1-2), 3-8. ISSN 1212-0855.
- PŮČEK, Milan, KOPPITZ, David, 2012. *Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony*. Vydání 1. Praha: NSZM, 196 s. ISBN 978-80-260-2789-8.
- TAIČMANOVÁ, Pavla, 2015. *Rozvojový potenciál nejmenších obcí*. Praha. 82 s. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Přírodovědecká fakulta.
- WOKOUN, René a kol., 2001. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vydání 3. Praha: IFEC. 266 s. ISBN 80-86412-08-3.
- WOKOUN, René a kol., 2008. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Elektronické zdroje:

- ArcČR® 500*, 2020. [online]. Praha: esri. [cit. 15.8.2020]. Dostupné z: <https://www.arcdata.cz/produkty/geograficka-data/arccr-500>
- Českéhrady.cz*. [online]. [cit. 24.7.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskehrady.cz/>
- Demografie*, 2004-2014 . Stárnutí [online]. Daniel Hůle. [cit. 1.10.2020]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_demstarnutivyvoj
- Evropsky významné lokality v České republice*, 2006. Seznam lokalit [online]. [cit. 11.9.2020]. Dostupné z: http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=karta&id=1000145200
- Hasiči Švihov, 2010. *Hasiči města Švihov*. [online]. Aktualizace 19.4.2020 [cit. 21.7.2020]. Dostupné z: <https://hasicisvihov.webnode.cz/>

HaskoningDHV Czech Republic, s. r. o., 2019. *Úplné znění zásad územního rozvoje Plzeňského kraje po vydání aktualizace č. 4.* [online]. Plzeň. [cit. 23.8.2020]. Dostupné z: <http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/zasady-uzemniho-rozvoje/>

IDOS.cz, 2020. [online]. [cit. 26.9.2020]. Dostupné z: <https://idos.idnes.cz/vlakyautobusymhdvse/spojeni/?date=05.10.2020&time=00:00&f=Klatovy&fc=1&t=%C5%A0vihov%20u%20Klatov&tc=100003&direct=true>

KONATEX s. r. o., 2020. [online]. iNAK.CZ s. r. o. [cit. 15.11.2020]. Dostupné z: <https://www.konatex.cz/>

Mapy.cz, 2020. [online]. Seznam.cz, a. s. [cit. 23.7.2020]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=13.2763888&y=49.4732398&z=14&l=0&source=muni&id=1347>

Město Švihov, 2020. *Švihov*. [online]. CompAct Bohemia s. r. o., 2001-2020. Poslední aktualizace 29.7.2020 8:49:56 [cit. 29.7.2020]. Dostupné z: <http://www.svihov.cz/index.php>

Ministerstvo financí ČR, 2013. *Administrativní registr ekonomických subjektů*. [online]. [cit. 14.11.2020]. Dostupné z: https://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

Místní akční skupina Pošumaví, 2020. *Místní akční skupina Pošumaví*. [online]. Galileo Corporation s. r. o., 2020. Aktualizace 29. 10. 2020 [cit. 17.11.2020]. Dostupné z: <http://www.masposumavi.cz/>

MK-AUTO Kopecký. [online]. [cit. 21.7.2020]. Dostupné z: <http://www.mk-auto.cz/>

MMR, 2010. *Rozvojové možnosti obcí*. [online]. Vydání 1. Praha: MMR, 2010. [cit. 28.12.2020]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/5a2e3c9c-0a0e-4737-a66e-a67424bc24c6/Brozura-Rozvojove-moznosti-obci-MMR_Brozura.pdf

Národní památkový ústav, 2020. *Švihov*. Oficiální webová prezentace státního hradu [online]. [cit. 23.7.2020]. Dostupné z: <https://www.hradsvihov.cz/cs>

PETRUS, Václav, 2020. *Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027*. [online]. Švihov. [cit. 26.9.2020]. Dostupné z: <http://www.svihov.cz/index.php?page=47&id=16245&lang=cz&task=on>

Plán rozvoje sportu na období 2019–2024. [online]. [cit. 13.11.2020]. Dostupné z: <http://www.svihov.cz/index.php?page=47&id=14707&lang=cz&task=on>

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Plzeňský kraj, 2016. [online]. Aktualizace 16.3.2016 [cit. 11.11.2020]. Dostupné z: <http://prvak.plzensky-kraj.cz/>

PNEU ŠVIHOV, 2020. [online]. [cit. 18.11.2020]. Dostupné z: <https://www.pneusvihov.cz/>

Portál digitální mapy veřejné správy Plzeňského kraje, 2014. [online]. Plzeň: Plzeňský kraj. [cit. 15.8.2020]. Dostupné z: <http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/vsechny-mapy/>

Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020. [online]. [cit. 24.7.2020]. Dostupné z: <http://www.svihov.cz/index.php?page=47&id=10592&lang=cz&task=on>

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o. p. s., 2014. *Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+*. [online]. Duben 2014. [cit. 23.7.2020]. Dostupné z: <https://www.plzensky-kraj.cz/clanek/program-rozvoje-plzenskeho-kraje-2014-schvalen>

Restaurace Hradní Krčma „U Zdeničky“, 2020. [online]. RESTU, s. r. o., 2020. [cit. 1.9.2020]. Dostupné z: <https://www.restu.cz/hradni-krcma-u-zdenicky-1/>

ŘSD ČR, 2020. *ŘSD ČR. Ředitelství silnic a dálnic ČR* [online]. [cit. 26.9.2020]. Dostupné z: <https://www.rsd.cz/wps/portal/web/Silnice-a-dalnice/Scitani-dopravy>

SMS ČR. [online]. [cit. 18.11.2020]. Dostupné z: <https://www.smscr.cz/cz/o-sms-cr>

SVOBODA, Milan, JETEL, Václav et al., 2014. *Územní plán města Švihov*. [online]. [cit. 26.9.2020]. Dostupné z: <https://www.klatovy.cz/mukt/fr.asp?tab=mukt&id=7881&burl=&pt=UPU2>

SVOBODOVÁ, Hana, VĚŽNÍK, Antonín, 2014. *Úvod do geografie venkova*. [online]. Vydání 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014. [cit. 28.12.2020]. ISBN 978-80-210-6943-5. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/pdf/js14/g_venkov/web/skripta/geografie-venkova-skripta.pdf

ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra, 2007. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. [online]. Vydání 1. Pardubice: Univerzita Pardubice. [cit. 7.12.2020]. ISBN 978-80-7395-019-4. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Vladimira_Silhankova2/publication/47058082_Teoreticke_pristupy_k_regionalnimu_rozvoji/links/548468cf0cf2e5f7ceacce10/Teoreticke-pristupy-k-regionalnimu-rozvoji.pdf

Švihovský dvůr, 2009. *Pension a pizzerie-restaurace-Švihovský dvůr*. [online]. [cit. 24.7.2020]. Dostupné z: <http://svihovskydvur.sweb.cz/>

VALTR, Pavel, 2016. *Územně analytické podklady*. SWOT analýza obvod ORP Klatovy 2016 [online]. Klatovy: Městský úřad Klatovy, Úřad územního plánování. [cit. 31.8.2020]. Dostupné z: <http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/orp-klatovy-2016/>

Věřejná databáze, 2020. [online databáze]. Český statistický úřad, vygenerováno 30.7.2020 18:47. [cit. 30.7.2020]. Dostupné z:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__557200#

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Švihov, 2018. [online]. Švihov: Miroslava Berková, 11.10.2018. [cit. 21.7.2020]. Dostupné z:

<https://zahradkari.cz/zo/svihov/>

ZIHOS CZ s. r. o., 2020. *ZIHOS strojírenská výroba*. [online]. Švihov: ANTEE s. r. o. [cit. 18.11.2020]. Dostupné z: <https://www.zihos.eu/>

Zákony:

Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů 12. 4. 2000, částka 38/2000*.

Zákon č. 183/2006 Sb., zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů 14. 3. 2006, částka 63/2006*.

Ostatní zdroje:

Interní statistika správy hradu Švihov poskytnutá panem Bc. Lukášem Bojčkem, kastelánem hradu.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Klasifikace naplňování jednotlivých aktivit „Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020“	14
Tabulka 2 – Klasifikace naplňování jednotlivých opatření „Programu rozvoje města Švihov na období 2016–2020“	14
Tabulka 3 – Strategické nástroje rozvoje území	23
Tabulka 4 – Vyhodnocení aktivit cíle „A. Zlepšení dopravní infrastruktury“	29
Tabulka 5 – Vyhodnocení aktivit cíle „B. Modernizace základní školy a mateřské školy“	30
Tabulka 6 – Vyhodnocení aktivit cíle „C. Posílení zásobování pitnou vodou“	30
Tabulka 7 – Vyhodnocení aktivit cíle „D. Oprava památek a modernizace obecních budov“	31
Tabulka 8 – Vyhodnocení aktivit cíle „E. Rozvoj turistického ruchu“	31
Tabulka 9 – Vyhodnocení aktivit cíle „F. Rozvíjet bezpečný a společenský život ve městě“	32
Tabulka 10 – Vyhodnocení aktivit cíle „G. Zlepšit životní prostředí“	32
Tabulka 11 – Vyhodnocení opatření jednotlivých cílů PR 2016–2020	34
Tabulka 12 – Přehled územních a sídelních jednotek ve Švihově (2016)	37
Tabulka 13 – Porovnání struktury pozemků ve Švihově a v PK (k 31. 12. 2019)	42
Tabulka 14 – Příspěvky ZŠ a MŠ Švihov z rozpočtu zřizovatele (města Švihov) v období 2009–2019 (v Kč)	63
Tabulka 15 – Intenzita dopravy na silnicích I. a II. třídy ve Švihově (CSD 2016)	81
Tabulka 16 – SWOT analýza města Švihov (2020)	87

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Principy, kompetence a sdílené hodnoty strategického řízení obce.....	20
Obrázek 2 – Druhy pozemků v obci Švihov k 31. 12. 2019 (v %).....	42
Obrázek 3 – Protipovodňová hráz ve Švihově (2020)	46
Obrázek 4 – Vývoj počtu obyvatel podle výsledků sčítání lidu 1869–2011 ve Švihově	51
Obrázek 5 – Vývoj počtu obyvatel města Švihov v období 2000–2019.....	52
Obrázek 6 – Pohyb obyvatel ve Švihově v období 2002–2019	53
Obrázek 7 – Počet dokončených bytů ve Švihově v letech 2000–2019	53
Obrázek 8 – Podíl obyvatel Švihova podle věku na celkovém počtu obyvatel k 31. 12. 2019.....	55
Obrázek 9 – Podíly obyvatel podle věku na celkovém počtu obyvatel ve Švihově v období 2000–2019 (v %)	55
Obrázek 10 – Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání ve Švihově (2011)	56
Obrázek 11 – Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání v Plzeňském kraji (2011).....	57
Obrázek 12 – Struktura zaměstnanosti podle hospodářských sektorů (v %) ve Švihově a v Plzeňském kraji (k 26. 3. 2011).....	59
Obrázek 13 – Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných úřadem práce ve Švihově v období 2005–2019 (k 31. 12.)	61
Obrázek 14 – Hradní jádro vodního hradu Švihov	70
Obrázek 15 – Informační tabule s prohlídkovými okruhy hradu Švihov (2020)	72
Obrázek 16 – Vnitřní okruh „Naučné stezky Švihov a okolí“	74
Obrázek 17 – Návštěvnost vodního hradu Švihov v období let 2002–2019.....	77
Obrázek 18 – Návštěvnost jednotlivých prohlídkových okruhů hradu Švihov v roce 2019 (v %).....	78
Obrázek 19 – Návštěvnost jednotlivých prohlídkových okruhů hradu Švihov v roce 2018 (v %).....	78

SEZNAM MAP

Mapa 1 – Katastrální území nacházející se na území města Švihov a poloha částí obce (2020)	38
Mapa 2 – Využití ploch (land use) v území města Švihov (2020)	43
Mapa 3 – Území města Švihov s dopravní a vodní sítí a částmi obce (2020).....	45
Mapa 4 – ÚSES na území města Švihov (2020).....	48

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CSD 2016 – Celostátní sčítání dopravy v roce 2016

ČOV – Čistírna odpadních vod

ČSÚ – Český statistický úřad

DPS – Dům s pečovatelskou službou

EVL – Evropsky významná lokalita

MAS – Místní akční skupina

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MŠ – Mateřská škola

NKP – Národní kulturní památka

NP – Národní park

NSRR – Národní strategický referenční rámec

ORP – Obec s rozšířenou působností

PK – Plzeňský kraj

PP – Přírodní památka

PR 2016–2020 – Program rozvoje města Švihov na období 2016–2020

PR 2021–2027 – Program rozvoje města Švihov na období let 2021–2027

PÚR ČR – Politika územního rozvoje České republiky

ŘSD ČR – Ředitelství silnic a dálnic České republiky

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

SRR ČR – Strategie regionálního rozvoje České republiky

TIC – Turistické informační centrum

TJ – Tělovýchovná jednota

ÚAP – Územně analytické podklady

ÚSES – Územní systém ekologické stability

ZŠ – Základní škola

ZÚR PK – Zásady územního rozvoje Plzeňského kraje

SEZNAM PŘÍLOH A OBSAH PŘILOŽENÉHO CD

Příloha A: Sídlní struktura Plzeňského kraje

Příloha B: Poloha Švihova v rámci Plzeňského kraje (2020)

Příloha C: Obchod COOP TUTY ve městě Švihov (2020)

Obchod Enapo ve městě Švihov (2020)

Příloha D: Základní škola Švihov (2020)

Základní škola Švihov s nově vybudovanou sportovní halou (v levé části obrázku, 2020)

Příloha E: Objekt zdravotního střediska ve Švihově (2020)

Příloha F: Kulturní dům ve Švihově (2020)

Příloha G: Objekt sídla SDH Švihov ve Švihově (2020)

Příloha H: Víceúčelové hřiště s betonovým povrchem a v pozadí antukové hřiště ve Švihově za kulturním domem (2020)

Příloha I: Státní hrad Švihov – pohled na vstupní bránu a hradní jádro s věží (2020)

Státní hrad Švihov – pohled ze západní strany (2020)

Příloha J: Farní kostel sv. Václava (2020)

Příloha K: Židovský hřbitov ve Švihově (2020)

Příloha L: Radnice ve městě Švihov (2020)

Příloha M: Informační tabule č. 1 Naučné stezky Švihov a okolí (2020)

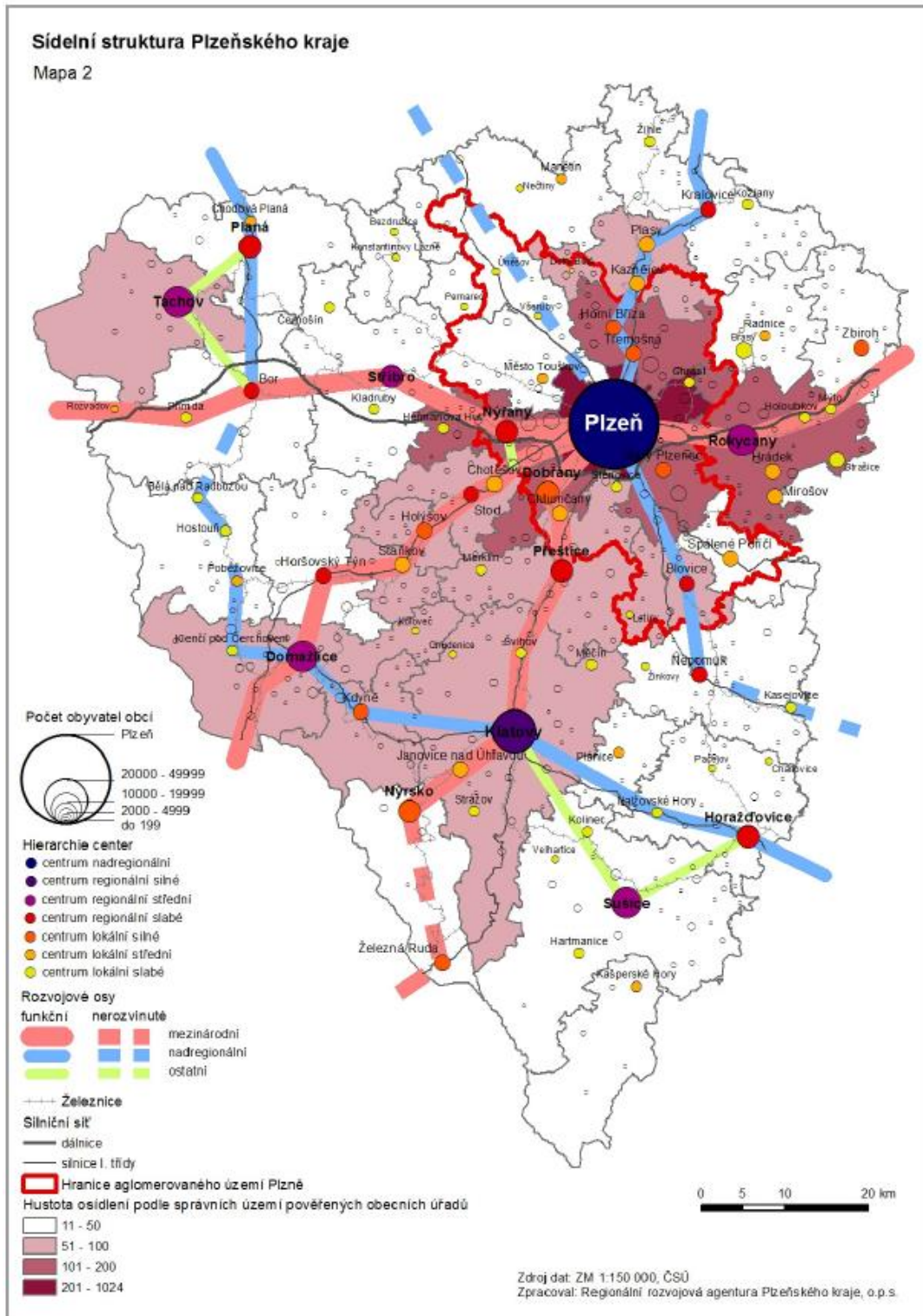
Příloha N: Ubytování a bistro „U Lišků“ (2020)

Příloha O: Vlaková stanice Švihov u Klatov (2020)

Obsah příloženého CD: Text práce ve formátu PDF (Augustinová_DP.pdf)

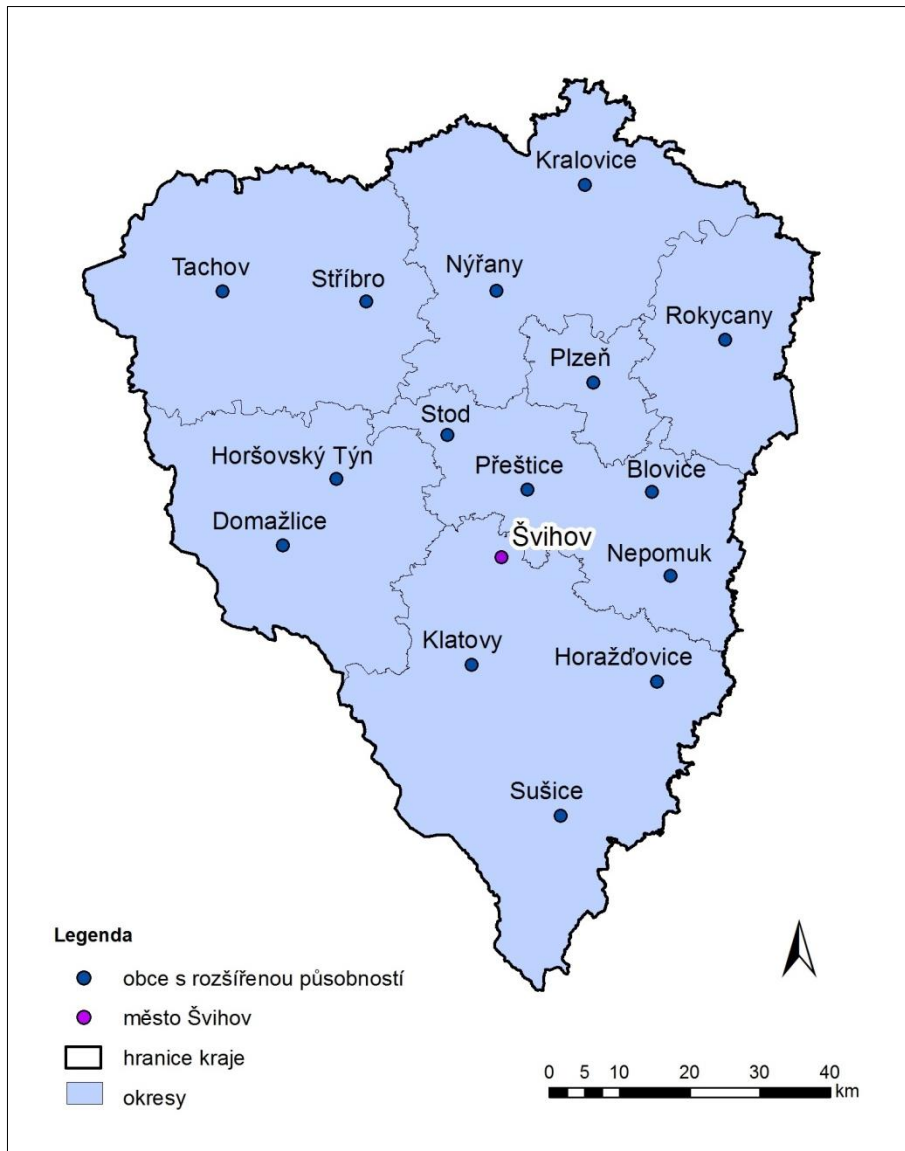
PŘÍLOHY

Příloha A

Zdroj: Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o. p. s., 2014

Příloha B

Poloha Švihova v rámci Plzeňského kraje (2020)

Zdroj: ArcČR 500, 2020

Zpracoval: Petra Augustinová, 2020

Příloha C

Obchod COOP TUTY ve městě Švihov (2020)
Zdroj: autor, 2020

Obchod Enapo ve městě Švihov (2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha D

Základní škola Švihov (2020)
Zdroj: autor, 2020

Základní škola Švihov s nově vybudovanou sportovní halou (v levé části obrázku, 2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha E

Objekt zdravotního střediska ve Švihově (2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha F

Kulturní dům ve Švihově (2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha G

Objekt sídla SDH Švihov ve Švihově (2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha H

Víceúčelové hřiště s betonovým povrchem a v pozadí antukové hřiště ve Švihově za kulturním domem (2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha I

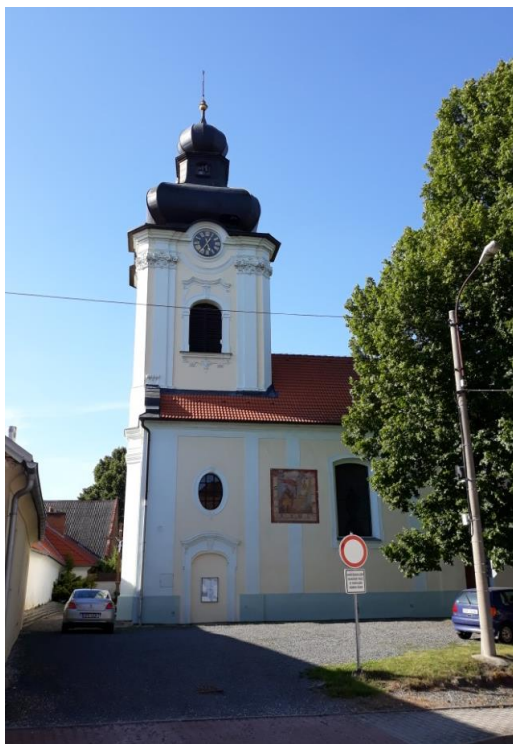

Státní hrad Švihov – pohled na vstupní bránu a hradní jádro s věží (2020)
Zdroj: autor, 2020

Státní hrad Švihov – pohled ze západní strany (2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha J

Farní kostel sv. Václava (2020)

Zdroj: autor, 2020

Příloha K

Židovský hřbitov ve Švihově (2020)

Zdroj: autor, 2020

Příloha L

Radnice ve městě Švihov (2020)

Zdroj: autor, 2020

Příloha M

Informační tabule č. 1 Naučné stezky Švihov a okolí (2020)

Zdroj: autor, 2020

Příloha N

Ubytování a bistro „U Lišků“ (2020)
Zdroj: autor, 2020

Příloha O

Vlaková stanice Švihov u Klatov (2020)
Zdroj: autor, 2020